

ЦЕНТЪР ФЛОРС ЕООД

8000 гр. Бургас, Индустриална база „Бургас Комерс“, хале 6,
e-mail: center.flores.eood@gmail.com; тел.: +359 888 580 220

Утвърдил:

Изп. Директор

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
Том I
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА
НА
ТП „Държавно ловно стопанство БАЛЧИК“
Област ДОБРИЧ
СИДП гр. ШУМЕН

Бургас, 2026г.

ОРИЕНТИРОВЪЧНА КАРТА

НА
ТП-ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО

"БАЛЧИК"

ПЛОЩ 18 038.5 ХА

М 1:200000

СЪДЪРЖАНИЕ	стр.
Увод	4
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРТОРИИ В ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ТП ДЛС „Балчик“	
Глава първа	6
Природни условия, типове месторастене и икономически ефект	6
1. Име и местонахождение на горскостопанската единица	6
2. Физико – географска характеристика.....	7
а) Географско положение	7
б) Релеф	7
в) Хидроложки условия	9
3. Геоложки строеж и петрографски състав.....	10
4. Климатични условия.....	11
4.1. Температурен режим	12
4.2. Валежен режим	13
4.3. Снежна покривка	13
4.4. Ветрове	14
4.5. Метеорологични особености на района	14
5. Почви.....	15
6. Ерозия.....	16
7. Растителност.....	17
8. Типове месторастения.....	18
9. Направления и показатели за оценка на общо състояние и екологическите функции на горите	21
Глава втора	23
Характеристика на инвентаризираните територии	23
1. Обща площ на горската териториална единица и разпределението ѝ по категории според основните им функции	23
а) Разпределение на общата площ на горската териториална единица, лесистост	23
б) Характеристика на горските територии, подлежащи на залесяване и на недървопроизводителните горски територии.	26
в) Настъпили промени в общата площ от извършването на предишната инвентаризация.	26
г) Разпределение на общата и залесена площ и общия дървесен запас по категории гори според функциите им.	28
д) Описание на установените лечебни растения и защитени растения и животни	30
е) Защитени зони по НАТУРА 2000	45
2. Таксационна характеристика на насажденията	69
а) Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния дървесен прираст по класове на възраст.	74
б) Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст.	75
в) Разпределение на залесената площ по класове на възраст и бонитети.	77
г) Разпределение на залесената площ по подкласове на възраст и бонитети.	78
д) Разпределение на залесената площ по подкласове на възраст и пълноти	79
е) Разпределение на дървесния запас по класове на възраст и бонитети	80
ж) Разпределение на общия дървесен запас по дървесни видове и класове на възраст	80
з) Изчислени средни таксационни показатели общо за цялата териториална единица.	82
3. Стопански класове	90
3.1. Гори със защитни и специални функции	91

3.1.1. Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК	91
3.1.2. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ	91
3.1.3. Условен стопански клас Церов – Ц	91
3.1.4. Условен стопански клас Липов – Л	91
3.1.5. Условен стопански клас Горскоплоден – ГПл	91
3.1.6. Условен стопански клас Церов високобонитетен за превръщане – ЦВП	92
3.1.7. Условен стопански клас Смесен високобонитетен за превръщане - СмВП	92
3.1.8. Условен стопански клас Церов за превръщане – ЦП	92
3.1.9. Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане–СмСрНП	92
3.1.10. Условен стопански клас Акациев – А.....	92
3.1.11. Келявгабъров условен стопански клас – Кгбр	92
ПОЛЕЗАЩИТНИ ГОРСКИ ПОЯСИ – ПГП	93
3.2. Горски територии със стопански функции (СтФ)	93
3.2.1. Стопански клас Черборови култури – ЧБК	93
3.2.2. Стопански клас Церов – Ц	93
3.2.3. Стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ	93
3.2.4. Стопански клас Горскоплоден – ГПл	94
3.2.5. Стопански клас смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП	94
3.2.6. Стопански клас Акациев – А	94
3.2.7. Стопански клас Келяв габъров – Кгбр.....	94
4. Турнуса на сеч	96
4.1. Горски територии със защитни и специални функции.....	96
4.1.1.Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК(ЗСпФ)	96
4.1.2. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ (ЗСпФ)	97
4.1.3. Условен Церов стопански клас – Ц (ЗСпФ)	97
4.1.4. Условен Горскоплоден стопански клас - ГПл (ЗСпФ)	97
4.1.5. Условен стопански клас Липов – Л (ЗСпФ)	98
4.1.6. Условен стопански клас Смесен високобонитетен за превръщане – СмВП	98
4.1.7.Условен стопански клас Церов високобонитетен за превръщане – ЦВП (ЗСпФ)	98
4.1.8.Условен стопански клас Церов за превръщане – ЦП (ЗСпФ)	99
4.1.9.Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмНП (ЗСпФ)	99
4.1.10. Условен стопански клас Акациев – А (ЗСпФ)	99
4.1.11. Келявгабъров условен стопански клас – Кгбр (ЗСпФ)	100
ПОЛЕЗАЩИТНИ ГОРСКИ ПОЯСИ – ПГП	100
4.2. Горски територии със стопански функции (СтФ)	101
4.2.1. Стопански клас Черборови култури – ЧБК (СтФ)	101
4.2.2. Стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ	102
4.2.3. Стопански клас Горскоплоден – ГПл	102
4.2.4. Стопански клас Церов – Ц	102
4.2.5.Стопански клас Смесен средно ниско бонитетен за превръщане	103
4.2.6. Стопански клас Акациев – А	103
4.2.7. Стопански клас Келяв габъров – Кгбр.....	103
5. Видове гори	104
Общи бележки ..	108

УВОД

Предмет на тази инвентаризация са горски територии, както и земеделски територии, придобили характеристика на гора, съгласно Закон за горите, независимо от собствеността им, попадащи в териториалният обхват на дейност на ТП ДЛС „Балчик“, териториално поделение към СИДП гр. Шумен. Териториалният обхват на дейност на ТП ДЛС „Балчик“ включва част от територията на две области - Добрич и Варна.

При инвентаризацията са показани всички гори, отговарящи на определението за гора в Закона за горите, независимо от вида територия и собственост.

Инвентаризацията на горските територии и Горскостопанският план са разработени въз основа на горскостопанските карти и кадастралните карти на землищата в обхвата на ловното стопанство, като е взет под внимание и приетия „Областен план за развитие на горските територии за Област Добрич“.

Горскостопанският план (ГСП) е изготвен въз основа на инвентаризацията на горските територии държавна собственост на ТП ДЛС „Балчик“, извършена през периода от 03.05.2025 год. до 30.10.2025 год. и на базата на „Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България“ – 2011 год. Възрастта на горите е определена към 31.12.2025 год.

В Глава I са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района и е изчислен еколого-икономическият ефект от предвидения за месторастенията подходящ състав.

В плана въз основа на данните от инвентаризацията и дървопроизводителните възможности на месторастенията са дадени насоките за по-нататъшно стопанисване, общо за инвентаризирани територии и за всяко насаждение поотделно. Целта е да се постигне максимален качествен и количествен ефект от горскостопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводство, така и от съхраняването и използването на всички полезни функции на горите.

Във връзка с писмо относно „Оценка на съвместимост на лесоустройствените проекти с предмета и целите на защитените зони по чл.3, ал.1 т.1 от Закона за биологичното разнообразие (защитени зони по Натура 2000) е разработена глава с данни, необходими за извършване на оценка за очакваното въздействие на планираните мероприятия върху предмета и целите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие за горите, държавна собственост.

Към горскостопанския план на горските територии е разработен и план за ловностопанските дейности, предмет на който е дивечът – местообитанията и популациите му във всички територии на ловностопанските райони и териториалния обхват на ТП ДЛС „Балчик“.

Като отделни токове към ГСП са подвързани таксационните описания – Работен проект за сечите и залесяването и Приложения (Протоколи, таксационна характеристика, таблиците за баланса на горските територии, картен материал).

ГЛАВА ПЪРВА

ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ, ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1. ИМЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКАТА ТЕРИТОРИАЛНА ЕДИНИЦА

ТП "ДЛС Балчик" носи наименованието си от гр. Балчик, където е седалището на неговото административно управление.

В сегашните си граници ТП ДЛС „Балчик“ е разположено на част от територията на област Добрич и област Варна и обхваща следните общини и населени места:

Стопанството попада изцяло на територията на три общини - Балчик, Каварна, Шабла и на част от територията на община Добричка - област Добрич и част от община Аксаково - област Варна.

Област Добрич:

- **Община Балчик** включва землищата на следните 22 населени места (всички са кметства) - град Балчик и селата: Безводица, Бобовец, Брястово, Гурково, Дропла, Дъбрава, Змеево, Карвуна, Кранево, Кремена, Ляхово, Оброчище, Пряспа, Рогачево, Сенокос, Соколово, Стражица, Тригорци, Храброво, Царичино и Църква.

- **Община Каварна** има 21 землища (всички са кметства) - град Каварна и селата: Белгун, Било, Божурец, Българево, Видно, Вранино, Иречек, Камен бряг, Крупен, Могилище, Нейково, Поручик Чунчево, Раковски, Свети Никола, Селце, Септемврийци, Топола, Травник, Хаджи Димитър, и Челопечене.

- **Община Шабла** включва землищата на град Шабла и следните 15 села (всички са кметства): Божаново, Ваклино, Горичане, Горун, Граничар, Дуранкулак, Езерец, Захари Стояново, Крапец, Пролез, Смин, Стаевци, Твърдица, Тюленово и Черноморци.

- **част от Община Добричка**, попадаща на територията на ТП ДЛС Балчик включва изцяло землищата на селата Батово, Дебрене, Прилеп и част от землищата на селата Соколник и Стожер.

Област Варна:

- **част от Община Аксаково**, попадаща на територията на ТП ДЛС Балчик включва част от землищата на селата Генерал Кантарджиево, Долище, Климентово, Новаково и Осеново.

В района на стопанството не минава железопътна линия. Най-близките жп - гари до гр. Балчик са Добрич на 36 км и Варна на 45 км.

В района на стопанството се намират пристанищата Каварна и Балчик. Първото може да приема кораби с товароносимост до 6000 тона. То се използва от малки пътнически кораби и малки танкери за нефт. Освен товарно пристанище в Балчик има и яхтено пристанище, което е и спирка на международни регати. Съобщителните и транспортните връзки на територията на ТП ДЛС „Балчик“ са добре развити. От общата територия по общини с транспортни територии са заети съответно 1,6% от площта на община Балчик, 0,4% от територията на община Каварна, 0,7% от територията на община Шабла и общо за трите общини с 0,95%.

От държавната пътна мрежа през ТП ДЛС „Балчик“ минават следните пътища:

- Първокласен път Е-87 Бургас - Варна – Кранево - Албена – Балчик - Каварна – Шабла
- Дуранкулак - Република Румъния;
- Второкласен път – Е-21- Силистра-Кардам – Добрич – Оброчище – Албена;
- Второкласен път – Е-27– Владимирово - Орлова могила – Одринци - Балчик.

- Третокласна пътна мрежа - Генерал Тошево – Вранино - Каварна, Шабла - Фара-Българево - Каварна.

Останалите пътища от държавната пътна мрежа, които свързват населените места в петте общини са четвъртокласни пътища. Много чакълирани и черни горски пътища свързват горските масиви с междуградската и междуселската пътна мрежа. Всички пътища в района на стопанството, свързващи населените места са асфалтирани. По тези пътни артерии, допълнени с автомобилни пътища, водещи до горските комплекси, полезащитните горски пояси и държавните защитни горски пояси се извършва превоза на дървените материали и цялостната стопанска дейност на стопанството.

Осигурена е нормална автобусна връзка между част от населените места, като връзката с другите с осъществява с личен транспорт, което се дължи на лошото състояние на пътната настилка.

В района има добри съобщителни връзки, които способстват за доброто управление, стопанисване и опазване на горите и дивеча на територията на ТП ДЛС „Балчик“.

Навсякъде в населените места съществуват телеграфо-пощенски или телефонни станции. Служителите на стопанството са снабдени с мобилни телефони.

Добрите съобщителни връзки улесняват управлението, стопанисването и опазването на горите в стопанството.

2. ФИЗИКО - ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

а) Географско положение - ТП ДЛС „Балчик“ се намира в източната част на Дунавската хълмиста равнина в югоизточната част на Добруджанското плато. Намира се между 43°20' и 43°54' северна дължина и 28°00' и 28°37' източна дължина по Гринуич. Разположена е в Североизточна България, в източната част на Южна Добруджа.

Общата форма на стопанството е неправилен четириъгълник с диагонали в посока североизток - югозапад около 70 км и югоизток - северозапад около 45 км. Характерна черта на стопанството е силната териториална разпокъсаност и разпръснатост на горските комплекси, което определя и ниската лесистост – 12.6% . Полезащитните пояси са създадени по определена схема и образуват мрежа, която обхваща изцяло равнинната част на стопанството. Според възприетото горскорастително райониране на Република България територията на ТП ДЛС „Балчик“ попада в по - голямата си част в Мизийската горскорастителна област (М), подобласти Лудогорие (Л) и Добруджанско Черноморие (ДЧрн), в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори М-1 - (0-600 м н.в.) и Подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори М-1-2 - (0-400 м н.в.). Подобластта Добруджанско Черноморие обхваща територията на източната част на ТП ДЛС „Балчик“ източно и южно от първокласния път за Република Румъния до град Каварна.

По - малка част – частта от община Аксаково и територията южно от първокласният път за Република Румъния от Кранево до град Каварна, попада в Тракийската горскорастителна област (Т), подобласт Варна-Бургас-Черноморие (ВБЧ), в Долния равнинно - хълмист и хълмисто -предпланински пояс на дъбовите гори Т-1 (0-700 м н.в.) и подпояса на равнинно - хълмистите дъбови гори Т-1-2 (0-500 м н.в.).

б) Релеф - Релефът е типично равнинен, на места хълмисто - платовиден до низинен. Много характерни са ниските плата до 150 - 200 метра височина.

Територията на ТП ДЛС „Балчик“ представлява много слабо хълмиста равнина, която в северната част се разполюва от суходолието "Гьоренско дере". На изток равнината се разчленява от няколко суходолия (край град Каварна, град Балчик, с. Божурец) и завършва на Черноморския бряг. В най-северната си част (от с. Тюленово до държавната граница) брегът е нисък и песъчлив, в средната си част (от село Тюленово до гр. Каварна) той е стръмен и скалист и в южната си част (от град Каварна до Албена и с. Кранево) той е широк и на места с множество

свладища. На юг равнината завършва в долината на река Батова. На територията на 3 ГСУ „Батово“ в долината на р.Батова са разположени най – стръмните и компактни горски масиви на стопанството.

Релефните форми на терена играят съществена роля за формирането на различните типове месторастения. Така на платата са формирани равнинните месторастения, а по склоновете на суходолията – горските и интразоналните месторастения.

В таблица № 1 е показано разпределението на дървопроизводителната площ по надморска височина.

Таблица № 1

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по НАДМОРСКА ВИСОЧИНА

надморска височина	площ (ха)	%
1 - 50 m	2451.6	14.8
51 - 100 m	3255.8	19.7
101 - 150 m	2778.2	16.8
151 - 200 m	3943.0	23.8
201 - 250 m	3283.8	19.9
251 - 300 m	816.8	5.0
ВСИЧКО	16529.2	100.0

Превишенията по надморска височина са незначителни. Преобладават площи с надморска височина от 50 до 250 м – 80.2% от дървопроизводителната площ на стопанството. С най-голям дял сред тях са площите разположени от 151 до 200 м н.м.в. което представлява 23.8 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Средната надморска височина на дървопроизводителната горска площ е 139 метра. Най – високата точка на стопанството е извън горските територии и се намира в района на с.Дебрене – 349.1 м - на пътя от селото преди разклона за Добрич , а най – ниската в отдел 80 – в – 0 м .

Разпределението на дървопроизводителната площ по наклони, е показано в Таблица №2.

Таблица № 2

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по НАКЛОН на терена в градуси - общо за стопанството

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	7978.9	2330.4	4052.8	1938.7	228.4	16529.2
проценти	48.3	14.1	24.5	11.7	1.4	100.0

Поради малките разлики в надморските височини и почти еднообразния характер на релефа, наклоните на терена са еднотипни, като почти половината са равнинни - 48.3% от общата дървопроизводителна площ на стопанството следват наклонени - 24.5% върху: полегати - 14.1%, стръмни - 11.7% и много стръмни терени само 1.4%. Стръмните и много стръмните терени заемат 13.1% и се срещат предимно край Черно море, по бреговете на суходолието "Гьоренско дере" и долината на река Батова.

Терените почти навсякъде са достъпни и равнинния релеф улеснява организацията на дърводобива и транспорта в тях, както провеждането на лесокulturните мероприятия.

Разпределението на дървопроизводителната площ по изложение – общо за стопанството е показано в таблица №3.

Таблица № 3

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по ИЗЛОЖЕНИЕ на терена - общо за стопанството

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	2526.4	3566.6	944.1	2186.8	2246.7	900.1	1290.3	2868.2	16529.2
проценти	15.3	21.6	5.7	13.2	13.6	5.4	7.8	17.4	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	9223.9	7305.3	16529.2
проценти	55.8	44.2	100.0

Разпределението по изложение на терена е разнообразно. Представени са всички изложения, като относително по - голямо участие имат сенчестите изложения, които заемат 55.8 % от дървопроизводителната площ на стопанството, а припечните заемат 44.2%. От сенчестите изложения с най – голямо участие са североизточните 21.6 %, следвани от северните 15.3 % и т.н. От припечните изложения с най – голямо участие са южните – 17.4 %, югоизточните – 13.6 % и т.н.

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата, богатството на почвите и другите екологични фактори за формирането на различни типове месторастения.

Различията в надморската височина обуславят основните промени в климатично отношение и районирането на горско-растителните пояси и подпояси, които отразяват вертикалното разпределение на горската растителност. Изложението влияе върху формирането на различните типове месторастения, главно по отношение на почвената влажност. Микрорелефът, преминаването от една теренна форма в друга, водят до промени във водния и хранителен режим на почвите, а оттам до смяна на дървесния вид или неговата продуктивност.

Релефът е важен косвен фактор за разпределението на слънчевата радиация, за определянето на хидротермичния режим на почвата и обуславя формирането на различни типове месторастения.

в) Хидроложки условия

Равнинният характер на района на стопанството и пропускливостта на почвата не са позволили да се образува по-гъста речна мрежа. Районът на ТП ДЛС „Балчик“ се пресича само от река Батова и от няколко суходолия, най- голямото от които е "Гьоренско дере".

Река Батова води началото си от с. Куманово от Франгенското плато, което се намира извън територията на ТП ДЛС „Балчик“. Започва като малък поток, който отначало тече успоредно на морския бряг. От село Орешак, общ. Аксаково формата на долината става коритообразна, като склоновете стават по-полегати в долната си част. При село Батова реката прави завой и тече в източна посока, като до село Оброчище се запазва коритообразната форма на долината и след това реката се влива в Черно море край резерват „Балтата“ - формата става трапецовидна.

Общо взето долината на реката се разширява от изворите към устието, където тя достига широчина 10 м. Общата дължина на река Батова е 39 км, като средното и долното течение минава през района на ТП ДЛС „Балчик“ – 25 км. Дъното на реката в долното течение е тинесто.

Река Батова се характеризира с:

А) **Пролетно пълноводие** от края на февруари до май. Дължи се на топенето на снежната покривка, при което нивото на водата се повдига и залива големи пространства, особено под село Оброчище, а северната част на гората "Балтата" се залива и при по - малки прииждания. Минималният отток е 200-300 л/сек.

Б) **Лятно маловодие** - започва от юли и продължава до края на септември. Характеризира се с малки водни количества от подземни води и летни валежи. В миналото река Батова е протичала през резервата "Балтата" по няколко ръкава, но през 1930-1935 год. е прокопан канал, по който тя се влива в Черно море. Река Батова в най- долната си част образува най - северната лонгозна гора в България, където е обособен поддържан резервата "Балтата".

Североизточната част на района на ТП ДЛС „Балчик“ се пресича от суходолията **"Гьоренско дере"** и **"Шабленско"**. През по-голяма част от годината тези суходолия са безводни. Обикновено води се явяват напролет при бързото топене на снеговете, а през останалите сезони - при интензивни валежи. Тези суходолия се характеризират с широки и заравнени легла, а бреговете им са наклонени до стръмни. Долините на суходолията "Гьоренско" и "Шабленско" са заети в долните си части от Дуранкулашкото и Шабленското езеро.

Суходолията, които достигат до Черно море имат малка дължина и голям среден наклон. Долините им са вдлъбнати в напуканите и окарстени сарматски варовици. Характеризират се със стръмни и много стръмни брегове и тесни дъна.

Подпочвените води в района на стопанството се намират на дълбочина от 1 до 70 метра.

3 ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ И ПЕТРОГРАФСКИ СЪСТАВ

Геоложкият и петрографски състав на стопанството е сравнително еднообразен - според геолого - петрографската карта на България основните скали в района на ТП ДЛС „Балчик“ са седиментни варовици – 64.3 % от дървопроизводителната площ на стопанството, льос – 35.0 % и глини – 0.7%. Разпределението на дървопроизводителната площ по тип на основната скала е даден в таблица №4.

Таблица №4

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ/ха/ по ТИП на ОСНОВНАТА СКАЛА

Основна скала	Залесена площ	Дървопроизводителна площ		Запас	
	ха	ха	%	куб.м	%
варовик	10411.3	10636.2	64.3	863595	58.4
льос	5654.2	5783.5	35.0	587265	39.7
глина	109.5	109.5	0.7	27870	1.9
Всичко	16175.0	16529.2	100.0	1478730	100.0

Варовиците са разпространени в големите комплекси гора на терени с различни наклони, льоса е разпространен изцяло в равнинната част на стопанството, а глините в района на долното течение на река Батова.

Източната част на Добруджанското плато е изградена от долнокредни, терциерни и кватернерни наслаги. Долнокредните наслаги не достигат до повърхността. Повърхностно разкритие имат отчасти отложенията от средния миоцен - мергели, песъчливи варовици и

пясъци. Тези пластове се разкриват вляво от пътят Оброчище -Албена и по морския бряг от Албена до гр. Балчик. Над средномеоценските пластове са разположени миоценските сарматски пластове. Сарматът в района на ТП ДЛС „Балчик“ е представен с три хоризонта - долен, среден и горен. Долният сармат е представен с дребнозърнести, среднозърнести и едрозърнести пясъци и глинесто - пясъчливи прослойки със сив, белезникав и жълтеникав цвят. В средния сармат чрез постепенен преход се увеличават пясъчливите варовици и варовиците, а горният сармат е представен изключително от варовици и мергели. Сарматските варовици са общо шуплести с червеникави оттенъци, а мергелите са сиви и сивобели. Сарматските пластове са водонепропускливи и задържат водата.

Морският бряг на град Балчик до пристанището на гр. Каварна е изграден от сарматски глинесто-мергелни отложения, които се подмиват лесно от течащи води и от прибоја на морските вълни. Тези места са осеяни с множество свлачища, които имат най-различна форма, образувани са склонове с обратни наклони, псевдотераси и ронливи наклонени пластове.

През кватернера е настъпил процес на льосонавяване, при което е станало затрупване на сарматските варовици с льос. Льосовият пласт е с мощност до 10 м (само в редки случаи стига до 15 м. и е разкъсан по суходолията, където на места варовиците излизат на повърхността.

По поречието на река Батова сарматските варовици са затрупани с речни наноси.

Представа за геоложкия строеж и петрографския състав в района на стопанството дава приложената карта на геоложките формации.

На територията на землище с. Църква се намира най- голямото манганово находище, където съдържанието на мангана в рудата е средно 28%.

Добруджанското въглищно находище обхваща територията до бившето село Македонка. Доказани са запаси от висококачествени залежи на черни въглища с калоричност 4.6-7 хиляди калории на килограм.

На територията на ТП ДЛС „Балчик“ работи една локална кариера за добив на варовик кариера „Ляхово“ - за добив на взривена скална маса.

Сред полезните изкопаеми, добивани на територията на ТП ДЛС „Балчик“ са нефта и газа в района на село Тюленово община Шабла. Находището на нефт край село Тюленово е исторически първото промишлено нефтено находище в България, открито през 1951 г.. Въпреки че активният добив е приключил преди десетилетия, днес на мястото все още може да се види останал сондаж, напомнящ за времето, когато районът е бил важен енергиен център.

4. КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ

Според класификационната схема на Събев и Станев "Климатични райони на България и техният климат" - 1963 год. територията на стопанството се намира в климатичния район на Северното Черноморие. Този район спада към Черноморската климатична подобласт на Континентално - средиземноморската климатична област. За охарактеризиране на климата са използвани данни от цитирания по-горе труд, от климатичния атлас на България, от Агроклиматичния справочник на България, от трудовете на хидрометеорологична служба (том IV -1995 год) и данни от метеорологичните станции в Шабла, Калиакра, Карвуна, Сенокос, Каварна и Балчик, взети от предходната инвентаризация. Най-важната особеност на Черноморската климатична подобласт е сравнително меката и влажна зима и горещото, но сравнително сухо и слънчево лято. Зимните температурни условия се дължат преди всичко на термичното влияние на големия воден басейн и се простират в успоредна на брега ивица с ширина 15-20 км, районът е открит за северните и североизточните ветрове, чиято скорост през зимата достига скорост 15-20 м/сек.

4.1. Температурен режим

Данните за средните месечни и средната годишна температура на въздуха, средните годишни от абсолютно минималните и максимални температури са посочени в таблица № 5. Средните дати на началото/края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C и 10°C са посочени в таблица № 6.

Средната годишна температура се движи от 10.0°C до 12.0°C по Климатичния справочник за Р.България и за станция "Калиакра". Зимата е мека, средната температура на януари е от минус 0.5°C до 1.5°C, а лятото не е много горещо, средната температура на юли е от 21.0°C до 23.0°C.

Средната абсолютна минимална температура за района е от минус 13.0°C до минус 15.0°C (Климатичния справочник за България).

Средната абсолютна максимална температура за района е от 33.0°C до 36.0°C (Климатичния справочник за България)

Таблица №5
За средните температурни данни за района

Климатичен район	Пояс и подпояс м н.в.	Температурни условия (С°)						
		I	IV	VII	X	Ср. годишно	Абс. Максимум	Абс. Минимум
Северно Черно море	0-200 м	0.5	9.0	21.0	12.0	10	-15	33
		1.5	10.0	23.0	14.5	12	-13	36
Калиакра		1.1	9.1	22.5	22.5	11.8	-13	34

Таблица №6
Средни дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C и 10°C

Климатичен район	над 5°C		над 10°C	
	Пролет	Есен	Пролет	Есен
Северно Черно море (0-200 м. н.в.)	10-15.III	30.XI -6.XII	2-8. IV	2-8.XI
Калиакра	18.III	7. XII	21.IV	9.XI

Средната дата на началото на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 5°C за района е от 10 до 15 март, а края на периода е от 30 ноември до 6 декември. За станция "Калиакра" съответно тези дати са 18 март и 7 декември. Периодите с устойчиво задържане на температурата над 5°C е 264 дни, а над 10°C - 202 дни (за станция "Калиакра").

Продължителността на вегетационния период за стопанството варира от 254 до 274 дни.

Средната дата на началото на периода с устойчиво задържане на температурата на въздуха над 10°C е от 12 до 18 април, а края му е от 2 до 8 ноември или продължителността на периода на усилена (пълна) вегетация за стопанството варира от 189 до 201 дни.

Средната амплитуда на температурата на въздуха е: за Шабла – 9.00°C, за Калиакра – 6.00°C и за Балчик – 7.70°C. Средните годишни максимални и минимални температури

(2005 год.- данни от интернет) са - за Шабла 16.4°C и 7.4°C за Калиакра 14.8°C и 8.8°C и за Балчик 15.8°C и 8.1 °C.

Температурните инверсии в района на ТП ДЛС „Балчик“ имат максимум през зимата и минимум през лятото.

Късните пролетни и ранните есенни мразове в района на ТП ДЛС „Балчик“ са около началото и края на усилената вегетация. През отделни години те нанасят значителни щети на дървесната растителност. Особено опасни са късните пролетни мразове, които причиняват измръзване на младите леторасли и компрометират семеношението.

Средната годишна амплитуда на температурата на въздуха е между 22°C и 24°C, като на места достига и 25°C, което подчертава континенталния характер на климата, който е със силно влияние на Черно море.

4.2. Валежен режим

Данните за средното количество на валежите е показано в Таблица №7.

Таблица №7
за разпределение на количеството на валежите в мм

Климатичен район	Пояс и подпояс м н.в.	Валежна сума в мм					Месец с макс. валежна сума	Месец с миним. валежна сума
		Зима	Пролет	Лято	Есен	годишно		
Север.Черноморие	0-200 м.	80-145	90-125	115-150	125-180	480-580	X-XI	VIII, II
Карвуна		116	118	126	148	508	X	III
Сенокос		112	123	138	152	525	X	III, IX
Шабла		137	101	118	191	547	X	III
Каварна		147	104	114	162	527	X	IX, III
Балчик		136	104	109	138	487	X	IX, III

Годишната сума на валежите се движи от 480 - 580 мм, което показва, че районът е един от най-сухите в страната. По данни от интернет за 2005 год. годишната сума на валежите за е Шабла - 480 мм, за Калиакра - 411 мм, и за Балчик - 424 мм.

Годишният ход на валежите в района, общо взето има континентален характер с есенен максимум -125 до 180 мм и пролетен минимум - от 90 - 125 мм.

По данни от Климатичния справочник на България най - голям брой засушавания с продължителност над 10 дни се случват през есента - 24 броя, а най - малък през зимата и пролетта – 17 - 19 броя. Поради по - големия брой на засушавания през есента, предпочитаният сезон за залесяване е пролетта.

4.3. Снежна покривка

По данни от Климатичния справочник за България средната дата на поява на първата снежна покривка е към края на второто десетдневие на месец декември, а средната дата на изчезване на снежната покривка е 1 март. Средният брой на дните със снежна покривка е 70 (два месеца и 10 дни). За задържането на снежната покривка локалните особености имат голямо значение. За по - продължителен период тя се задържа в югозападната част на стопанството в гората Батова и по суходолията. Появата на типични североизточни ветрове през зимата предизвиква отвяването и преотлагането на снежната покривка и натрупването ѝ във вид на дебели преспи. Това води до неравномерно развитие на снежната покривка и застрашава посевите от измръзване, както и нееднаквост в разпределението на почвената влага.

Последните пролетни мразове се случват към края на март и началото на април. Първите есенни слани падат към края на октомври. Средната продължителност на периода без слани е 210 дни.

Влажност на въздуха

Средната месечна абсолютна влажност на въздуха за станция Калиакра е: януари - 4,5 мм, април - 7,5 мм, юли -15,7 мм, октомври - 8,5 мм и средна годишна абсолютна влажност на въздуха е 7,9 мм.

Средната годишна абсолютна влажност за станция Балчик е 61%, средната годишна относителна влажност е 62%, а годишната амплитуда е 32%.

4.4. Ветрове

Преобладаващи ветрове в района на стопанството през зимата са северните и северозападните, а през пролетта - североизточните и северни, през лятото - североизточните и северозападните и през есента - северни и северозападни. По данни от станция "Калиакра" най-голяма скорост имат ветровете през месец януари – 8.2 м/сек. и месец декември 7.7 м/сек., а най-малка през месец юни – 5.0 м/сек. Средната годишна скорост на вятъра е 6.3 м/сек.

Характерен за района на ТП ДЛС „Балчик“ е така наречения "черен вятър" - суховей, който е горещ и сух, с малка скорост и е особено вреден за посевите.

През лятото по крайбрежието се появява бризът, който омекотява климата през летните горещини. ТП ДЛС „Балчик“ се характеризира с много ниска повтаряемост на тихо време и вятър под 1 м/сек, с минимални и максимални стойности през годината, както следва - за Шабла – 11.6% и 29.1%, за Калиакра – 4.6% и 13.5% и за Балчик -12.7% и 26.65%.

Характерните за региона климатични особености сега се съчетават с глобалното затопляне засилило се през последното десетилетие и водещо до увеличаване на засушаванията и на неблагоприятните ветрове. Това трябва да се има предвид при извършване на лесовъдските и стопанските мероприятия, за да могат последиците от глобалното затопляне да се минимизират.

4.5. Метеорологични особености на района

- Радиационни фактори

Продължителността на слънчевото греене е един от регулиращите фактори за енергетичните условия в системата земна повърхност-атмосфера. Районът се характеризира с добра продължителност на слънчевото греене - над 2200 часа (за Карвуна - 2286 часа, за Калиакра - 2227 часа) нормалната продължителност на слънчевото греене за температура над 10° С е 1550 - 1600 часа.

Климатът в района на стопанството може да се характеризира така: зимата е сравнително студена с малко валежи, от които 40% са от сняг. Студените ветрове благоприятствуват за образуването на поледици. През пролетта, поради въздействието на морето, закъснява стабилното установяване на температурите над 5°С и 10°С и вегетацията на дървесните видове, това е сезонът с най - малко валежи, лятото е горещо и сухо, а есента е по - топла от пролетта поради затоплящото влияние на морето.

В следствие на факта, че зимата и пролетта са сравнително най - сухите сезони, цялата агротехника трябва да се насочи към по - високо влагонабиране и неговото по- икономично и ефективно изразходване чрез навременната почвоподготовка, отгледни грижи и правилен избор на дървесните видове за залесяване, съобразени с типовете месторастения.

Тенденциите към засушаване на климата все повече се засилват и проявяват в последните няколко години.

Относително еднаквото разпространение на климатичните елементи по целия район на стопанството обуславят формирането на еднакви месторастения за различните части на района.

5. ПОЧВИ

ТП ДЛС „Балчик“ не се отличава с голямо почвено разнообразие, поради малкия диапазон на надморските височини и еднородните почвообразуващите скали. Срещат се четири основни почвени типа – алувиални, обикновен чернозем, сиви горски почви и рендзини. Използвани са почвените проучвания за 33 почвени разреза от първите три инвентаризации и осем почвени разреза от предходната инвентаризация.

Разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове и видове и дълбочина на почвата общо за стопанството се вижда от Таблица № 8

Таблица № 8

Разпределение на дървопроизводителната площ /ха/ по почвени типове/видове и дълбочина на почвата – общо за стопанството

Дълбочина на почвата	тв.плитка 0-15 см	плитка 16-30 см	ср.дълбока 31-60 см	дълбока 61-120 см	мн.дълбока над 120 см	общо
хектари	-	2394.0	1714.2	6680.1	5740.9	16529.2
проценти	-	14.5	10.4	40.4	34.7	100.0

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълбока	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
обикновен чернозем	-	-	-	42.6	5740.9	5783.5	35.0	5.0
сива горска обикновена	-	-	179.6	149.8	-	329.4	2.0	3.5
сива горска тъмна	-	-	-	1460.9	-	1460.9	8.8	4.0
рендзина обикновена	-	2394.0	1534.6	5026.8	-	8955.4	54.2	3.3
всичко	-	2394.0	1714.2	6680.1	5740.9	16529.2		4.0
%	-	14.5	10.4	40.4	34.7	-	100.0	

Най-широко са разпространени обикновената рендзина – 54.2% от общата дървопроизводителна площ. Следва ги обикновения чернозем – 35.0%. По мощност на генетичния почвен хоризонт, дълбоките почви са 40.4%, много дълбоките са 34.7 % среднодълбоките 10.4% и плитките са 14.5 %.

5.1. Рендзини – това е най - разпространения почвен тип. Представен е от един почвен вид.

5.1.1. Обикновени рендзини – общата им площ е 8955.4 ха или 54.2% от дървопроизводителната площ на стопанството. Срещат се основно по долината на река Батова, по бреговете на суходолията и по брега на Черно море.

Взети са почвени профили със следните №№ 1, 5, 6, 7, 9, 15 – 19, 22 - 24, 27, 28, 30 - 33, 36 -39.

Мощността на А хоризонт е от 0 до 80 см. Съдържанието на активната глина варира от 15% до 48.9%, на хумуса от 0.51% до 7.04% и на общият азот от 0.070% до 0.454%.

Хоризонт В е с различна мощност (до 60 см). В някои случай този хоризонт липсва. Процентното съдържание на активна глина варира от 25% до 45.5%, на хумуса от 2.01% до 4.13% и на общият азот - от 0.090% до 0.350%. От горните данни се вижда, рендзините имат леко песъчливо - глинест до глинест механичен състав, богати са на хумус и азотни съединения. Реакцията на почвения им разтвор е алкална. Основната скала е варовик, като са формирани две месторастения C₂(121) и AB₁(122).

5.2. Черноземи - Това е втория по разпространение почвен тип и е представен с един почвен вид.

5.2.1. Обикновен чернозем

Обикновеният чернозем заема 5783.5 ха или 35.0 % от дървопроизводителната площ на стопанството. От тези почви са взети следните почвени профили №№ 2, 3, 8, 10, 20, 21, 25, 26, 34 и 35. Отличават се с голяма обща мощност, добре изразен хумусно-акумулативен хоризонт. Мощността на А хоризонт е средно от 0 до 51 см (в някои случаи и до 80 см), на В хоризонт е средно от 52 до 95 см (в повечето случаи мощността на В хоризонт е по-голяма от тази на А хоризонт). По механичен състав те са пясъчливо - глинесто- до тежко пясъчливо - глинести със средна сума от фракциите 40,6 за А хоризонт и 36.88 за В хоризонт. Процентът на активната глина варира от 23% до 86% за А хоризонт, от 21% до 59.62% за В хоризонт: на хумуса от 1.80% до 6,25% за А хоризонт и от 0.90% до 5.2% за В хоризонт и на общият азот от 0.050% до 0.252 за А хоризонт и от 0.045% до 0.210% за В хоризонт. От изложените данни следва, че обикновените черноземи са богати до среднобогати на хумус и азотни съединения. Почвеният им разтвор има слабокисела до алкална реакция. На тях са формирани богати месторастения - Д2(12), Д1(13), като основната скала е лъос.

5.3. Сиви горски почви – това е третия по разпространение почвен тип в стопанството, като заема 1790.3 ха или 10.8 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Представен е от два почвени вида – сива горска тъмна и сива горска обикновена.

Характеристиката им може да се проследи във ведомостта за почвени разрези №№ 29, 40 и 41. Имат добре диференциран профил с мощност на А хоризонт от 10 до 40 см, за В хоризонт - 40 до 70 см и за ВС хоризонт от 70 до 120 см. Съдържанието на хумус за А хоризонт е 7.00%, за В хоризонт е 4.25% и за С хоризонт е 1.45%. Реакцията на почвата е кисела. Процентът на активната глина е 22.9% за А хоризонт, 25.0% за В хоризонт и 37.8% за С хоризонт. Сивите горски почви имат леко пясъчливо - глинест механичен състав. Те са богати на хумус и азотни съединения.

5.3.1. Сива горска обикновена - заема 329.4 ха или 2.0% от дървопроизводителната площ на ТП ДЛС „Балчик“. Заложени са почвени профили с №№ 29 и 40, като основната скала е варовик, а месторастенето е С1(59).

5.3.2. Сива горска тъмна - заема 1460.9 ха или 8.8 % от дървопроизводителната площ на ТП ДЛС „Балчик“. Заложен един почвен профил с №41, като основната скала е варовик, а месторастенето е СД2,3(60). Почвата е среднобогата до богата, свежа до влажна, слабо каменлива, уплътнена с алкална реакция.

6. ЕРОЗИЯ

По време на теренните проучвания върху горските територии държавна собственост, не бе констатирано наличие на ерозионни процеси в залесените площи. За това са спомогнали извършените залесявания през различните периоди от време, както и намалената паша в горите, вследствие икономическата криза в страната. Ерозионни процеси съществуват само в недървопроизводителната горска площ, които не създават проблеми в ерозионно отношение. В ГСУ „Батово“ през 2014г. и 2016г. в следствие на поройните валежи са били нанесени щети на населени места и горски територии, като водата е стигнала над 2м височина.

7. РАСТИТЕЛНОСТ

Според горскорастителното райониране на България - проф.Захариев и колектив, територията на ТП ДЛС "Балчик" попада в **две горскорастителни области и в три подобласти:**

- **Мизийската горскорастителна област (М)**, която включва подобласти Лудогорие (Л) и Добруджанско Черноморие (ДЧрн), в долния пояс на равнинно - хълмистите дъбови гори (М-I-2) от 0 до 400 м н.в.

- **Тракийска горскорастителна област (Т)**, включваща подобластта Варненско -Бургаско Черноморие (ВБЧ) - в долния равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (Т-1 от 0-700 м н.в.).

М-1- Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-600м.н.в.)

По - голямата част от дървопроизводителна площ на стопанството попада в този пояс – 12 175.9 ха - което представлява 73.9 %.

Подпояс на равнинно - хълмистите дъбови гори М-1-2 - този подпояс изцяло припокрива площта на пояса посочена по – горе. В района на този подпояс са разпространени следните естествено растящи дървесни и храстови видове: цер, келяв габър, мъждрян, полски ясен, летен дъб и космат дъб. Незначително е разпространението на полски бряст, клен, мекиш, благун, елша, върба, габър и др. От тези дървесни видове са сформирани както чисти с гореизброените видове насаждения, така и смесени широколистни, широколистно - иглолистни дървостои изключително от издънков произход.

В резултат на извършената възобновителна и лесокултурна дейност са създадени и се развиват успешно култури от следните видове - акация, гледичия, цер, планински ясен, полски ясен, черен бор, червен дъб, сребролистна липа, махалебка, евроамерикански клонове тополи, орех, бадем, зарзала, круша, киселица, копривка, гръцка ела, атласки кедър, американски ясен, негундо и др. В състава на растителните формации участват следните храстови видове: шипка, глог, птиче грозде, смрадлика леска, аморфа, къпина, трънка, бърз, дрян, кучи дрян, брадавичес и ръбест чашкодрян, черна калина, клокочка и др. Изкуствено внесени са миризлива върба, тамарикс, златен дъжд, люляк и др.

Тревната покривка е представена от типичните за дъбовите гори видове: котешка стъпка, житни треви, острица, коприва, ягода, подъбиче, мащерка, лайка, жълт кантарион, лепка, кукувича прежда и други.

Т-1 - Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.)

Подпояс на равнинно - хълмистите дъбови гори (0-500 м н.в.) Т- 1-2

Площта на този подпояс е 3824.6 ха, което е 23.1% от общата дървопроизводителна площ на ТП ДЛС „Балчик“. Насажденията са смесени издънкови и смесени издънково - иглолистни с участие на следните естествено растящи видове: цер, келяв габър, космат дъб, благун, мъждрян, полски бряст и култури от черен бор, люляк, сребролистна липа и др.

След залесяване са създадени много смесени иглолистно - издънкови култури с преобладаване на черен бор, кипарис и участие на келяв габър, мъждрян и космат дъб. От храстите изкуствено са внесени миризлива върба, люляк и тамарикс, които са в добро състояние.

8. ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ

За определяне на типовете месторащения в ТП ДЛС „Балчик“ е използвана Класификационна схема на типовете месторащения в Република България от 2011 година.

Горските типове месторащения са определени на базата на относителната еднородност на климатичните, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете месторащения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва, а в отделни случаи и на базата на самия тип почва. В стопанството са определени и картирани 7 типа горски месторащения.

Разпределението на дървопроизводителната и залесена площ и общия дървесен запас /без клони/ по типове месторащения е дадено в таблици № 9.

Таблица № 9

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ и ЗАПАС без клони по ГОРСКОРАСТИТЕЛНИ ОБЛАСТИ, ПОДОБЛАСТИ, ПОЯСИ, ПОДПОЯСИ И ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ - общо за стопанството

Тип месторастене	Площ (ха)	%	Запас (куб.м)	%
Мизийска горскорастителна област				
Мизия - Лудогорие				
М-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (от 0 до 600 /500-700/ м н.в.)				
<i>М-I-2 Равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400м н.в.)</i>				
М-I-2 D-2 (12)	883.9	5.3	92235	6.2
М-I-2 D-1 (13)	3708.2	22.4	405435	27.4
Мизийска горскорастителна област				
Мизия - Шуменско-Провадийски плата				
М-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (от 0 до 600 /500-700/ м н.в.)				
<i>М-I-2 Равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400м н.в.)</i>				
М-I-2 D-1 (13)	1.0	-	20	-
Мизийска горскорастителна област				
Мизия - Добружанско Черноморие				
М-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (от 0 до 600 /500-700/ м н.в.)				
<i>М-I-2 Равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400м н.в.)</i>				
М-I-2 D-1 (13)	1183.8	7.2	89575	6.1
Тракийска горскорастителна област				
Тракия - Варненско-Бургаско Черноморие				
Т-I Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (от 0 до 700 /600-800/ м н.в.)				
<i>Т-I-2 Равнинно-хълмисти дъбови гори (0-500м н.в.)</i>				
Т-I-2 C-1 (59)	155.1	0.9	14685	1.0
Т-I-2 CD-2,3 (60)	1460.9	8.8	167520	11.3
Т-I-2 B-1,2 (61)	64.8	0.4	3890	0.3
Интразонални месторащения				
МТЮ-I C-2 (121)	6670.9	40.4	585070	39.6
МТЮ-I AB-1 (122)	2394.0	14.5	120300	8.1
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ПОДОБЛАСТИ				
Тип месторастене	Площ (ха)	%	Запас (куб.м)	%
М-I-2 D-2 (12)	883.9	5.4	92235	6.2

M-I-2 D-1 (13)	4899.6	29.6	495030	33.5
T-I-2 C-1 (59)	155.1	0.9	14685	1.0
T-I-2 CD-2,3 (60)	1460.9	8.8	167520	11.3
T-I-2 B-1,2 (61)	64.8	0.4	3890	0.3
МТЮ-I C-2 (121)	6670.9	40.4	585070	39.6
МТЮ-I AB-1 (122)	2394.0	14.5	120300	8.1
ОБЩО	16529.2	100.0	1478730	100.0

КРАТКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТИПОВЕТЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ

8.1. Мизийска горскорастителна област - Подобласти Лудогорие (Л) и Добруджанско Черноморие (ДЧрн)

Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м. н.в.) - М-I

Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори М-I-2 (0 - 400 мнв)

8.1.1. Д₂(12) - Равнинно и на склонове, свежо, на обикновен чернозем - това месторастение заема 883.9 ха или 5.4 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Среща се на равнинни и наклонени терени на сенчести изложения. Основната скала върху, която е разположено е лъос. Почвената характеристика може да се допълни с данни от лабораторния анализ на почвени разрези №№ 2,3,21, 25 и 26.

Почвата е обикновен чернозем, много дълбока, некаменлива до слабо каменлива, песъчлива - глинесто до тежко песъчливо - глинеста, добре запасена с хумус и азот, с кисела до алкална реакция. Бедна до среднобогата на фосфорни окиси. Тези данни и теренните проучвания определят месторастенето като богато и свежо. На това месторастение се преобладават насаждения и култури от акация, култури от гледичия, орех, планински ясен, червения дъб, сребролистна липа и цер. Насажденията са издънкови от летен дъб и полски бряст. Бонитета на сегашния дървостой е I – III. От иглолистните съвсем ограничено има черборови култури – 0.7ха. Създаването на иглолистни култури на това месторастение е неправилно и за в бъдеще отново тук трябва да се възстанови коренната растителност. Като се вземе под внимание потенциалната продуктивност върху това месторастение в перспектива лесокултурните мероприятия ще бъдат насочени за запазване на по-голяма част от съществуващите естествени и изкуствени дървостойи и подобряване на тяхното състояние, чрез толериране на по - високо продуктивните и с ценна дървесина дървесни видове. За достигане на оптимален бъдещ състав се предвижда постепенна подмяна на разстроените и некачествени дървостойи, както и залесяване на голите дървопроизводителни площи.

Дървесните видове, които ще участват в бъдещият състав са: цер, летен дъб, планински ясен, акация, сребролистна липа, червен дъб, гледичия, орех и др, чисти и смесени в различни съотношения помежду си, за да се постигне максимална производителност на месторастенето I-II бонитет.

8.1.2. Д₁(13) - Равнинно и на склонове, сухо на обикновен чернозем - това месторастение е на второ място по разпространение - 4899.6 ха или 29.6% от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвите върху, които е разположено са обикновен чернозем, много дълбоки, некаменливи и сухи. Среща се изцяло в равнинната част на стопанството на терени с различно изложение и полегати склонове до 10° с южна компонента.

За определяне на почвената характеристика са използвани данни от лабораторния анализ на почвени разрези №№ 8, 10, 20, 34 и 35. Съдържанието на хумус в А хоризонт варира

от 2,42% до 8,26%, а на общият азот от 0.109% до 0.322%. Данните от лабораторния анализ определят почвата като глинесто - пясъчлива до средно пясъчливо-глинеста със слабо кисела до алкална реакция, добре запасена с хумус и азотни съединения. Тези данни и теренните проучвания определят месторастенето като богато и сухо. На това месторастене се срещат предимно чисти и смесени насаждения и култури от цер, летен дъб, мъждрян, мекиш, космат дъб, клен, благуи, червен дъб, планински ясен, американски ясен, сребролистна липа, акация, гледичия и др. Сегашният дървостой е от I до IV бонитет.

Полезащитните горски пояси са създадени изключително на това месторастене. Дървесните видове, които са използвани за тяхното създаване са цер, благуи, планински ясен, гледичия, акация, шестил, клен, явор, орех, негундо, полски бряст, махалебка, зарзала, круша, киселица, червен дъб, мъждрян и др. Лесокултурните мероприятия ще бъдат насочени към запазване и подобряване на съществуващата естествена растителност. Иглолистните култури ще бъдат заменени с местни широколистни дървесни видове в бъдещия състав.

За да се достигне оптимален бъдещ състав се предвижда превръщане на издънковите насаждения в семенни и залесяване на голите дървопроизводителни площи, където е необходимо. Обликът на бъдещите дървостои ще се дава от цера, летен дъб, акация, гледичия, червен дъб, сребролистна липа и планински ясен, чисти или смесени в различни съотношения. Производителността им ще бъде II - III бонитет.

В оптималния бъдещ състав на полезашитните горски пояси ще се увеличи участието на цера, червения дъб, гледичията, планинския ясен за сметка намаление на площта на полския бряст, американския ясен, крушата, зарзалата, махалебка които съхнат поради лошия воден режим на месторастенето.

8.2. Тракийска горскорастителна област - Т

Долен равнинно- хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.) - Т-1

Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-500 м н.в.) - Т-1-2

8.2.1. С₁(59) - Сухо на обикновена сива горска почва - месторастенето заема 155.1 ха, което е 0.9% от дървопроизводителната площ на стопанството. За определяне на почвената характеристика са заложили следните почвени профили №№ 29 и 40. Почвата е обикновена сива горска с основна скала варовик. Среднобогата, суха, среднодълбока и среднокаменлива почва. Настоящата растителност е смесени издънкови насаждения с участие на келяв габър, цер, мъждрян, космат дъб, полски бряст, клен и др. с производителност от III до V бонитет. Предвижда се запазване на настоящата растителност. Иглолистните култури са черборови и са с минимална площ, като се предвижда замяната им с коренна широколистна растителност.

8.2.2. СД_{2,3}(60) - Свежо до влажно на тъмносива горска почва - месторастенето заема 1460.9 ха, което е 8.8% от дървопроизводителната площ на стопанството. За определяне на почвената характеристика е заложен един почвен профил №41. Почвата е тъмносива горска почва с основна скала варовик. Почвата е среднобогата до богата, свежа, дълбока, слабо до среднокаменлива. Настоящата растителност е представена от смесени издънкови насаждения с участие на цер, келяв габър, мъждрян, космат дъб, полски бряст, клен и др. с производителност от II до V бонитет. Предвижда се запазване на настоящата растителност.

8.2.3. В_{1,2}(61) - Сухо до свежо на светлосива горска почва - месторастенето заема 64.8 ха - което е 0.4% от дървопроизводителната площ на стопанството. Почвата е светлосива горска, бедна на хумус и азот, бедна на фосфорни окиси, суха до свежа, каменлива до силно каменлива и по механичен състав глинесто - пясъчлива. Насажденията тук са чисти и смесени с и без

преобладание на келяв габър с участието на мъждрян, космат дъб и цер, а създадените култури са чисти и смесени с преобладание на черен бор, миризлива върба, люляк, и участие на келяв габър, цер, космат дъб, мъждрян и др. Предвижда се запазване на настоящата растителност.

8.3. Месторастенията с интразонално разпространение – М, Т – I – 2

8.3.1. С₂(121) - Свежо на обикновени рендзини - Това месторастение с интразонално разпространение е най – голямото по площ и заема 6670.9ха – 40.4% от дървопроизводителната площ на стопанството. По пояси се разделя така **М – I** - 5368.1ха, **Т – I** – 1302.8 ха. Среща се по бреговете на суходолията, по долината на река Батова и по Черноморския бряг. Почвата е обикновена рендзина, дълбока до среднодълбока, средно до слабокаменлива. Основните скали са варовици. За определяне на почвената характеристика са използвани данни от лабораторния анализ на почвени профили №№: 1, 6, 9, 15 – 17, 19, 23, 24, 27, 28, 30, 31, 36 - 38. Данните от лабораторния анализ определят почвата като среднобогата на хумус и азотни съединения и бедни на фосфорни окиси. Средно до тежко песъчливо - глинеста с алкална до неутрална реакция. Хумусно - акумулативният хоризонт е с малка мощност. Съдържанието на хумус варира от 7.00% до 7.04%, а общият азот е от 0.300% до 0.367%. Лабораторният анализ и теренните проучвания определят месторастенето като среднобогато и свежо. Сегашният дървостой е предимно от издънкови насаждения от цер, келяв габър, космат дъб, сребролистна липа, клен и мъждрян, голяма част от който е заклевял. Създадените култури са главно иглолистни от черен бор, като в бъдеще ще се подменят с коренна широколистна растителност.

Бъдещите мероприятия ще имат за цел превръщането на издънковите насаждения в семенни и запазване на сегашния състав. Съставът на бъдещите дървостойи ще бъде от цер, сребролистна липа, космат дъб, благуи, планински ясен и др. Производителността им ще бъде III бонитет.

8.3.2. АВ₁(122) - Сухо на обикновени рендзини – това е третото по разпространение месторастенето - 2394.0 ха или 14.5% от дървопроизводителната площ на стопанството. По пояси се разделя така: **М – I** - 1615.9 ха, **Т – I** – 778.1 ха. Среща се на стръмни склонове с различни изложения, но предимно припечни, по стръмните брегове на суходолията и широка ивица на Черноморския бряг. Почвата е обикновена рендзина, плитка и средно до силно каменлива.

Почвената характеристика е допълнена с данни от лабораторния анализ на почвени разрези №№: 5, 7, 17, 18, 22, 32, 33 и 39. Лабораторният анализ показва, че почвата е средно запасена с хумус и азотни съединения, бедна на фосфорни окиси, с алкална реакция и средно песъчливо-глинеста по механичен състав. Съдържанието на хумус е от 0.51% до 6.21%, а на общият азот от 0.070% до 0.454%. Тези данни и теренните проучвания определят месторастенето като бедно и сухо. На това месторастение растат чисти и смесени насаждения от келяв габър, мъждрян с участие на цер, космат дъб, други. Създадените иглолистни култури са от черен бор с производителност III - IV бонитет. Предвижда се запазването на коренната растителност.

9. Направления и показатели за оценка на общото състояние и екологическите функции на горите е представено в таблица № 10

Таблица № 10

Направления и показатели за оценка на общото състояние и екологическите функции на горите				
№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
А Състояние на горските ресурси				-
I	Обща госка площ	ха	18108.3	18038.5
1	Залесена горска площ	%	89.5	89.7
2	Незалесена дървопроизводителна	%	2.1	2
3	Недървопроизводителна	%	8.4	8.4
3.1	Поляни	ха	499.3	436.2
3.2	Храсти	ха	118.7	171.5
4	Иглолистни гори	ха	904.2	797.1
5	Широколистни гори	ха	15303.4	15376.8
5.1	Семенни	%	27.8	26.1
5.2	Издънкови за превръщане	%	37.1	41.1
5.3	Нискостъблено стопанисване	%	35.1	32.8
6	Гори до 40 години	%	33.7	29.4
7	Дозряващи гори	%	22.2	20.1
8	Зрели и престарели гори	%	42.2	45.1
II	Запас - общо (без клони)	куб.м	1377365	1478705
1	Иглолистни	%	9.1	8.1
2	Широколистни	%	90.9	91.9
2.1	Семенни	%	36.4	41.1
2.2	Издънкови за превръщане	%	40.9	44
2.3	Нискостъблено стопанисване	%	22.7	14.9
III	Средни показатели на гората		-	-
1	Среден запас	куб.м/ха	83	89
2	Среден обемен прираст	куб.м/ха	1.96	1.77
3	Средна възраст	години	49	55
4	Среден бонитет		3.5	3.7
5	Средна пълнота		0.7	0.67
IV	Странични горски ресурси общо	тон	-	-
1	Площ на горите за паша (забранена)	ха	18083.4	18021.5
Б Здравословно състояние на горите			-	-
I	Площ на горите със слаби увреждания	ха	101.6	1753.3
1	Иглолистни	ха	7.9	325.5
1.1	Биотични	%	100	100
2	Широколистни	ха	93.7	1427.8
2.1	Биотични	%	100	99.8
2.2	Абиотични	%	-	0.2
II	Площ на горите със силни и необратими увреждания	ха	82.1	1761.3
1	Иглолистни	ха	14.1	136.2
1.1	Биотични	%	100	100
2	Широколистни	ха	68	1625.1
2.1	Биотични	%	100	100
В Запазване на биологичното разнообразие			-	-
1	Естествени гори	ха	11022.3	11290.9
2	Изкуствени гори	ха	5185.3	4883
3	Площ на горите за възобновяване	ха	6835.4	7296.2
3.1	Естествено възобновяване	%	95.7	99.6
3.2	Изкуствено възобновяване	%	4.3	0.4
4	Гори с природозащитен статус	ха	21241.6	24966.5
4.1	Защитени горски територии	%	100	100
	Защитени зони	%	-	46.6
	в т.ч. на местообитанита	%	49	56.3
	в т.ч. на птиците	%	48.6	41.6
5	Видово разнообразие - общо дървесна растителност	бр.	64	68
6	Смесени насаждения	ха	9682.1	9359.8
7	Гори за запазване и използване на генетичните ресурси	ха	86.9	84.3
7.1	Семенни бази	%	54.1	-
7.2	Семепопроизводствени градини	%	-	52.7
	Горски разсадници	%	45.9	47.3
Г Показатели за защитни и рекреационни функции			-	-
1	Среден защитно - водоохранен клас		2.98	2.97
2	Среден клас на рекреационна стойност		1.83	1.9
3	Защитни гори	ха	5178.5	5307.4
4	Специални гори	ха	25573.7	30697.6
5	Рекреационни гори	ха	2053.7	2055.4

ГЛАВА ВТОРА

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ИНВЕНТАРИЗИРАНИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. Обща площ на горската териториална единица, настъпилите промени от извършването на предишната инвентаризация и разпределението и по категории, според основните им функции.

а) Разпределение на общата площ на горската териториална единица

Общата инвентаризирана площ на ТП ДЛС „Балчик” е 18038.5 ха. Разпределението и по вид на подотдела и група гори е посочено в таблица № 11.

По група на горите тя се разпределя така: най - голяма е площта на издънковите за превръщане – 35.0 % (6847,0 ха) от общата площ на стопанството, следват нискостъблените – 30.1 % (5433,9 ха), широколистни високостъблени – 26.5 % (4781,5 ха) и иглолистните – 5.4 % (976,1 ха)

Общата залесената площ на стопанството е 16 173.9 ха, което е 89.7 % от общата инвентаризирана площ. По група на горите тя се разпределя така: най-голяма е площта на издънковите за превръщане – 39.1 % (6 321,3 ха) от общата площ на стопанството, следват нискостъблените – 31.2 % (5 048,4 ха), широколистни високостъблени – 24.8 % (4007,1 ха) и иглолистните – 4.9% (797,1 ха)

Площта на насажденията и културите с пълнота (0.4 – 1.0) е 10287.6 ха, а тази на изредените култури и насаждения (с пълнота 0.1 – 0.3) е 1231.1 ха. Горските култури са с площ 4 883.0 ха, като склопените култури са – 4 568.4 ха, несклопените са 86.8 ха и изредените култури са – 227,8 ха.

Таблица № 11

Разпределение на общата площ по вид на подотдела и група гори

Общо за стопанството

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	329.0	5588.2	4370.4	10287.6	57.1
склопени култури	775.7	3392.4	-	400.3	4568.4	25.3
несклопени култури	1.5	83.1	-	2.2	86.8	0.5
естествен произход 0.1-0.3	-	14.5	733.1	255.7	1003.3	5.6
изредени култури	19.9	188.1	-	19.8	227.8	1.3
всичко насаждения	797.1	4007.1	6321.3	5048.4	16173.9	89.8
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	797.1	4007.1	6321.3	5048.4	16173.9	89.8
сечище	-	4.3	-	-	4.3	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	76.8	258.6	-	13.6	349.0	1.9
всичко незал.дървопр.	76.8	262.9	-	13.6	353.3	1.9
поляна	46.6	91.9	119.9	177.8	436.2	2.4
обработваема площ	0.6	98.9	8.1	51.4	159.0	0.9
дворно място	6.8	76.9	82.1	11.1	176.9	1.0
просека	15.2	28.6	16.4	30.5	90.7	0.5
лесонепригодна голина	15.6	47.6	15.9	28.7	107.8	0.6
скали	2.5	2.2	8.9	3.3	16.9	0.1
блато	0.4	7.4	4.4	8.6	20.8	0.1
кариера	-	0.4	3.1	0.9	4.4	-
дивечова нива	-	14.8	116.2	11.9	142.9	0.8
горски разсадник	-	39.4	-	-	39.4	0.2
поляна с храсти	6.7	11.6	118.8	34.4	171.5	1.0
пясъци	-	31.2	0.1	2.0	33.3	0.2
свлачище	2.7	4.3	-	0.7	7.7	0.1
бряг	0.8	47.5	10.4	2.0	60.7	0.3
насип	0.4	-	-	3.1	3.5	-
разливище	-	-	1.9	-	1.9	-
канал	-	-	-	0.7	0.7	-
паркинг	0.6	0.6	0.6	0.2	2.0	-
парк	-	0.1	-	-	0.1	-
волиер	-	-	0.5	-	0.5	-
каптаж	-	0.2	0.3	0.5	1.0	-
гровища	0.7	-	-	-	0.7	-
дивечово сечище	-	-	5.2	-	5.2	-
автомобилен път III категория	2.3	3.6	9.0	2.9	17.8	0.1
автомобилен път IV категория	0.3	4.3	3.9	1.2	9.7	-
всичко недървопр. площ	102.2	511.5	525.7	371.9	1511.3	8.3
всичко инвентаризирана площ	976.1	4781.5	6847.0	5433.9	18038.5	100.0
в т.ч. дървопр. площ	873.9	4270.0	6321.3	5062.0	16527.2	91.7

Таблица № 12

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по СОБСТВЕНОСТ и ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Урбанизирани територии		в т.ч. Водни територии		в т.ч. Територии за транспорт	
вид собственост	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна частна собственост	7260.0	40.2	6362.6	39.3	7233.5	43.9	15.6	1.1	6.5	3.6	0.9	28.1	3.5	17.6
Общинска собственост	842.4	4.7	774.1	4.8	345.5	2.1	465.0	34.1	29.7	16.6	0.6	18.8	1.6	8.0
Частна собственост	1709.9	9.5	1609.0	9.9	1205.7	7.3	426.7	31.3	71.6	40.0	-	-	5.9	29.6
Съсобственост	116.5	0.6	98.2	0.6	95.8	0.6	19.2	1.4	1.2	0.7	-	-	0.3	1.5
Врем.стоп. от общината	132.1	0.7	132.1	0.8	-	-	126.2	9.3	5.9	3.3	-	-	-	-
Юридически лица	163.2	0.9	134.6	0.8	84.7	0.5	20.4	1.5	58.1	32.5	-	-	-	-
Държавна публична собственост	7548.0	41.9	6818.5	42.3	7477.2	45.4	67.9	5.0	2.0	1.1	-	-	0.9	4.5
Общинска публична собственост	266.4	1.5	244.8	1.5	31.4	0.2	221.6	16.3	4.0	2.2	1.7	53.1	7.7	38.8
Всичко	18038.5	100.0	16173.9	100.0	16473.8	100.0	1362.6	100.0	179.0	100.0	3.2	100.0	19.9	100.0

Лесистост – лесистостта на териториалната единица при обща площ 128 373 ха и залесена площ 16 173.9 ха е 12.6 %.

б) Характеристика на горските територии, подлежащи на залесяване и на недървопроизводителните горски територии.

Голата дървопроизводителна площ е 353.3 ха, от които сечища – 4,3 ха и голини – 349,0 ха. Недървопроизводителни площи са 1511.3 ха, като най - много са поляните – 436.2 ха, дворни места – 176,9 ха, поляни с храсти – 171.5 ха, обработваеми площи - 159.0 ха, дивечови ниви – 142.9 ха и други.

в) Настъпили промени в общата площ от извършването на предишната инвентаризация.

Промените на площите в ТП ДЛС „Балчик“ при двете последни инвентаризации през 2016 и 2025 година са дадени в таблици №№ 13 и 14, и се разпределя както следва:

Таблица № 13

Сравнение на площта на горските територии в ТП ДЛС „Балчик“ при двете последни инвентаризации – **общо за стопанството**

Вид територия	Година на инвентаризации				
	2016 г.	%	2025 г.	%	разлика +/-
	площ-ха		площ-ха		
залесена	16207.6	89.6	16173.9	89.7	-33.7
незалесена дървопроизводителна	376.4	2.0	353.3	1.9	-23.1
недървопроизводителна	1522.0	8.4	1511.3	8.4	-10.7
Обща инвентаризирана площ	18106.0	100.0	18038.5	100.0	- 67.5

При предходната инвентаризация са били ново инвентаризирани 1161.5 ха гори в земеделски, водни и други територии. При сегашната инвентаризация част от тях са прекартирани гори, а други е установено, че са площи с липса на дървесна и храстова растителност, най-вече в полезащитните горски пояси недържавна собственост. Това е основната причина за намалението на общата инвентаризирана площ.

Таблица № 14

Сравнение на площта по собственост при двете последователни инвентаризации

година на инвентаризация	2016		2025			
общо вид собственост	обща площ		обща площ		разлика +/-	
	ха	%	ха	%	ха	%
Държавна собственост	14927.8	82.4	14808.0	82.1	-119.8	-0.3
Общинска собственост	1332.8	7.4	1108.8	6.1	-224.0	-1.3
Частна собственост ф.л.	1353	7.5	1709.9	9.5	356.9	2.0
Съсобственост	9.5	0.1	116.5	0.6	107.0	0.5
Религиозна собственост	7.9	0.0		0.0	-7.9	0.0
Врем. стоп. от Общината		0.0	132.1	0.7	132.1	0.7
Юридически лица	267.8	1.5	163.2	0.9	-104.6	-0.6
Чуждестранни лица	1.3	0.0		0.0	-1.3	0.0
Урбанизирани територии	205.9	1.1			-205.9	-1.1
Всичко	18106	100.0	18038.5	100	-67.5	0.0

През периода от последната инвентаризация през 2016 г. към настоящия момент – края на 2025 г., по документи в площта на стопанството са настъпили следните промени:

Увеличение: няма

Промяна на предназначението:

- Със Заповед № РД 49-464/23.10.2023 год. е променено предназначението на **17.5692 ха** поземлени имоти в земеделски територии от държавния поземлен фонд в горски територии държавна собственост по реда и условията на чл.81 и чл.82 от ЗГ.

- Със Заповед № РД 49-371/10.10.2025 год. са включени в горски територии държавна собственост **47.5024 ха** поземлени имоти в землищата на селата Църква и Оброчище община Балчик, област Добрич, попадащи в района на дейност ТП „ДПС Балчик“- самозалесили се земеделски територии на основание § 17 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗИД на ЗОЗЗ.

- Със Заповед № РД 49-304/29.09.2020 год. е променено предназначението от земеделска в горска територия на поземлен имот с идентификатор 21988.58.3 в землището на село Долище община Аксаково, област Варна, попадащ в района на дейност ТП „ДПС Балчик“ с площ 1,8 ха.

Имотите са били инвентаризирани при предходната инвентаризация, поради което няма увеличение на площта за инвентаризация.

Намаление:

- Изключени горски територии - няма

Общата площ на ТП „ДПС Балчик“ би трябвало да бъде 18106.0 ха, но в действителност е 18041.6 ха. Разликата от 67.5 ха се дължи на:

При предходната инвентаризация са били ново инвентаризирани 1161.5 ха гори в земеделски, водни и други територии. При сегашната инвентаризация част от тях са прекартирани гори, а други е установено, че са площи с липса на дървесна и храстова растителност, най-вече в полезащитните горски пояси недържавна собственост. Това е основната причина за намалението на общата инвентаризирана площ.

В ДГТ след последната инвентаризация са учредени следните вещни права:

Сервитути (по чл. 61 от ЗГ) – 0.4890 ха:

- **Срочен сервитут за срок от 10 години** с обща площ 0,7773 ха със заповед № 326/21.04.2017г. на ИАГ в полза на „Бялата лагуна“ АД в землището на гр. Каварна, с. Топола и с. Божурец, общ. Каварна.

- **Срочен сервитут за срок от 3 години** в полза на Консорциум Варна „Про Енерджи“ ООД със Заповед № 637/20.05.2016 год. на ИАГ в землището на с. Оброчище, община Балчик, като се засягат 0.3653 ха държавна горска територия

- **Срочен сервитут за срок от 10 години** в полза на „Теленор България“ ЕООД със заповед № 1232/23.11.2016г. на ИАГ в землището на с. Оброчище, община Балчик, като се засягат 0.0575 ха държавна горска територия.

- **Безсрочен сервитут** в полза на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД със заповед № РД 49-45/10.02.2021г. на МЗХ и за поправка със заповед № РД 49-118/30.03.2021 год. на МЗХ в землището на с. Оброчище, община Балчик, като се засягат 0.0545 ха държавна горска територия.

- **Безсрочен сервитут** в полза на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД с Решение на Министерски съвет № 246/19.03.2021 год. в землището на с. Оброчище, с. Бобовец, гр. Балчик,

с. Царичино, с. Гурково, община Балчик и с. Божурец, с. Селце и гр. Каварна, общ. Каварна, като се засягат 1.2503 ха държавна горска територия.

- **Безсрочен сервитут** в полза на „Айс“ ЕООД, „Месо Маркет“ ЕООД, „Еко парк Уинд пауър“ ЕООД и „Хакан“ ЕООД с решение № 284/01.04.2021г. на Министерски съвет в землището на с. Поручик Чунчево, община Каварна, като се засягат 0.0096 ха държавна горска територия.

В ДГТ, след последната инвентаризация са учредени следните вещни права:

- учредено право на ползване върху поземлени имоти в горски територии за срок от тридесет години в полза на БТК ЕАД със Заповед № РД 49-177/19.05.2016 год. на МЗХ в землището на гр. Балчик, община Балчик, като се засягат 0.0500 ха държавна горска територия.

- учредено безсрочно право на строеж върху поземлени имоти в горски територии в полза на Теленор България ЕООД със Заповед № 308/12.04.2017 год. на ИАГ в землището на гр. Балчик, община Балчик, като се засягат 0.0400 ха. държавна горска територия.

Промени в собствеността:

- Със Заповед № РД 49-464/23.10.2023 год. е променено предназначението на 17.5692ха поземлени имоти в земеделски територии от държавния поземлен фонд в горски територии държавна собственост по реда и условията на чл.81 и чл.82 от ЗГ.

- С нотариален акт № 25, том III, рег. 3892, дело 365/2020 год. е закупен от държавата поземлен имот в горски територии, собственост на физическо лице с площ 8.0 дка.

- С нотариален акт № 179, том II, рег. 3390, дело 326/2024 год. е закупен от държавата поземлен имот в горски територии, собственост на физическо лице с площ 1,1 дка.

- В изпълнение на § 123 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите са продадени горски територии държавна собственост както следва:

- Имот № 02508.62.649 с площ 0,0260 ха със Заповед № РД 49-143/07.04.2016 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 83087.506.153 с площ 0,5924 ха със Заповед № РД 49-290/22.07.2016 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 02508.85.298 с площ 0,1975 ха със Заповед № РД 49-374/03.10.2016 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 83017.506.108 с площ 0,1725 ха със Заповед № РД 49-389/12.10.2016 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 83017.55.371 с площ 0,0420 ха със Заповед № РД 49-536/28.12.2016 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 02508.62.48 с площ 0,0516 ха със Заповед № РД 49-278/14.11.2017 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 02508.88.306 с площ 0,1165 ха със Заповед № РД 49-177/28.06.2018 год. на Министъра на земеделието и храните.

- Имот № 83017.506.399 с площ 1,5904 ха със Заповед № РД 49-263/04.08.2020 год. на Министъра на земеделието и храните.

Общата площ на продадените държавни горски територии е 2,7889 ха

г) Разпределение на общата и залесена площ и общия дървесен запас по категории гори според функциите им.

Сравнение на общата площ на стопанството по функционални категории при двете последователни инвентаризации е дадено в таблица № 15.

Таблица № 15

Сравнение на общата площ на стопанството по функционални категории при двете последователни инвентаризации

ФУНКЦИОНАЛНИ КАТЕГОРИИ	инвентаризации				
	2016г.	%	2025г.	%	разлика +/-
	площ-ха		площ-ха		
Стопански функции	1995.1	11.0	1890.8	10.5	-104.3
Защитни функции	5768.2	31.9	301.5	1.9	-5466.7
Специални функции	10342.7	57.1	15846.2	87.8	5503.5
Обща инвентаризирана площ	18106.0	100	18038.5	100	-67.5

Разпределението на площта и запаса /без клони/ на стопанството по групи гори е дадено в таблица № 16.

Таблица № 16

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ/ха/ и ЗАПАСА без клони/куб.м/ по групи гори и функционални групи – **общо за стопанството**

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
защита на почвите	-	-	-	1.2	-	-	1.2	-	-
защита на сгради и инфраструктури	25.0	18.2	2110	18.1	16.5	1370	43.1	34.7	3480
защитни горски пояси	3.4	3.3	280	253.8	61.7	4220	257.2	65.0	4500
Общо защитни функции	28.4	21.5	2390	273.1	78.2	5590	301.5	99.7	7980
резервати, национални паркове	-	-	-	18.5	4.0	270	18.5	4.0	270
природни паркове	50.6	48.4	7740	208.8	192.8	14840	259.4	241.2	22580
защитени местности	12.3	9.6	1375	339.5	267.0	41735	351.8	276.6	43110
защитени зони Натура 2000	841.1	679.3	104050	14256.6	13135.4	1147290	15097.7	13814.7	1251340
Общо специални функции по т.1	904.0	737.3	113165	14823.4	13599.2	1204135	15727.4	14336.5	1317300
семеипроизводствени насаждения и градини	-	-	-	8.9	8.9	2900	8.9	8.9	2900
горски разсадници	-	-	-	39.9	-	-	39.9	-	-
БИСД	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо специални функции по т.2	-	-	-	48.8	8.9	2900	48.8	8.9	2900
горски територии с рекреационно значение	4.0	1.2	150	32.1	21.0	1560	36.1	22.2	1710
ГВКС	2.1	2.1	180	31.8	31.8	2610	33.9	33.9	2790
Общо специални функции по т.3	6.1	3.3	330	63.9	52.8	4170	70.0	56.1	4500
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	910.1	740.6	113495	14936.1	13660.9	1211205	15846.2	14401.5	1324700
Общо защитни и специални функции	938.5	762.1	115885	15209.2	13739.1	1216795	16147.7	14501.2	1332680
стопански функции	37.6	35.0	4180	1853.2	1637.7	141845	1890.8	1672.7	146025
Всичко	976.1	797.1	120065	17062.4	15376.8	1358640	18038.5	16173.9	1478705

В разпределението на залесената площ и запаса по функционални групи и категории преобладават горите със **защитни и със специални функции**. Те заемат 89.7 % от залесената площ и 90.1 % от запаса. Делът на горите със стопански функции е 10.3 % от площта и 9.9 % от запаса.

В Таблица № 17 горските територии са посочени само по водещата си функция, но поради факта, че в един подотдел може да има няколко различни специални и защитни функции е изготвен пълен списък на подотделите по функции.

д) Описание на установените лечебни растения и защитени растения и животни

Посочените в следващия коментар растителни видове са съобразени с Приложение №3 (чл.40) и Приложение № 4 (чл.41) от Глава III на Закона за биологичното разнообразие, приет от НС на 02.08.2002 г. (ДВ бр. 77/2002 г.).

Приложение № 3 от ЗБР: Растителни видове защитени на територията на цялата страна. Забранява се:

- брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение.
- притежаването, пренасянето, превозването, изнасяне зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

Забраните са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

ТП „ДЛС Балчик“ съвместно с РИОСВ гр.Шумен и други обществени организации трябва да организира контрола при добиване на лечебните растения, съгласно чл.50, ал.4 от Закона за лечебните растения.

- Застрашени и защитени растения в района на ТП „ДЛС Балчик“ записани в Червената книга на Република България (електронно издание от 2015 г.) и в Приложение № 3 от Закона за биологичното разнообразие

• **Приморски триостренник** - *Triglochin maritima* - многогодишно тревисто растение. Рядък вид. Среща се по влажни тревисти места на засолен почви. Среща се единично и на малки петна. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти май-юли, плодоноси юли-август. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“- около Дуранкулашкото езеро.

• **Лесингово коило** - *Stipa lessingiana* - многогодишно тревисто растение. Среща се по сухи терени със средно мощни или сравнително плитки каменисти карбонатни почви в низинния пояс. Участва в състава на степни тревни сообщества с преобладание на житни видове. Популациите са малочислени с повече или по-малко равномерно разпределение на индивидите. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти май-юни, плодоноси юни-юли. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“- около Каварна, при с. Камен бряг и северно от н. Калиакра.

• **Татарско зеле** - *Cramble tataria* - многогодишно тревисто растение. Расте по песъчливи и сравнително мощни почви в низините и равнините от 0 до към 200-250 м н.в. Среща се поединично или на малки групи винаги като плевел из лозята и нивите и по рудерализираните местообитания край селищата. Размножава се със семена. Цъфти май-юли, плодоноси август. Притежава добри възобновителни възможности и оптимално развитие. Ендемично растение с категория застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“ - около Каварна.

• **Рогоплоден клин** - *Astragalus cornutus* Pall - многогодишно тревисто растение. Расте по варовити каменисти и песъчливи места на 50 м н.в. Размножава се със семена. Цъфти юни-юли, плодоноси юли-август. Застрашен вид. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория рядък. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“- около Каварна.

- **Южно чапличе** - *Scandix australis* - едногодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти и каменливи места на хумусно-карбонатни почви, излужени смолници и излужени канелени горски почви в низините и равнините, а понякога като плевел из културните площи. Среща се единично. Размножава се със семена. Цъфти април-юли, плодоноси май-август. Има слаба възобновителна възможност. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“ - около Каварна и н. Калиакра. Част от популациите на вида попадат в резервата "Калиакра".

- **Степен пъщърнак** - *Pastinaca umbrosa* Stev.ex DC. - двегодишно или многогодишно тревисто растение. Расте по влажни сенчести места и храсталаци, покрай реки и езера на почви от различен тип (от 0 до към 200 м н.в.). Образува малочислени популации, а в отделни локалитети се срещат единични индивиди. Размножава се със семена. Цъфти юли-август, плодоноси август-септември. Има добри възпроизводителни, но слаби възстановителни възможности. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“-около Балчик.

- **Кримско зарасличе** - *Symphytum tauricum* Willd. - двегодишно или многогодишно тревисто растение. Расте по влажни варовити и гористи места в низините до 200 м н.в. Размножава се със семена. Цъфти април-юни, плодоноси май-юли. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС „Балчик“- около Балчик.

- **Украинска коча билка** - *Nepeta ussuriensis* L. - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти, каменливи и храсталачни места върху плитки, предимно почви рендзини в низините и равнините. Размножава се със семена. Цъфти юни-август, плодоноси юли-септември. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около Каварна, Балчик и н. Калиакра.

- **Понтийски пелин** - *Artemisia pontica* - многогодишно тревисто растение. Расте по песъчливи места и сухи припечни терени с различни типове почва от низините до 1000 м н.в. Често доминира в състава на ксерофитни съобщества. Размножава се със семена и вегетативно (при накъсване). Цъфти юли-октомври, плодоноси август-октомври. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Бапчик"-около Балчик и Шабленското езеро.

- **Лерхианов пелин** - *Artemisia lerchiana* Weber - многогодишно тревисто растение. Среща се по открити, слънчеви места на сухи, засолени песъчливо-глинести, хумусно-карбонатни и излужени канелени почви и крайморски пясъци. Размножава се със семена. Цъфти юни-септември, плодоноси октомври. Има добра жизненост. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около Балчик и Каварна.

- **Бесарабско глухарче** - *Taraxacum bessarabicum* - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, слабо засолени почви в низините и равнинно-хълмисти места от 0 до към 200 м н.в. Среща се единично или на малки групи, участва, като асектаторен елемент в изграждането на тревни ценози, разпространени на засолени почви. Размножава се със семена. Цъфти август, плодоноси август-септември. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Дуранкулашкото езеро.

- **Татарски млечник** - *Lactuca tatarica* (L) C.A.Mey - многогодишно тревисто растение. Среща се предимно на песъчливи, слабо затревени и скалисти места на морското равнище единично и на малки групи. Размножава се със семена. Цъфти юли-август, плодоноси август-септември. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"-около Балчик и Шабла.

- **Теснолистен божур** - *Raemonia tenuifolia* L. - многогодишно тревисто растение. Разпространено по сухи тревисти места, по-рядко в разредени храсталаци на карбонатни терени и върху мощни почви (черноземи, смолници). Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти април-май, плодоноси юни. Видът е жизнен и с добра възобновителна способност. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"-около Балчик, Каварна,

н. Калиакра, Шабла и с. Тюленово. Някои от находищата на вида попадат в резервата "Калиакра".

- **Безстъблов клин** - *Astragalus exscapus* L. - многогодишно тревисто растение. Среща се по сухи тревисти и слънчеви склонове върху канелени горски почви и рендзини. Размножава се със семена. Цъфти май- юни, плодоноси юни-август. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Бапчик"-около Балчик.

- **Бесерова змийска трева** - *Goniolimon besseranum* (Schult. Eh Reishenb.) - многогодишно тревисто растение. Разпространено по каменисти и песъчливи места край морето. Образува малочислени мозаични популации. Размножава се със семена. Цъфти и плодоноси юни-юли. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Балчишката тузла и н. Калиакра.

- **Широколистна гърлица** - *Limonium latifolium* (Sm) O. Kuntze - многогодишно тревисто растение. Среща се на каменисти и песъчливи засоленни почви. Образува малочислени мозаични популации. Размножава се със семена. Цъфти юни-юли, плодоноси юли-август. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Балчик и Балчишката тузла.

- **Майерова гърлица** - *Limonium meyeri* (Boiss.) O. Kuntze - многогодишно тревисто растение. Среща се на засоленни глинести почви в низинни места. Образува мозаични популации със сравнително малка численост. Размножава се със семена. Цъфти юни-юли, плодоноси юли-август. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около с. Камен бряг и н. Калиакра.

- **Линейна поветица** - *Convolvulus lineatus* L. - многогодишно тревисто растение. Разпространено в скални пукнатини и по сухи тревисти места на песъчлива почва. Среща се единично и на групи. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни- август, плодоноси юли-септември. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Бапчик"-около Балчик.

- **Кадифено великденче** - *Veronica spicata* L. subsp. *Velutina* - многогодишно тревисто растение. Среща се из редки смесени гори и сухи тревисти места с хумусно - карбонатна почва от 0 до около 250 м н.в. Образува популации от единични, разпръснати индивиди. Застрашен подвид. Български ендемит. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"-около Балчик.

- **Крайморска самогриска** - *Scabiosa atropurpurea* L. - двегодишно тревисто растение. Разпространено е по сухи каменисти и песъчливи места, варовити скали и ниви от морското равнище докъм 300 м н.в. винаги като асектатор в тревни и разредени храстови ценози. Размножава се със семена. Цъфти юли - септември, плодоноси август - октомври. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около Каварна и Балчик.

- **Български миск** - *Jurinea tzar - ferdinandii* Dav. - многогодишно тревисто растение с вдървявящи се в основата стъбла. Разпространено по сухи варовити скалисти и тревисти, силно ерозирани места с хумусно-карбонатни почви докъм 1200 м н.в. Често е доминант в растителни съобщества. Размножава се предимно със семена, отчасти вегетативно (с коренищни издънки). Цъфти юни-август, плодоноси август- октомври. Образува значително количество плодосемки. Има добри възобновителни възможности. Рядък вид. Български ендемит. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория уязвим. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Балчик.

- **Пясъчна метличина** - *Centaurea arenaria* Bieb. Ex Willd. - двегодишно или многогодишно тревисто растение. Разпространено върху пясъчни терени и песъчливи почви в низините до 80 м н.в. Образува заедно с други псамофити смесени съобщества, в някои от които е доминант. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юли -август плодоноси август- септември.

Има добри възстановителни възможности. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Шабла.

Кавказки пелин, Кавказка артемизия - *Artemisia pedemontana* Balbis - многогодишно трвисто растение. Разпространено по скалисти и сухи припечни места с плитки почви. Среща се в тревисти степни съобщества. Размножава се със семена и вегетативно (при накъсване). Цъфти юни - август, плодоноси юли - септември. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Балчик, Тузлата и н. Калиакра.

- **Кавказки пелин, Кавказка артемизия** – *Artemisia pedemontana* Balbis - многогодишно трвисто растение. Разпространено по скалисти и сухи припечни места с плитки почви. Среща се в тревисти степни съобщества. Размножава се със семена и вегетативно (при накъсване). Цъфти юни-август, плодоноси юли-септември. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Балчик, Тузлата и н. Калиакра.

- **Дива ръж, горска ръж** - *Secale sylvestre* Host. - едногодишно трвисто растение. Разпространено по крайбрежните пясъци и дюни и по сухи трвисти места в съседство с морето. Размножава се със семена. Цъфти май, плодоноси май-юни. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около Балчик.

- **Издута водна леща** - *Lemna gibba* L. - многогодишно трвисто растение. Разпространено е в блата, заблатени и застояли води от 0 до към 300 м н.в. Среща се в почти чисти самостоятелни групи на малки площи. Размножава се със семена. Цъфти април-юни, плодоноси юни-юли. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около Шабла.

- **Калиакренско плюскавиче** - *Silene caliacrae* D. Jord. Et P. Pan. - едногодишно или двегодишно растение. Среща се по варовити скалисти места покрай морето. Представен е с единични екземпляри или с малки популации. Размножава се със семена. Цъфти май- юни, плодоноси юни - юли. Рядък вид. Български ендемит. Част от находището между н. Шабла и н. Калиакра е включено в резервата "Калиакра". Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - между н. Шабла и с. Кранево.

- **Лъскава камилска трева** - *Corispermum nitidum* Kit. - едногодишно трвисто растение. Разпространено е по крайречните и крайморските пясъци в участъци с разрежена растителност, на морското равнище. Расте поединично. Размножава се със семена. Цъфти юли - септември, плодоноси август - октомври. Рядък вид. Включен е в европейския списък на редките, застрашените и ендемичните растения с категория рядък. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- по цялото Черноморско крайбрежие.

- **Жълта водна роза (бърдуче)** - *Nuphar lutea* (L) Sibth. Et Sm. - многогодишно трвисто растение. Разпространено е в застояли и бавно течащи води, блата и езера и в долното течение и разливите на реките. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни - септември, плодоноси август - октомври. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- Шабленското езеро.

- **Водна роза, водна лилия, русалка** - *Nymphaea alba* L. - многогодишно трвисто растение. Разпространено е из блата и езера на дълбочина до 2 м по долното течение на разливите на реките. Размножава се със семена и вегетативно. Цъфти юни - септември, плодоноси юли - септември. Застрашен вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - Шабленското езеро.

- **Дегенов тънкокрак** - *Koeleria brevis* Stev. - многогодишно трвисто растение. Среща се върху плитки каменисти хумусно-карбонатни почви в низинния и долния планински пояс при 100-500 м н.в. Субдоминантен вид в отворени ксерофилни съобщества представен от многочислени мозаични популации с едропетниста структура. Размножава се със семена и

вегетативно. Цъфти май-юни, плодоноси юли- август. Семенните потомци са с нормална жизненост и добри възпроизводителни възможности. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик" - около Балчик, на юг от Каварна и при с. Българево.

• **Извит фолиурус** - *Parapholis incurva* (L.) C.E.Hubb. - едногодишно тревисто растение. Среща се върху плитки и каменливи, по-рядко върху мощни, слабо засолени пясъчливи почви. Участва в състава на отворени тревни съобщества. Представен е от популации със средна численост и мозаично до повече или по- малко равномерно разпределение на индивидите. Размножава се със семена. Цъфти май- юни, плодоноси юни-юли. Семената са с добра кълняемост, но младите растения са слабо конкурентноспособни. Рядък вид. Разпространение на територията на ТП ДЛС "Балчик"- около с. Камен бряг.

Природозащитен статус на растителните таксони и тяхното разпространение

- *Achillea clypeolata* S.et. S. - Жълт равнец – балкански ендемит;
- *Anacamptis pyramidalis* (L.) L.C. Richard – Обикновен анакамптис - Защитен от ЗБР, включен в Приложение 3, застрашен съгласно Червената книга на България.;
- *Anemone sylvestris* L. - Горска съсънка – застрашен вид - Защитен от ЗБР, включен в Приложение 3, застрашен съгласно Червената книга на България.;
- *Asarum europaeum* L. - Европейски копитник – под забранителен режим;
- *Asplenium Trichomanes* L. – Обикновено изтравниче - под забранителен режим;
- *Atropa bella donna* L. - Лудо биле – рядък вид;
- *Cercis siliquastrum* L. – Див рошков - рядък вид;
- *Dryopteris filix-mas* (L.) Scott. – Мъжка папрат – ЗБР-Приложение 4;
- *Matthiola odoratissima* (M. Bieb.) R. Br. – Ароматна матиола - Защитен от ЗБР;
- *Leucojum aestivum* – блатно кокиче - под специален режим на ползване съгласно заповед на министъра на околната среда и водите. Включен е в Червена книга на Народна Република България - том 1 - с категория "застрашен";
- *Echinops sphaerocephalus* L. - Кръглоглав челядник - ЗБР-Приложение 4;
- *Galanthus elwesii* Hook. – Кокиче елвезиево – Защитен от ЗБР, включен в Приложение 3;
- *Galium odoratum* (L.) Scop. – Лазаркиня – Лечебно растение под квотен режим;
- *Helichrysum arenarium* (L.) Moench - Смил - - ЗБР-Приложение 4;
- *Inula aschersoniana* Janka – Ашеронов оман – балкански ендемит;
- *Lilium martagon* L. – Петров кръст - ЗБР -Приложение 4;
- *Orchis morio* L. – Салеп начленен – ЗБР -Приложение 4;
- *Orchis purpurea* Hudson - Салеп пурпурен - ЗБР-Приложение 4;
- *Orchis simia* Lam. – Салеп маймунски – ЗБР-Приложение 4 ;
- *Orchis spitzelii* Saut. ex Koch – Шпитцелов салеп - ЗБР-Приложение 3 и 4;
- *Orchis tridentata* Scop. – Тризъбест салеп – ЗБР - Приложение 4;
- *Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm. – Волски език – Лечебно растение забранено за събиране за стопански цели от естествените находища;
- *Platanthera bifolia* (L.) L. C. Richard – Двулистна платантера - включена в приложенията на Конвенцията по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска конвенция – CITES)
- *Primula veris* L. – Иглика лечебна – Лечебно растение под ограничителен режим за търговски цели
- *Ruscus aculeatus* L. – Залист бодлив – ЗБР - Приложение 4;
- *Ruta graveolens* L. – Седефче - рядък вид - ЗБР - Приложение 3;
- *Scila bifolia* L. – Обикновен синчец - ЗБР - Приложение 4;
- *Taxus baccata* L. – Обикновен тис – застрашен вид - ЗБР - Приложение 3;

С природозащитен статус са 26 от установените видове тревисти растения. В Приложение № 3 на ЗБР са включени 6, а в Приложение №4 – 12 вида. В Червена книга на

България от установените растения попадат 6 редки вида. Тук се отнасят 2 балкански ендемита, 3 редки и 3 застрашени вида. От Приложение II на Конвенцията по Международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES), присъстват 8 вида.

Лечебни растения - описание на естествените находища, условия в местообитанията, количество, състояние и режим на ползване на ресурсите.

Частта за „Лечебните растения“ е разработена по данни от теренно - проучвателните работи свързани с изработването на настоящия Горскостопански план на ТП ДЛС „Балчик“ и данни за годишните ползвания на лечебни растения от стопанството. Спазени са изискванията на Закона за лечебните растения (обн. ДВ, бр.29 от 07.04.2000) и Наредба 2 от 20.01.2004 г. на МОСВ за правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, включително начините, инструментите, хигиенните изисквания при събирането, с оглед природосъобразно и устойчиво ползване на ресурсите им.

Към настоящия момент не е разработен документ по чл. 50, т.4 - методика за извършване на наблюдения и оценка на популациите от лечебни растения по чл. 56, ал. 4, т. 1. Поради тези причини е извършена приблизителна оценка на ресурсите и възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания, съгласно параграф 3, алинея 2. Установените и вероятно съществуващите лечебни растения на територията на ТП ДЛС „Балчик“ са около 327 вида.

Условията в местообитанията на лечебните растения в стопанството се определят от почвените типове, климата, наличието на хидрографска мрежа, надморската височина, наклона, изложенията и други параметри на околната среда.

Абиотичните фактори са свързани с ползването от горите, като сечи, залесявания, паша, сезонното събиране на билки, гъби и плодове и други, които оказват влияние върху популациите на лечебните растения.

Съвместното действие на изброените биотични и абиотични фактори определя условията в местообитанията на лечебните растения на територията на ТП ДГС „Балчик“, като благоприятни за съществуването, размножаването, развитието и запазването им.

Важен момент е опазване на находищата и осигуряване високо качество на събраните билки. В тази връзка трябва да се спазват следните общи изисквания при събиране на билки:

- обект на събиране са само растителните части, които се използват като билки;
- събирането се извършва при подходящи атмосферни условия и годишно време, с оглед получаване на качествени билки;
- не се допуска увреждане на находищата в резултат на дейността;
- не се събират билки в замърсени места от животински или битови отпадъци;
- събирането се извършва след издаване на разрешително за ползване съгласно чл.21, ал.2 от ЗЛР;

Забранява се ползването на лечебните растения по начини и средства, които водят до увреждането на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие.

Отделни видове диворастващи растения се поставят под специален режим на опазване и ползване, когато биологичното разнообразие или ресурсите им проявяват трайна тенденция към намаляване или има опасност от такава тенденция.

Специалният режим обхваща:

1. Забрана за събиране на билки за определен период от естествените находища на видовете от територията на цялата страна, отделни райони или еденични находища.

2. Определяне на годишно допустимо за събиране количество билки по райони или находища.

3. Разработване и прилагане на мерки за възстановяване на популации и на техните месторостения. Забранява се събирането, изкупуването, първична обработка и търговия с билки от лечебни растения под специален режим на опзване и ползване.

За диворастящите защитени лечебни растения се забранява:

1. Сеченето, брането, късането, изкореняването, хербаризирането, независимо от тяхното състояние и развитие.
 2. Унищожаване и унищожаване на находищата им.
 3. Притежаването, пренасянето, търговията и изнасянето зад граница в свежо или изсушено състояние на цели растения или части от тях.
 4. Събирането на семена, луковичи, коренища и други репродуктивни органи.
- По смисъла на закона „Лечебни растения“ са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки.

Билки за лични нужди са количества билки, събирани от едно лице в рамките на един ден както следва:

- корени, коренища, луковичи или грудкови до 1 кг.;
- листа до 1 кг.;
- стръкове до 2 кг.;
- кори до 0.5 кг.;
- цветове до 0.5 кг.;
- семена до 0.1 кг.;
- плодове до 10 кг.;
- пъпки до 0.5 кг.;
- памук до 1 кг..

Лечебните свойства на билките се обуславят от съдържащите се в техните органи (корени, стъбла, листа, цвят) биологично активни вещества (алкалоиди, глюкозиди, феноли, танини, органични, киселини, витамини, хормони).

Използването на билките и отделни техни органи зависи от това къде са локализиран активните вещества. Билките се събират и обработват по специална технология. Много от тях са отровни растения, затова трябва да се приемат само по лекарско предписание. Използват се в свежо и изсушено състояние (дроги), като чайове, настойки, запарки, компреси, лапи, за мазане, промивки, бани и др. Те са и суровина за промишлено производство на лекарствени препарати и за получаване на ценни чисти субстанции. В България са известни 763 вида растения, които се използват в народната медицина, от тях 300 се прилагат в научната медицина.

В резултат на нарасналия интерес към билките през последните години рязко се увеличи както броят на използваните видове, така и количествата, които се събират за местни нужди и за износ. В района на стопанството в най-големи количества се събират плодове от глог и шипка, цвят от бърз и от липа, стръкове от глухарче, коприва, лайка, жълт кантарион, листа от бреза, кора от върба и дъб, и др. повечето билки са особено ефикасни за лечение на определена група заболявания:

- на бронхите и белите дробове – лечебна иглика, резене, бял оман, лечебна ружа, подбел, липа (цвят);
- на сърцето и кръвоносните съдове – вълнист напръсник, момина сълза, бял имел, бърз, глог и др.
- на бъбреците и пикочните пътища - изсипливче, горицвет, полски хвощ и др.;
- на стомашно-чревния тракт - равнец, анасон, червен и жълт кантарион, омайник и др.
- за диабет- черен оман (корен), цикория, жаблек и т.н.

Направените проучвания показват голямо биоразнообразие от лечебни растения на територията на **ТП ДЛС „Балчик“**.

От лечебните растения около 30 вида имат потенциално ресурсно значение. Такива са миризлив бурен (*Sideritis montana*), балканска чубрица (*Satureja montana*), жълт равнец (*Achillea clypeolata*), бръшлян (*Hedera helix*), люляк (*Syringa vulgaris*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), бяла върба (*Salix alba*), шипка (*Rosa canina*), кръстец (*Cruciata laevipes*), градско омайниче (*Geum urbanum*), трънка (*Prunus spinosa*), жълтурче (*Ranunculus ficaria*), змийско мляко (*Chelidonium majus*), черновръх (*Clinopodium vulgare*), тревист бъз (*Sambucus ebulus*), лъжичина (*Alliaria petiolata*), петнист змиряник (*Arum maculatum*).

На територията на стопанството е констатирано събиране на жълт кантарион (*Hypericum perforatum* L.), мащерка (*Thymus* sp.div), обикновен риган (*Origanum vulgare* L.ssp. *vulgare*), дълголистна мента (*Mentha longifolia* (L.) Huds.), равнец хилядолистен - бял (*Achillea millefolium* gr.), бръшлян (*Hedera helix*), коприва (*Urtica* spp.) лепка (*Galium aparine*), тревист бъз (*Sambucus ebulus*), обикновен глог (*Crataegus monogyna* Jacq.), шипка (*Rosa canina*) за лични нужди.

Различните местообитания обуславят и различие във видовия състав на лечебните растения, както и в биологичните им и експлоатационни запаси.

– **Списък на лечебните растения установени на територията на ТП ДЛС Балчик**

- **Жълт кантарион** - *Hypericum perforatum* - Среща се по сухи тревисти места, изхасталаци, сечища, край пътища и в горите повсеместно на цялата територия на ТП ДЛС Балчик. В народната медицина се използва под формата на чай и лапа като противовъзпалително, кръвоспиращо, противоревматично, стимулиращо храносмилането средство. Цъфти от май до август.

- **Бял равнец** - *Achillea millefolium* - среща се доста често из хасталаци, ливади и сухи тревисти места. Цъфти май-септември. В съвременната медицина се използват цветните кошнички (дрога *Flores Millefolii*) и върхните части, отрязани 15-20 см под върха (дрога *Herba Millefolii*). Употребява се широко в народната медицина.

- **Синя жлъчка** - *Cichorium inthybus* - Многогодишно тревисто растение. Среща се из цялата страна. Расте из ливади, изоставени места, буренливи места, край селища, пътища, жп- линии, като плевел в градини, лозя, и окопни култури, в низините и в планините, от морското равнище до към 1500 м н.в. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Обикновен дрян** - *Cornus mas* - Храст с кафяво-зеленикави клонки. Расте разпръснато или групово в смесени, главно дъбови гори, където се явява като подлес, както и из хасталаци и скалисти склонове върху различни почви. Използва се във фитотерапията.

- **Обикновена леска** - *Corylus avellana* - храст или малко дърво. Формира самостоятелни съобщества - хасталаци на мястото на изсечени или унищожени гори. Използва се в медицината.

- **Обикновен глог** - *Crataegus monogyna* - бодлив храст. Среща се из цялата страна до към 1500 м н.в. Расте из хасталаци и гори, край пътеките в цялата страна. Умерено светлолюбив мезофит. Използва се в съвременната и в народната медицина.

- **Кукувича прежда** - *Cuscuta europea* - едногодишно, безхлорофилно, паразитно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се за него. Паразитира по различни тревисти растения и храсти. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Мъждрян** - *Fraxinus ornus* - храст или дърво до 15 м. Среща се доста често в страната. Расте по каменистите склонове на дефилетата при пълно слънчево осветление. Видът е силно пластичен. Издържа добре засушаванията, понася засенчванията и е непридирчив към почвените условия. Често формира самостоятелни съобщества. Кората се използва като суровина във фармацевтичната промишленост за производството на ескулин.

- **Еньовче** - *Galium verum* - многогодишно тревисто растение, с дълго разклонено коренище. Расте по умерено сухи или по умерено влажни тревисти места, из ливади и

пасища, често с нарушен тревостой, в горски поляни, покрай ниви и пътища. Използва се в народната медицина.

- **Блян** - *Hyosyamus niger* - Двегодишно (по-рядко едногодишно) тревисто растение с дебел вретеновиден корен. Расте по сметища, буренливи места, край огради, пътища, изоставени зеленчукови градини и терените, които обилно се наторяват с естествен тор. Използва се в билколечението, само под лекарски контрол.

- **Луличка** - *Linaria vulgaris* - многогодишно тревисто растение с вретеновиден корен. Расте по тревисти места, край пътища и орници, в покрайнини и храсталаци и разредени горички, като плевел в окопните култури със слята повърхност. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Гингер** - *Onopordon acanthium* - двугодишно тревисто растение. Расте из пустеещи, рудерализирани и изоставени площи край пътища и селища, по деградирали пасища. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Драка** - *Paliurus spina christi* - силно разклонен трънлив храст. Расте по тревисти, каменисти и припечни склонове в покрайнините на гори и в разредени ксеротермни дъбови гори по хълмове, предимно на варовити терени. Приема се като храстов плевел в някои пасища. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Теснолистен живовлек** - *Plantago lanceolata* - многогодишно тревисто растение със силно разклонено коренище. Расте из ливади, пасища, по сухи и умерено влажни, тревисти и песъчливи места, край пътища, като плевел в градини, лозя и окопни култури. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.

- **Широколистен живовлек** - *Plantago major* - многогодишно тревисто растение. Расте по влажни, тревисти, песъчливи и наводнени места, край реки, блата, изкопи, край пътища и сечища. Използва се във фитотерапевтичната практика. При вътрешна употреба са възможни отравяния.

- **Трънка** - *Prunus spinosa* - храст със силно разклонено стъбло. Расте из храсталаци, по синори, пасища, пустеещи места, край пътища, в покрайнините на дъбови гори. Дребноплодно растение. Понякога образува самостоятелни храстови съобщества. Използва се във фитотерапевтичната практика.

- **Обикновена шипка** - *Rosa canina* - храст, с дъговидно извити клони. Расте из храсталаци, тревисти терени, покрай речни тераси и потоци, по синорите, из пустеещи селскостопански земи, в покрайнините на горите и др. Използва се във фитотерапевтичната практика, хранително-вкусовата промишленост, в народната медицина, в домашното производство на сиропи, мармалади и др.

- **Обикновен киселец** - *Rumex acetosa* - многогодишно двудомно растение. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места из цялата страна. Използва се в народната медицина и фитотерапевтичната практика, като зеленчук в свежо или преработено състояние. Създадени са ценни градински сортове.

- **Козя брада** - *Rumex acetosella* - двудомно растение. Расте из сухи и умерено влажни тревисти места, из орници, ливади, по ж.п. насипи, край пътища, гори и реки. Пионерно растение на бедни почви. Използва се в билколечението и народната медицина.

- **Черен бърз** - *Sambucus nigra* - разклонен храст или дърво. Расте по влажни сенчести места, край реките и потоците, почти винаги в близост до населените места, върху богати и влажни почви. Използва се във фитотерапията (от кората на младите клони се правят мехлеми за бързо заздравяване на рани).

- **Обикновено подъбиче** - *Teucrium chamaedrys* - многогодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти и каменисти места, в разредени смесени гори и храсталаци. Използва се във фитотерапията.

• **Сребролистна липа** - *Tilia tomentosa* - дърво с височина до 25 метра. Расте в смесени широколистни гори в равнините, предпланините и планините върху относително сухи терени. Приема се като храстов плевел в някои пасища. Използва се във фитотерапевтичната практика.

• **Мъхнат лопен** - *Verbascum phlomoides* - двугодишно тревисто растение. Расте по сухи тревисти, каменисти и песъчливи места, край пътища и огради, из сечища, пожарища, необработени ниви, пустеещи земи. Използва се във фитотерапевтичната практика и народната медицина.

• **Върбинка** - *Verbena officinalis* - многогодишно тревисто растение с изправени или възходящи стъбла. Среща се във всички части на страната. Расте по влажни и умерено влажни и буренливи места в низините и планините, до към 1000 м н.в. Използва се в официалната и народната медицина.

• **Повет** - *Clematis vitalba* L. - многогодишно катерливо или увивно растение, дълго до 20 (30) метра. Расте из горите и храсталаците предимно на влажни места, от морското равнище до към 1000 м н.в. Събират се листата, коренищата и цветовете от юни до август. Използват се във фитотерапевтичната практика.

• **Смрадлика** - *Cotinus coggygria* Scop. - храст, рядко ниско дърво, високо 4 метра с дълбока коренова система. Младите клонки зелени или червеникави, лъскави, голи, старите - кафяви. Расте по сухите и каменисти почви из храсталаците и дъбовите гори почти в цялата страна. Разпространена е предимно върху варовици в равнините и предпланинските райони, до към 1000 м н.в. Образува и самостоятелни вторични съобщества на мястото на унищожените дъбови гори. Събират се листата на младите леторасли през юни - август. Използват се във фитотерапевтичната практика, парфюмерията, като багрило и като декоративно растение. При вътрешна употреба - отровно.

• **Полски хвощ** - *Equisetum arvense* L. - многогодишно тревисто растение с дълго коренище, кафяво-черно, възловато, разположено дълбоко в почвата. Расте край реки, потоци, по влажни ливади върху алувиални, глинесто-песъчливи почви, край железопътни насипи, ливади, необработени места и необработваеми ниви, по-рядко в сенчести гори, от морското равнище до към 1600 м н.в. Райони с по-големи запаси са Черноморското крайбрежие - поречието на река Батова. Събират се връхните надземни части на лятното стъбло през юни-август. Използват се във фармацевтичната промишленост.

• **Градско омайниче** - *Geum urbanum* - многогодишно растение с високо 15-50 см стъбло, изправено или приповдигнато, неразклонено или разклонено в горната третина. Среща се из цялата страна в низините и планините до към 1500 м н.в. Расте из храсталаци, по сенчести места, в покрайнините на горите, по поляни, край селищата и сгради, по изоставени от обработка места и др. Събират се корените и коренищата през пролетта и надземната част през май- юни. Използват се във фитотерапевтичната практика. Градското омайниче цъфти май-юли, плодоноси през юли- август и е кръстосаноопрашващо се растение.

• **Хмел** - *Humulus lupulus* L. - многогодишно увивно двудомно растение с дълго пълзящо коренище, стъблото дълго до 6 м, ръбесто, покрито с шипчета. Расте из влажни широколистни гори и храсталаци край реки и потоци като елемент на естествената растителност до към 1000 м н.в. Събират се женските съцветия (шишарките), преди да са разцъфнали цветовете. Използват се във хранително - вкусовата промишленост и във фитотерапевтичната практика.

• **Огнице** - *Chenopodium botrys* L. - едногодишно тревисто растение с изправено, рядко пълзящо разклонено стъбло, високо 15-70 см. Цялото растение покрито с жлезисти власинки, съдържащи етерично масло с приятен аромат. Расте по каменисти, песъчливи и сипеини места, по крайречните тераси. Вторичен елемент по вторични местообитания - насипи, изкопи, пътища, жп-линии, кариери, минни табани, канали, около селищата, по рудерализирани места. Разпространено в цялата страна от крайбрежието на морето до към 850 м н.в. Цъфти юли-октомври, проявява се като бурен и е късен пролетен заплевител. Размножава се със семена

и има голяма продуктивна способност. Популациите са с висок възобновителен потенциал и само настаняването на конкурентни многогодишни тревисти видове довеждат до обедняването на находищата.

- **Лечебна ружа** - *Althaea officinalis* L. - многогодишно тревисто растение с дебели корени, силно разклонени. Расте край реки и блата по влажни тревисти места, ливади и храсталаци като асектатор. Разпространено в цялата страна от крайбрежието на морето докъм 1000 м н.в.

Събират се почти всички органи на растението: цветовете - в началото и по време на цъфтежа (юли-август), листата - в края на вегетацията преди пожълтяване или по време на цъфтежа през втората година, корените - в края на вегетацията след узряване на семената. Дрогите се прилагат като омекчаващо, отхрачващо и противовъзпалително средство.

- **Вълча ябълка** - *Aristolochia clematitis* L. - многогодишно тревисто растение с дълго, силно разклонено коренище. Стъблата изправени, високи 40- 80(100) см, неразклонени, рядко слабо разклонени, голи. Расте по влажни тревисти и рудеални местообитания и като плевел в окопните култури из цялата страна, от морското равнище докъм 700 м н.в.

Събират се корените, коренищата и надземните части през юни- август. Използват се във фитотерапевтичната практика . Употребява се под лекарски контрол.

- **Черен пелин** - *Artemisia vulgaris* L. - многогодишно тревисто растение с характерна силна миризма, високо 60-200 см. Коренището късо, масивно, многоглаво, вертикално. Расте по-често по изоставени и затревени терени край селища, пътища, жп – линии и др. или из разредени гори и горски покрайнини, из храсталаци, влажни тревисти места, по песъчливи и каменисти крайречни места, като елемент на естествената растителност, но с адвентивни тенденции, от морското равнище докъм 1000 (1500) м н.в. Събират се стръковете - съцветия с част от стъблото и корени, през юли- септември. Използват се в билколечението.

- **Жълт равнец** - *Achillea clypeolata* Sibth. Et Sm. - многогодишно тревисто растение, високо 20-50(70) см. Расте по скалисти, каменисти, затревени и храсталачни места или в разредени гори, горски поляни и покрайнини, най-често върху варовик, като елемент на естествената растителност, от морското равнище докъм 1200 (1600) м н.в. Среща се по- често в Южна България, Черноморското крайбрежие и източната част на Северна България. Събират се стръкове - кошнички с горни части на стъблото, през юни- август. Използват се във фитотерапевтичната практика.

– Защитени растителни видове на територията на защитените местности в ТП ДЛС „Балчик“.

Защитена местност „БЛАТНО КОКИЧЕ“ - Обявена е с цел опазване на естествено находище на блатно кокиче /*Leucosium aestivum*/.

За поддържан резерват „Балтата“ и бившата му буферната зона сега **Защитена местност „БЛАТНО КОКИЧЕ“** са установени общо 263 вида висши растения, от 184 рода и 62 семейства. Растителните видове, подвидове и разновидности с природозащитна стойност, които попадат на територията на ПР „Балтата“ и ЗМ, са общо 28 на брой, като 16 от тях са включени в "Червената книга" на България и в някои от международните конвенции и директиви, по които България е страна. Това са лианите: гръцкият гърбач, горската лоза, високата скрипка. В тази група попада и субендемичния вид пализиев ясен. С общо разпространение и за двете територии е блатното кокиче, чиято популация е изключително плътна и в добро състояние. Ендемитните видове са 5, а реликните - 7. От установените общо 116 вида лечебни растения, 7 вида са с природозащитен статус. Папратовите растения представляват 5% от семействата. Те са представени от един род - хвощ. В района на резервата се срещат 6 вида храстовидни и листовидни лишей. Гъбите, 13 вида, играят важна

роля за функционирането на горските екосистеми в процеса на разлагане и минерализация на отмиращата дървесина.

Защитена местност „АРОМАТНА МАТИОЛА“ - Обявена с цел опазването на вида *Ароматна матиола* (*Matthiola odoratissima*) и неговото местообитание. Единственото място у нас, където е разпространено, са склоновете на Северното ни Черноморие, от Балчик към местност Зеленка до нос Калиакра, община Каварна.

Защитена местност „СТЕПИТЕ“ - Обявена е с цел опазване на територия с уникална степна растителност, животински свят, крайбрежни морски екосистеми.

Флората на ЗМ „Степите“ е аналогична на резерват Калиакра и прилежащите към него територии и включва 359 тревисти, 17 храстови и 18 дървесни вида (всичко 394). Те се отнасят към 59 семейства и 229 рода (202 тревисти и 27 дървета и храсти). Това представлява около 30 % от общо 1368 вида, съобщени във флората на Добруджа (Китанов и Пенев).

Най-богато са представени семейства: Asteraceae - 52 вида, Fabaceae - 50, Poaceae - 36, Brassicaceae - 24, Lamiaceae - 23, Caryophyllaceae - 20, Apiaceae - 15, Ranunculaceae - 12, Rosaceae, Boraginaceae - 11 и т. н.

С най-много родове за флората са: Asteraceae - 26, Poaceae - 18, Brassicaceae - 17, Fabaceae - 13, Apiaceae - 13, Caryophyllaceae - 10.

От установените родове с най-много видове са представени: Vicia - 11, Centaurea - 10, Astragalus - 9, Medicago - 8, Trifolium - 6, Euphorbia - 6, Silene - 6, Salvia - 6, Bromus - 6, Artemisia - 5, Agropyron - 4, Aegilops - 4, Poa - 4, Adonis - 4, Stipa - 3, Achillea - 3, Lathyrus - 3, Trigonella - 3.

По биологичен тип преобладават многогодишните тревисти растения 184 (46,7%) (хемикриптофити и криптофити), следвани от едногодишните тревисти (терофитите) - 135 (34,3%) и дървета, храсти, полухрасти, дву- и многогодишни треви (фанерофити-хамефити) - 75 (19,%).

На територията на резервата са установени 40 вида редки, застрашени от изчезване и ендемични растителни вида и подвиди. От тях 8 са вписани в Европейския списък на редките, застрашените и ендемични растения, 20 са включени в Червената книга на България, 12 са балкански ендемити, 2 са български (локални), 15 са в категорията редки и 10 са застрашени от изчезване. В категорията редки и застрашени се включват основно медицински и декоративни видове.

Районът е най-богат на степно - понтийски видове в България, чиито ареали са свързани с евроазиатски, понтийско-азиатски, медитеранео-азиатски, евросибирски, еврокавказки и понтийско-кавказки геоеlementи. На Калиакра те са представени общо със 116 вида. Първичната степна растителност, каквато другаде в България няма, определя изключителната консервационна значимост на територията.

Консервационна значимост на застрашените флорни елементи

Според разпределението на видовете, тяхната плътност и размери се обособяват 3 групи по консервационната им значимост:

Група I - 9 застрашени и редки вида в уязвими находища, срещащи се в съвсем ограничени популации (1-3 находища) - *Astragalus cornutus*, *Befevallia sarmatica*, *Celtis caucasica*, *Cerastium gracillis*, *Umonium latifolium*, *Umonium meyeri*, *Matthiola odoratissima*, *Nepeta ucrainica*, *Typha shuttieworthii*.

Група II - 8 редки вида, срещащи се освен в района и на други места в Добруджа и страната; някои лекарствени растения, събирани от билкари - *Anemone sylvestris*, *Artemisia pedemontana*, *Gypsophila trichotoma*, *Koeleria brevis*, *Opopanax bulgaricum*, *Ruta graveolens*, *Silene caliacrae*, *Scandix australis*.

Група III - 23 вида, растящи в защитената територия с добре оформени популации, предствители на коренна степна растителност: ендемити, невключени в предните две групи, тъй като са редки за стрвната и се нуждаят от нвблюдение на развитието им - *Avena eriantha*,

Achyllea clypeolata. *Agropyrum brandzae*. *Ajyssum borzeanum*, *Asyneuma anthericoides*. *Artemisia lerchiana*, *Artemisia pontica*. *Iris suavedens*. *Centaurea caliacrae*, *Centaurea arenaria*. *Centaurea varnensis*, *Crambe tataria*. *Ficus carica*, *Jurinea stoechadifolia*, *Lepidotrichum uechtritzianum*. *Opopanax bulgaricum*, *Orobanche esulae*, *Potentilla emili-popii*, *Paemonia tenuifolia*, *Satureja coerulea*. *Sideritis taurica*, *Stipa lessingiana*. *Thesium simplex* VeL ssp. *moesiicum*, *Xeranthemum inapertum*

Декоративни и лечебни видове:

От общо установените 359 тревисти вида 33 са декоративни и 38 лечебни. Редки и застрашени от изчезване и типични степни св 15 вида, обединени в две групи:

- Видове, развиващи се в мозаечни популации или в малки групи от 2-3 рвстения. а нвй-често, представени с единични растения - *Umonium meyeri*, *Umonium latifolium*, *Gypsophila trichotoma*, *Stipa lessingiana*, *Ruta graveolens*, *Stahys recta*, *Stahys maritime*, *Matthiola odoratissima*, *centaurea caliacrae*. *centaurea varnensis* и *Silene caliacrae*

- Видове, които на някои места в резервата и прилежащите територии доминират в тревостоя като формират плътни популации - *Paemonia tenuifolia*, *Paemonia peregrina*. *Iris pumilla*, *Iris suavedens*.

– **Защитена местност „ЯЙЛАТА“** – Обявена с цел опазване на защитени видове растения и животни и техните местообитания. Тук се срещат големи площи с червен божур(*Paemonia decora*). Защитената местност е и археологичен обект, тъй като в него има над сто пещерни жилища, останки от византийски крепостни постройки, жертвеници, гробници и некрополи, срещат се оръдия на труда и писмени паметници от различни епохи

– **Защитена местност „ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО“** – Обявена с цел опазване на характерни ландшафти; опазване на местообитанията на редки и застрашени от изчезване гнездещи, прелетни и зимуващи птици (червеногуша гъска, червен ангъч, турилик и др.) и опазване на рядка и характерна ихтиофауна.

Общият брой на установените видове висши растения (без внесените чрез изкуствени залесявания дървесни и храстови видове) в района на природния комплекс е 303, които се отнасят към 55 семейства (Филипова. Иванов. Димитров. 1997).

Семействата представени с най-много видове са: *Asteraceae* (51), *Poaceae* (39), *Fabaceae* (23), *Lamiaceae* (20) и *Apiaceae* (16).

По биологичен тип във флората на мястото преобладават многогодишните тревисти растения (177), следвани от едногодишните (71), двугодишните (17) и т. н. Единствения естествено разпространен дървесен вид е бялата върба (*Salix alba*), разпространена във Ваклинския ръкав.

В екологично отношение доминиращо положение заемат мезофитите (влаголюбиви) - 58 вида, следвани от хигрофитите (водолюбиви) - 43. Хидрофитите (водни) са представени само от 9 вида. Прави впечатление значителното участие на рудералните видове (75), както и на ксерофитните (сухоустойчиви) - 34 и степните - 31 видове. Това е следствие от включването на значителни по площ обработваеми земи и пасищав чертите на комплекса.

Общо видовете с различен тип медитеранско рззпространение са 99 вида, което представлява 33% от общият брой видове. Вероятно не малка роля за миграцията на този елемент имат генетичните мостове по крайбрежието на Черно море, а също и ролята на птиците ежегодно прелитащи по крайбрежието по прелетния път *Via pontica*.

Наличието на голям процент космополити (12%) се дължи главно на значителното участие на водолюбиви и рудерални видове.

Растения с определена консервационна значимост:

Това са Балканските ендемити *Achillea dypeolata* S. et S., *Astragalus sprurteri* Boiss., *Verbascum purpureum* (Janka) Hub.- Mor., *Linum tauricum* ssp. *bulgaricum* (Podp.) Petrova, *Silerte thymifolia* S. et S.

Най-голям брой растения с консервационна стойност са констатирани по пясъчните дюни и съседни екотонни зони - общо 15 вида, сред които приоритетните *Centaurea arenaria*, *Festuca vaginata*, *Linum tauricum* ssp. *Bulgaricum*, *Trifolium alexandrinum*, *Verbascum purpureum*, *Argusia sibirica*, *Bassia hirsuta*.

Сравнително голям е броят и на редките растения разпространени сред ксерофитните тревни съобщества южно от езерото - 12 вида. Сред тях са *Adonis vologensis*, *Astragalus cornutus*, *Astragalus sprunerii*, *Koeleria brevis*, *Stipa lessingiana*, *Achillea clypeolata*, *Limonium latifolium*, *Gonolimon besserianum*.

Сред водолюбивата растителност се срещат 4 ключови вида (*Triglochin maritima*, *Juncus ranarius* и др.), а в откритите водни площи само *Utricularia vulgaris*.

– **Защитена местност „ШАБЛЕНСКО ЕЗЕРО“** – Обявена с цел запазване на естествените обитания на редки и застрашени от изчезване видове риби и водолюбиви птици, някои от тях застрашени в европейски или световен мащаб, както и на целия природен комплекс.

Общият брой на висшите видове растения за района на Шабленско - Езерецкото езеро е 280. Те се отнасят към 61 семейства. Един вид, покритоплодна кучешката лобода (*Ch. botrioides*), е регистриран за първи път за България, а два други - *Ta. alexandrinum* and *Sessili rhodopaeum*, са нови за Черноморското крайбрежие.

Семействата, представени с най-голям брой видове са *Asteraceae* (39), *Poaceae* (32), *Lamiaceae* (29), *Apiaceae* (14), *Fabaceae* (13), *Cyperaceae* (13), *Chenopodiaceae* (10) и *Brassicaceae* (10).

По биологичен тип във флората на мястото преобладават многогодишните тревисти растения - 153 species. Единственият естествен дървесен вид е *Salix alba*.

В екологичната структура на флората доминиращо положение заемат хигрофитите (водолюбиви) - 58 вида, следвани от мезофитите (влаголюбиви) - 45 вида. Водните растения (хидрофити) са само 13 вида.

От първичният флорогенетичен анализ става ясно, че във флората на мястото преобладават евроазиатските видове (82). Следват по участие космополитите (39), което се дължи на факта, че болшинството от водните и водолюбивите растения са именно такива.

Важно е да се отбележи значителното участие на видовете с различен тип медитеранско разпространение - общо 88 вида (или 31% от общият видов състав на мястото). В случая, очевидна е ролята на генетичните мостове по крайбрежието на Черно море и на миграционния път *Via Pontica* за разпространението на този геоелемент.

Мястото се окачествява като относително бедно по отношение на ендемичните таксони, макар че срещащите се тук 5 таксона съставляват 17% от растенията с определена консервационна значимост. Това са:

· българският ендемит - родопски скален копър (*Seseli rhodopeum*),

· балканските ендемити - островърха урока (в. *apiculatum*), черноморски хипекоум (*H.ponticum*), български лен (*L. tauricum* ssp. *bulgaricum*) и черноморско плюскавиче (*S.thimifolia*).

За родопския скален копър, включен и в Европейския Червен списък, Шабленският езерен комплекс се оказва и единственото находище на вида по българското Черноморие.

Към тези 27 вида е прибавен и новият български вид *Ch. botrioides*, за който Шабленският езерен комплекс е единственото находище в страната.

Популациите на *S. rhodopeum*, *Ch.botrioides* и *H.vulgaris* са все още недостатъчно проучени, но стриктното опазване на местата, където тези видове са открити е крайно наложително.

Специални мерки са необходими за опазването на окачествените като "уязвими" популации на видовете:

. *Cl. mariscus*- 2 находища сред влаголюбивата растителност на Шабленско езеро и Езерецко езеро;

. *H. ponticum* - открит в северната част на пясъчните дюни при Езерецко езеро;

. *N. alba* - 3 смесени с *N. lutea* находища в южната част на Шабленско езеро; всяко петно покрива площ то по 20 -40 20 - 40 m²;

Най - голям брой растения с консервационна стойност са констатирани по пясъчните дюни (вкл. екотонната зона между тях и масивите от влаголюбива растителност) - общо 16 вида, сред които приоритетните *H. ponticum*, *S. thymifolia*, *L. tauricum* ssp. *bulgaricum*, *B. hirsuta*. *H. ponticum* и *B.hirsuta* определят международната значимост на мястото.

Значението на останалите биотопи за опазването на редки и застрашени видове растения е както следва:

. открити водни площи - 5 вида (сред тях приоритетния вид бяла водна лилия(*Pl. alba*))]

. хигрофитна растителност - 3 вида (сред тях приоритетния вид *Cl. mariscus*);

сухлюбиви тревни съобщества - 4 вида

– Биологично разнообразие на местообитанията, растителните съобщества и видовете в Природен парк „Златни Пясъци“

ПП „Златни пясъци“ се намира ботаникогеографски във флористичния район на Северното Черноморско крайбрежие от Западнокрайбрежния Черноморски окръг в Евксинска провинция на Европейската широколистна горска област. Специфичните условия на средата са предпоставка за съществуването на голямо разнообразие от местообитания за сравнително малката територия на парка – 27 типа местообитания (по Палеарктичната класификация), 11 от които са в списъка на Директивата 92/43 на ЕЕС за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Разнообразието от растителни съобщества е изключително голямо за малката площ на природния парк. Естествената растителност се характеризира с развитие на дървесни съобщества доминирани от келяв габър, цер, благун, космат дъб, мъждрян, полски клен, дръжкоцветен дъб, сребролистна липа, полски ясен и др., принадлежащи с малки изключения, към неморалния средноевропейски тип. Почти цялата територия на парка е заета от такива ксеротермни, термофилни широколистни гори. Поради смекчаващото континенталния климат влияние на морето, в тези гори участват много средиземноморски и субсредиземноморски видове. Ценни за биоразнообразието на парка са видовете представители на субсредиземноморската флора – люляк (*Syringa vulgaris*), храстовиден смин (*Jasminum fruticans*), драка (*Paliurus spina-christis*), храстовидна зайчина (*Coronilla emerus*), смрадлика (*Cotinus coggygria*) и др., някои от които са редки за флората на България.

В ПП „Златни пясъци“ през 2006 г. са регистрирани плодни тела от 7 вида ядливи гъби: Обикновена пънчушка (*Armillaria mellea*), Дъбова кладница (*Pleurotus cornucopiae*), Мрежеста манатарка (*Boletus chrysenteron*), Чернодробна гъба (*Fistulina hepatica*), Бял корал (*Hericium coralloides*), Лютив млечница (*Lactarius piperatus*), Зелена гълъбка (*Russula virescens*).

На територията на ПП „Златни пясъци“ са установени 77 вида мъхове, което е около 10% от цялата мъхова флора на България.

Установените висши растения са над 500 вида, което представя около 1/8 от флората на България. Видовете принадлежат към 271 рода от 79 семейства. Най-многобройни са семействата Asteraceae – 41 вида от 30 рода, Poaceae – 35 вида от 21 рода, Fabaceae – 29 вида

от 17 рода, Rosaceae – 23 вида от 13 рода, Lamiaceae – 18 вида от 15 рода, Brassicaceae – 17 вида от 14 рода др. Най-многоброен е род *Viola* (Теменуга), от който са установени 8 вида. Род *Trifolium* и род *Carex* са представени с по 7 вида, род *Quercus* – с 6 вида и т.н.

Растителните видове с природозащитен статус в ПП “Златни пясъци” са общо 19. От тях включените в Червената книга на България с категория “рядък” са 9 и 1 вид е с категория “застрашен”. Защитените видове са общо 17.

Видове, защитени от международни конвенции: включени в Директива 92/43 – 1 вид (Снежко кокиче-*Galanthus nivalis* L.) и видове, включени в конвенцията CITES – 7 вида (представители на сем. Салепови и сем. Кокичеви).

В Природен парк „Златни пясъци“ се срещат над 150 вида **лечебни растения**. Тревистите лечебни растения са представени от най-много видове: Лъжичина, чесънова трева (*Alliaria petiolata* (Bieb.) Cavara et Grande, Лечебен пелин (*Artemisia absinthium* L.), Обикновен пелин (*Artemisia vulgaris* L.), Черна капела (*Ballota nigra* L.), Виолетова белоочица (виолетово птиче просо) (*Buglossoides purpureo-caerulea* (L.) Johnston.), Синя жлъчка (*Cichorium intybus* L.), Ерингиум (*Eryngium campestre* L.), Горска ягода (*Fragaria vesca* L.), Обикновена звъника (*Hypericum perforatum* L.), Блатия (*Lythrum salicaria* L.), Теснолистен живовлек (*Plantago lanceolata* L.), Голям (широколистен) живовлек (*Plantago major* L.), Тревист бъз (*Sambucus ebulus* L.), Брей (*Tamus communis* L.), Лечебно глухарче (*Taraxacum officinale* Web.), Плоскосеменно (дъболистно) великденче (*Veronica chamaedrys* L.), Миризлива теменуга (*Viola odorata* L.) и др.

е) Защитени зони по НАТУРА 2000

➤ **Защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, обособени по Закона за биологичното разнообразие**

Защитени зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна от екологичната мрежа Натура 2000

Защитена зона BG0000102 Долината на река Батова е обявена със Заповед № РД – 800 от 09.08.2021г. в землищата на гр. Аксаково, с. Вълген, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Климентово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Яребична, с. Куманово, община Аксаково, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич, с обща площ 184 592,342 дка. Защитената зона попадат в следните отдели и подотдели от територията на ТП „ДЛС Балчик“: 69: о; 70: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 71: и; 72: а, б, в, г, д, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц; 73: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1; 74: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф; 75: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 76: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 77: а, б, в, г, д, е, з, м; 78: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1; 79: а, б, в, г, д; 80: а, б, в; 81: а, б, в, г, д; 82: а, в; 83: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1; 84: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2; 85: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 86: а, б, в, г, д, е, ж; 87: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 88: а, б, в, г, д, е, ж; 89: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 90: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 91: а, б, в, г, д, е; 92: а, б, в, г, д, е, ж; 93:

а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 94: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, у, ф; 95: а, б, в, г, е; 96: а, б, в, г, д, е, ж, з; 97: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 160: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1; 161: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1; 162: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р; 164: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 166: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 167: а, б, в, г, д; 168: а, б, в, г, д, е, ж, з; 169: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц; 170: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 171: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 173: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2; 216: а, б, в; 217: а, в, г, д, е; 218: а, б; 237: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 238; 239: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф; 240: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 241: а, б, в, г, д, е, ж; 242: а, б, в, г, д, е; 243: а, б; 244: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 245: а, б, в, г; 246: а, б, в, г, д, е, ж; 247: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 248: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 249: а, б, в, г; 250: а, б, в, г, д, е, ж; 251: а, б, в, г, д; 252: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 253: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 254: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 255: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 256: а, б, в; 257: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р; 258: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 259: а, б, в, г, д, е, ж, з; 260: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 261: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 262: а, б, в, г; 263: а, б, в, г, д, е, ж, з; 264: а, б, в, г, д, е, ж; 265: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 266: а, б, в, г, д, е; 267: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 268: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 269: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 270: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; 271: а, б, в, г, д, е, ж, з; 272: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 273: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 274: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 275: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 276: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 277: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 278; 279: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 280: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 4; 281: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 282: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 16, 17; 283: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 284: а, б, в, г, д, е, ж, з; 285: а, б, в, г, д, е, ж, с, т, у, ф; 286: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 287: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 2; 288: а, б, в, г, д, е; 289: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 290; 291: а, б, в, г, ж, з, и, к, л, м, н; 292; 293: а, б, в, г, д, е, ж, з; 294; 295; 296; 297; 298; 299: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 300: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 312: д, е, ж, з, и, л; 313: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 401: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2; 402; 403: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1; 404: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1; 405: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 406: а, б, в, г, д; 407: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 408; 409: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 410: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 411: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 412: а, б, в, г, д, е, ж, з; 413: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, р, с, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1; 414: а, б, в, г, д, е; 415; 416: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2; 464: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у,

ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, л3, м3, н3, о3, п3, р3, с3, т3, у3, ф3, х3, ц3, ч3, ш3, щ3, ю3, я3, к4, л4, м4, н4, о4, п4, р4, с4, т4, у4, а4, б4, в4, г4, д4, е4, ж4, з4, и4; 465; 466. с площ 8056.9 ха.

Предмет на опазване в BG0000102 Долината на река Батова са:

- Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;– 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни);– 2180 Облесени дюни;– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;– 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (* важни местообитания на орхидеи);– 62C0 * Понто-Сарматски степи; 9150 Термофилни букови гори (*CephalanthoFagion*);– 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);– 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*);– 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*; – 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*; – 91I0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.;– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

- Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: 2.2.1. бозайници – Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Видра (*Lutra lutra*), Степен пор (*Mustela eversmanii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*); 2.2.2 земноводни и влечуги – Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); 2.2.3. риби – Приморска мряна (*Barbus bergi*); 2.2.4. безгръбначни – *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Вертиго (Дезмолинов спираловиден охлюв) (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (*Vertigo angustior*); 2.2.5. растения – Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в предходния абзац видове, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Черноморския биогеографски регион; подобряване на структурата и функциите на природните местообитания, посочени в предходния абзац; подобряване на местообитанията на видовете Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) и Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);

Защитена зона BG0000118 Златни пясъци е обявена със Заповед № РД – 356 от 31.03.2021г. в землищата на с. Кранево, община Балчик, област Добрич, гр. Варна, община Варна, област Варна, с. Кичево, с. Осеново, община Аксаково, област Варна, с обща площ 13 734,385 дка. В Защитената зона попадат в следните отдели и подотдели от територията на ТП

„ДЛС Балчик“: 134; 135: а, б, в, г, м, о; 136: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 137: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 138: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 139: а, б, в, г, д, е, ж, з; 193: а; 194: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с площ 240,9 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000118 Златни пясъци са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):– 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara;– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;– 8310 Неблагоустроени пещери;– 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris);– 91G0 * Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus;– 91H0 * Панонски гори с Quercus rubescens;– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;– 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;

Предмет на опазване са и местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: бозайници – Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Дългоух нощник (Myotis bechsteinii); **земноводни и влечуги** – Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); **безгръбначни** – Лицена (Lycaena dispar), *Алпийска розалия (Rosalia alpina), *Четириточкова меча пеперуда (Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Буков сечко (Morimus funereus), Вертиго (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Vertigo angustior); **растения** – Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

Защитената зона е обявена с цел: Опазване и поддържане на типовете природни местообитания. Местообитанията на видовете в предходния абзац, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Черноморския биогеографски регион. Подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 3140, 91F0, 91G0 *, 91H0 *, 91M0 и 91Z0; Подобряване на местообитанията на видовете Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Пъстър смок (Elaphe sauromates), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni) и Шипобедрена костенурка (Testudo graeca);

Защитена зона BG0000130 Крайморска Добруджа е обявена със Заповед № РД – 793 от 20.12.2018г. в землищата на с. Гурково, с. Дропла, с. Кремена, с. Тригорци, община Балчик, област Добрич, с. Видно, с. Вранино, с. Иречек, с. Камен бряг, с. Крупен, с. Нейково, с. Поручик Чунчево, с. Септемврийци, с. Челопечене, община Каварна, област Добрич, гр. Шабла, с. Божаново, с. Ваклино, с. Горун, с. Твърдица, община Шабла, област Добрич, с. Александър Стамболийски, с. Балканци, с. Бежаново, с. Василево, с. Великово, с. Горица, с. Калина, с. Малина, с. Петлешково, с. Преселенци, с. Рогозина, с. Сираково, с. Спасово, с. Средина, с. Сърнино, община Генерал Тошево, област Добрич, с обща площ 66 577,029 дка. В Защитената зона попадат в следните отдели и подотдели от територията на ТП „ДЛС Балчик“: 11: е; 12: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, ф, х; 13: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, х, ч, ш, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1; 14: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 15: г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, о1, п1,

p1, c1, t1, ф1, x1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, в2, г2; 16: а, б, в, г, д, е, и, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, е1, ж1, з1, и1, м1, н1; 17: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1; 18: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, б2, в2, г2, д2; 27: а, б, в, г, д, и, к, л; 28: а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я; 29: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1; 30: а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, м1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1; 31: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, г1, е1, л1; 306: з, л, м, н, о, п, х, ч; 2089: е; 2096: а; 2221: б; 2222; 2228: а, б; 2256; 2281: а, 1; 2569: б, в, г, д, е, ж; 2570; 3022: г, с площ 760.3 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000130 Крайморска Добруджа са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:– 40A0 * Субконтинентални перипанонски храс- тови съобщества;– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;– 62C0 * Понто-Сарматски степи (*Ponto-Sarmatic steppes*);– 8310 Неблагоустроени пещери;– 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;– 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;– 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие: Бозайници – Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*); Влечуги – Пъстър смук (*Elaphe sauromates*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); Бездървниаци – Лицена (*Lycaena dispar*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар порак (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*); Растения – Емилипопово прозорче (*Potentilla emilii-popii*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване на типовете природни местообитания за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;

Защитена зона BG0000154 Езеро Дуранкулак е обявена със Заповед № РД-357 от 31 март 2021 г. на МОСВ в землищата на с. Ваклино, с. Дуранкулак, с. Крапец, с. Смин, с. Стаевци, община Шабла, област Добрич, с обща площ 50 507,949 дка, от които 37,629 кв. км морски пространства. Попада в отдели и подотдели на ТП ДЛС Балчик както следва: 19: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, т, у, х, ц, ч, ш, щ; 20: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, д3, н3, п3; 21: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 22: а, б, г; 196: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, с площ 209.9 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000154 Езеро Дуранкулак са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; – 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;– 1160 Обширни плитки заливи;– 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;– 1410 Средиземноморски солени ливади;– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;– 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни);– 2130 * Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни); 2190 Влажни понижения

между дюните;– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition;– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi;– 62C0 * Понто-Сарматски степи;– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;

местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: бозайници – Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Степен пор (*Mustela eversmanii*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*), Афала (*Tursiops truncatus*); **земноводни и влечуги** – Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); **риби** – Карагъоз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*); **безгръбначни** – Лицена (Голяма огневка) (*Lucyena dispar*), Вертиго (Тесноустен спираловиден охлюв) (*Vertigo moulinsiana*).

Защитената зона е обявявана с цел:

- опазване и поддържане на типовете природни местообитания на защитените видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Черноморския биогеографски регион;
- подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 1410, 3150, 6110 * и 62C0 *;
- подобряване на местообитанията на видовете Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);

Защитена зона BG0000156 Шабленски езерен комплекс е обявена със Заповед № РД-259 от 16 март 2010 г. на МОСВ в землищата на с.Езерец, с.Крапец и гр.Шабла, община Шабла, област Добрич, с обща площ 31749,317 дка, от които 6,448 кв. км. морски пространства. Обхваща отдели и подотдели на ТП ДЛС Балчик както следва: 23: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, 23; 24: а, б, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; 25: б, в, д, е, ж, з, к, л, м, н, щ, я, а1; 197: з, и, к, л, м, с площ 136.1 ха.

Предмет на опазване в защитената зона „Шабленски езерен комплекс“ са следните видове птици: видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач(*Gaviastellata*),Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps uritus*), Обикновен буревестник (*Puffinusyelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел(*Ciconianigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Тундров лебед (*Cygnus columbianusbewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малка белочела гъска (*Anser erythropus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец, (*Mergus albellus*), Тръноопашата потапница (*Oxyura leucosephala*),Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел

рибар (*Pandionhali aetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedipnemos*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасица (*Gallinago gmelina*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Пепеляв брегобегач (*Xenus cinereus*), Тънкоклюн листоног (*Phalaropus lobatus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrellula chydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бълбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногоърбо каменарче (*Oenanthe isabellina*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*), Ястребогушо коприварче (*Sylvianisoria*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Синьогушка (*Luscinia svecica*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Посевна гъска (*Anser fabalis*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Ледена потапница (*Clangula hyemalis*), Кадифена потапница (*Melanitta fusca*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Момин жерав (*Anthus triviridis*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Голям брегобегач (*Calidris canutus*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Сив брегобегач (*Calidris temminckii*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногърд брегобегач (*Calidris alpina*), Плоскоклюн блатобегач

(*Limicola falcinellus*), Малка бекарина (*Limnospiza minima*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Сребриста чайка (*Larus argentatus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона се обявява с цел:

Опазване и поддържане местообитанията на видовете птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Защитена зона BG0000573 Комплекс Калиакра е обявена със Заповед № РД-815 от 12 декември 2017 г. на МОСВ в землищата на с. Тюленово, община Шабла, област Добрич, с. Камен бряг, с. Свети Никола, с. Българево, гр. Каварна, с. Божурец, с. Топола, община Каварна, област Добрич и гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с обща площ 483 362,770 дка (483,363 кв. км), от които 437,272 кв. км морски пространства в отдели и подотдели на ТП ДЛС Балчик както следва: 31: в1, д1, и1, к1; 32: к, л, м, н; 33: а, б, в; 34: в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч; 35: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1; 36: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 37: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1; 42: з, и, к, л, м; 43: з1, и1; 44: б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, ж1; 45: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1; 46: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1; 47: а, б, в, г, д; 48: г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1; 49: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 50: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 51: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 52: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 53: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 54: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 55: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 56: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; 57: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м; 58: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 59: е, ж, з, и, к, л, м, о, р, с, т, у; 228; 318: д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, к1; 2088: к, л; 2397; 3027: а, б; 3035: а, с площ 1043.8 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000573 „Комплекс Калиакра“ са:

следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

– 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини;– 1150 * Крайбрежни лагуни;– 1160 Обширни плитки заливи;– 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове);– 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси;– 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*;– 1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени;– 1410 Средиземноморски солени ливади;– 2110 Зараждащи се подвижни дюни;– 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;– 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;– 62C0 * Понто-Карпатски степи;– 7220 * Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*);– 8210 Хазмофитна

растителност по варовикови скални склонове;– 8310 Неблагоустроени пещери;– 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;– 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;– 91I0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp.;

- местообитанията на следните видове растения и животни по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

- **Бозайници** – Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (Морска свиня) (*Phocoena phocoena*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Южен подкованос (*Rhinolophus euryale*), Голям подкованос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подкованос (*Rhinolophus hipposideros*);

- **Земноводни и влечуги** – Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);

- **Риби** – Карагъоз/Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*), Малък карагъоз /Харип (*Alosa tanaica*);

- **Безгръбначни** – *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*), *Catopta thrips*, Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Лицена (*Lycaena dispar*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Набръчкан пробатикус (*Probatiscus subrugosus*);

- **Растения:** Татарско диво зеле (*Crambe tataria*), Обикновена пърчовка (*Himantoglossum carpinum*), Емилипопово прозорче (*Potentilla emiliipopii*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване на типовете природни местообитания, местообитанията на защитените видове, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;

Защитена зона BG0000621 Езеро Шабла - Езерец е обявена със Заповед № РД-1044 от 17 декември 2020 г. на МОСВ в землищата на гр. Шабла, с. Езерец и с. Крапец, община Шабла, област Добрич, с обща площ 26 235,917 дка, от които 17,053 кв. км морски пространства, обхваща отдели и подотдели както следва: 23: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, и1, к1, о1, с1, у1, х1, ц1, ш1, щ1, ю1, а2, б2, в2, г2, е2, ж2, з2, и2, к2, п2, ф2, ц2, ч2, ш2, 23; 24: з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 25: б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, я, а1; 197: з, и, к, м, с площ 109,9 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000621 Езеро Шабла – Езерец са следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР): 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини; 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода;– 1150 Крайбрежни лагуни; 1160 Обширни плитки заливи; 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси; 2110 Зараждащи се подвижни дюни; 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни); 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*; 6110 Отворени

калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;– 62С0 Понто-Карпатски степи; 8330 Подводни или частично подводни морски пещери;

местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР: бозайници – Лалугер (*Spermophilus citellus*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Видра (*Lutra lutra*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Афала (*Tursiops truncatus*), Муткур (морска свиня) (*Phocoena phocoena*); земноводни и влечуги – Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*); риби – Карагъз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Малък карагъз (Харип) (*Alosa tanaica*), Виюн (*Misgurnus fossilis*), Европейска горчивка (*Rhodeus amarus*); безгръбначни – Лицена (Голяма огневка) (*Lucasena dispar*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване и поддържане на типовете природни местообитания, в цитираната по-горе зона, местообитанията на защитените видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Черноморския биогеографски регион;

Защитена зона BG0002050 Дуранкулашко езеро е обявена със Заповед № РД-258 от 16 март 2010 г. на МОСВ в землищата на с. Дуранкулак, с. Стаевци, с. Смин, с. Крапец и с. Ваклино, община Шабла, област Добрич, с обща площ 33 559,813 дка, от които 9,710 кв. км морски пространства, отдели и подотдели както следва: 19: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, т, у, х, ц, ч, ш, щ; 20: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, к1, л1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, м3, н3, о3, п3; 21: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 22: а, б, г; 196: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 2000: а; 2051; 2052: г, д; 2053 с площ 226.0 ха.

Предмет на опазване в защитена зона Дуранкулашко езеро са следните видове птици: видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач (*Gavia tellata*), Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax gmelini*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малка белочела гъска (*Anser erythrorhynchos*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Тръноопашата потапница (*Oxyura leucoserphala*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis ptilorhynchus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco*

peregrinus), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Малка дропла (*Tetrax tetrax*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Планински дъждосвирец (*Charadrius morinellus*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасица (*Gallina gomeia*), Пъстроопашат крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Пепеляв брегобегач (*Xenus cinereus*), Тънкоклюн листоног (*Phalaropus lobatus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanoccephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonia sniger*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Синьогушка (*Luscinia svecica*), Черногоърбо каменарче (*Oenanthe ischanka*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*), Водно шаварче (*Acrocephalus paludicola*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехульник (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Посевна гъска (*Anser fabalis*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas lypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Планинска потапница (*Aythya marila*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Кадифена потапница (*Melanitta fusca*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus mergamus*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Чернокрил огърличник (*Glareola nordmannii*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Трипръст бегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Сив брегобегач (*Calidris temminckii*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногърд брегобегач (*Calidris alpina*), Плоскоклюн блатобегач (*Limicola falcinellus*), Малка бекасица (*Limnocryptes minimus*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Малък свирец (*Numenius phaeopus*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa*

stagnatilis), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*).

Защитената зона се обявява с цел: опазване и поддържане на местообитанията на горепосочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.

Защитена зона BG0002051 Калиакра е обявена със Заповед № РД-559 от 21 август 2009 г. на МОСВ в землищата на с. Тюленово, Шабла, община Шабла, област Добрич, с. Българево, Каварна, с. Камен бряг и с. Свети Никола, община Каварна, област Добрич, с обща площ 109027,953дка, от които 55,434 кв.км морски пространства, отдели и подотдели както следва: 31: в1, д1, ж1, з1, и1, к1; 32: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 33: а, б, в; 34: в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч; 35: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1; 36: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 37: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1; 39: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 40: а, б, в, г, д, е, ж, з; 43: з, и, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1; 228; 318; 2088: к, л, м; 2339: а, б; 2340: а, б; 2342: а; 2345: а, б, в; 2346: а, б; 2348: б, в, г, е, ж, з, и; 2351: а, б, в; 2352: а, б; 2353; 2354; 2355; 2356: а, б, в, г; 2357; 2358: б; 2359: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 2360; 2361: б; 2362; 2363; 2364; 2365: а, б, в, г, е, ж; 2366; 2367: а, б, в, г; 2368; 2369; 2370; 2371; 2372; 2391: а, б, в; 2392; 2393: а, б, в; 2394: а, б; 2395; 2396: а, б; 2397; 2398: а; 2449: в; 2454; 2455; 2456: а, б, в, г, д; 2457: а, б, в; 2458; 2461; 2462; 3019: а; 3021: а; 3027: а, б; 3034; 3035: а, с площ 675.9 ха.

Предмет на опазване в защитена зона Калиакра са следните видове птици: видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*), Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Вечернаветрушка (*Falco vespertinus*), Малъксокол (*Falco columbarius*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonorae*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Планински

дъждосвирец(*Charadrius morinellus*), Златиста булка(*Pluvialis apricaria*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов(*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferferruginea*), Тъмногърд брегобегач (*Calidris alpina*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрыла рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона се обявява с цел: опазване и поддържане на местообитанията на по-горе посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Защитена зона BG0002061 Балчик е обявена със Заповед № РД-130 от 10 февруари 2012 г. на МОСВ в землищата на с. Оброчище и гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с обща площ 15600,28 Ддка., отдели и подотдели както следва: 62: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 63: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 64: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 65: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 66: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у; 67: а, б, в, г, д, е, ж, з; 69: б; 71: а, б, в, г, д, е, к, л, м; 72: е, ж, ч; 3001: а, б, в, с обща площ 512.0 ха.

Предмет на опазване в защитена зона Балчик са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandionia haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circusma citreus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Бухал (*Bubo bubo*), Синявица (*Coracias garrulus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula borealis*), Полска бълбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe isabellina*), Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardeacinerea*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Голям горски водобегач (*Tringa chropus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*).

Защитената зона се обявява с цел: опазване и поддържане на местообитанията на горепосочените защитени видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Защитена зона BG0002082 Батова е обявена със Заповед № РД-129 от 10 февруари 2012 г. на МОСВ в землищата на гр. Аксаково, с. Вълген, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Кичево, с. Климентово, с. Куманово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Осеново, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, гр. Варна, с. Каменар, р-н „Владислав Варненчик“, община Варна, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добрич – селска, област Добрич, с обща площ 381 495,163 дка, от които 3,226 кв. км морски пространства, отдели и подотдели както следва: 73: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1; 78: а, ч, ш, щ, ю, е1, ж1, з1, и1, к1, л1; 79: а, б, в, г, д; 80: а, б; 81; 82; 83: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1; 84: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2; 85: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 86: а, б, в, г, д, е, ж; 87: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 88: а, б, в, г, д, е, ж; 89: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 90: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 91: а, б, в, г, д, е; 92: а, б, в, г, д, е, ж; 93: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 94: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х,

ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1; 95: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 96: а, б, в, г, д, е, ж, з; 97: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 120: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч; 134; 135; 136: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 137: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 138: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 139: а, б, в, г, д, е, ж, з; 160: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1; 161: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1; 162: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р; 164: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 166: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 167: а, б, в, г, д; 168: а, б, в, г, д, е, ж, з; 169: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц; 170: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 171: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 173: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2; 193: а; 194: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р; 195: а, б, в, г, д, е, ж; 216: а, б, в; 217: а, в, г, д, е; 218: а, б; 237: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 238; 239: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф; 240: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 241: а, б, в, г, д, е, ж; 242: а, б, в, г, д, е; 243: а, б; 244: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 245: а, б, в, г; 246: а, б, в, г, д, е, ж; 247: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 248: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 249: а, б, в, г; 250: а, б, в, г, д, е, ж; 251: а, б, в, г, д; 252: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 253: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 254: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 255: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 256: а, б, в; 257: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р; 258: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 259: а, б, в, г, д, е, ж, з; 260: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 261: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 262: а, б, в, г; 263: а, б, в, г, д, е, ж, з; 264: а, б, в, г, д, е, ж; 265: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 266: а, б, в, г, д, е; 267: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 268: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 269: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 270: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; 271: а, б, в, г, д, е, ж, з; 272: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю; 273: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 274: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 275: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; 276: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 277: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 278; 279: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 280: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 4; 281: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 282: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 16, 17; 283: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 284: а, б, в, г, д, е, ж, з; 285: а, б, в, г, д, е, ж, с, т, у, ф; 286: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш; 287: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 2; 288: а, б, в, г, д, е; 289: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 290: а, б, в, г, д; 291: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 292; 293: а, б, в, г, д, е, ж, з; 294; 295; 296; 297; 298; 299: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 300: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; 313: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ; 401: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2; 402; 403: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1; 404: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1; 405: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 406: а, б, в, г, д; 407: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с; 408; 409: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 410: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 411: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 412: а, б, в, г, д, е, ж, з; 413: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1; 414: а, б, в, г, д, е; 415; 416: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2,

п2, р2, с2, т2, у2; 464: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, л3, м3, н3, о3, п3, р3, с3, т3, у3, ф3, х3, ц3, ч3, ш3, щ3, ю3, я3, к4, л4, м4, н4, о4, п4, р4, с4, т4, у4, а4, б4, в4, г4, д4, е4, ж4, з4, и4; 465; 466 с обща площ 7888.7 ха.

Предмет на опазване в защитена зона Батова са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Червен ангъч (*Tadorna ferruginea*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Турилик (*Burhinus oedichenus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Пчелояд (*Merops apiaster*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Фиш (*Anas penelope*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serraserrator*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (Керкенез) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница

(*Larus canus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване и поддържане на местообитанията на защитените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Защитена зона BG0002097 Белите скали е обявена със Заповед № РД-353 от 03 май 2012 г. на МОСВ в землищата на гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с. Топола, с. Божурец и гр. Каварна, община Каварна, област Добрич, с обща площ 41630,605 дка, от които 17,060 кв. км морски пространства, отдели и подотдели както следва: 42: з, и, к, л, м, о, п, р, у; 44: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1; 45: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1; 46: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1; 47: а, б, в, г, д; 48: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1; 49: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л; 50: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 51: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 52: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; 53: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; 54: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 55: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п; 56: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т; 57: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м; 58: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х; 59: д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у; 3012: а, б, с обща площ 709.4 ха.

Предмет на опазване в защитена зона Белите скали са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Обикновен буреветник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanoccephalus*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона обявява с цел: опазване и поддържане на местообитанията на защитените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Защитена зона BG0002115 Било е обявена със Заповед № РД-330 от 28 април 2014 г. на МОСВ в землищата на с. Сърнино, с. Александър Стамболийски, община Генерал Тошево, област Добрич, с. Черноморци, с. Смин, с. Ваклино, с. Твърдица, община Шабла, област Добрич, с. Било, с. Белгун, с. Септемврийци и с. Нейково, община Каварна, област Добрич, с обща площ 86 206,115 дка., отдели и подотдели както следва: 9: а, б, в, г, д, е, ж, з, и; 15: а2; 2026: б, в; 2031: б; 2032: а, б; 2033; 2034; 2035: б, в, г; 2036: а; 2037: а, б, в, ж, и; 2063: а, б, в, г; 2064; 2065: а, б, в, г; 2066: а, б, в, г; 2067; 2068: а, б; 2069; 2070: а, б, е; 2071; 2072; 2160: в, г; 2165; 2166: б; 2167; 2168: а, б; 2171: а, б, в, г, д, е, ж; 2172: а, б; 2173; 2174: б; 2196: а, б, в, г; 2197; 2198; 2199: а; 2200: а, б, в, г; 2201: а, б, в, з, и, к; 2202; 2205: а, б, в, г, д, е, ж, з; 2206; 2207: а, б, в, г; 2208: а, б, в; 2209: а; 2210: б, в; 2211: а, б, в, г; 2212; 2213: а, б, в; 2214: а, б, в, г, д, е; 2215; 2216; 2217; 2218: а, б, в, г; 2219: а, б; 2220: а, б, в, г; 2230; 2231; 2232: а; 2235: б; 2236, с обща площ 231.4 ха.

Предмет на опазване в защитена зона BG0002115 Било са следните видове птици:

видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Малка белочела гъска (*Anser erythropus*), Полска бълбрица (*Anthus campestris*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Бухал (*Bubo bubo*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Синя вица (*Coracias garrulus*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сив жерав (*Grus grus*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Дропла (*Otis tarda*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Златистопер дъждосвирец (*Pluvialis apricaria*);

видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Посевна гъска (*Anser fabalis*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Орко (*Falco subbuteo*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*).

Защитената зона по се обявява с цел: опазване и поддържане на местообитанията на защитените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

Други специални горски територии по чл. 5 от ЗГ

- **Семепроизводствени насаждения**, одобрени от Изпълнителния директор на ИАГ с Протокол за актуализирането им от 15.09.2025г., съставен от Комисия в три членен състав съгласно чл.5, ал.3, т.2 от Закона за горите, обнародван ДВ бр. 19 от 08.03.2011 г., изм. и доп. бр.60 от 07.08.2015 г, в сила от 07.08.2015 г. – отдели и подотдели 19:л; 39:м; 167:г; 178:д; 179:к; 194:в; 2699:а; 2806:а;8:з; 37:ц;; с обща площ 44.4 хектара. Всички са в добро санитарно състояние.

➤ **Горски територии с рекреационно значение.**

Обособени са съгласно чл.5, ал.3, т.3 от Закона за горите, обнародван ДВ бр. 19 от 08.03.2011 г, изм. и доп. бр.60 от 07.08.2015 г, в сила от 07.08.2015 г..

- **Лесопарк** отдели и подотдели: 40; 179:г, о; 195:б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6 с обща площ 55.9 ха., от която залесена – 51,6 ха и незалесена 4,3 ха.

- **Зелена зона** отдели и подотдели: 23:ц1, ш1, щ1, ю1, 5, 6, 8; 24:б, в, е, ж, з, и, к, л, м, н, т, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31; 35:а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21; 36:а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23; 37:а, б, в, г, д, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, я, а1, б1, в1, г1, е1, ж1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13; 39; 40; 44:б, в, г, д, е, ж, з, и, к, т, у, ф, х, ц, ч, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17; 45:б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1, б1, в1, 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22; 46:х, а1, 1, 2, 3, 4, 5; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60:а, б, в, г, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 61:а, в, ж, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, г1, з1, и1, к1, 1, 5, 11, 12, 13, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 27; 62; 63; 64; 65; 68; 69; 72:а, б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 74; 75; 76; 77; 78:б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; с обща площ 1966.0 ха., от която залесена – 1607,7 ха и незалесена 358,3 ха.

➤ **Курортна гора** отдели и подотдели: 31:а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, г1, е1, л1, 1, 2, 3, 4; 66:б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15; 67; 70; 71; 73:ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, щ, ю, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15; 139:в, г, е, з, 1, 2, 3, 4, 5; с обща площ 429.7 ха., от която залесена – 396,1 ха и незалесена 33,6 ха.

➤ **Горски територии с висока консервационна стойност.**

Обособени съгласно чл.5, ал.3, т.3 от Закона за горите, обнародван ДВ бр. 19 от 08.03.2011 г, чл.43, ал.11 от Наредба №18 от 07.10.2015 г. и проучване извършено в периода 2018 – 2023 година, във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на ТП „ДЛС Балчик“ и в изпълнение на Принцип 9 от стандарта за сертификация управлението на гори по системата на FSC.

ТП „ДЛС Балчик“ е сертифицирано по FSC и актуализацията на доклада е от 2024 г. във връзка с това са определени горите с висока консервационна стойност подробно описани по степен на ВКС по отдели и подотдели в доклада за сертификация.

- **Представителни образци на основните екосистеми (ПрЕКО)**, определени съгласно сертификационен доклад - отдели и подотдели: 13:к; 16:б, е; 17:ж; 18:д; 19:з; 20:к; 25:е, я; 35:а, и, т; 37:з, и; 41:г; 42:р; 43:е1; 44:и, к, ф; 45:з, и; 46:з, ю; 49:ж; 50:и, л; 51:и; 52:а, ж, и, к; 53:а, ж, з, и, к, л; 54:г, т; 58:н; 61:ж, с, т, з1; 62:б; 63:д, е, л, м, н; 64:б, в, д, н, с, х; 65:г, д, з, и, р, т, ф; 66:и; 68:г, д; 70:б; 71:е; 72:к, н, х; 73:а, д, к, м, о, п, с; 74:б, е; 75:и, к; 76:л; 78:у; 79:б, в, г, д; 82:в; 83:к, н, п; 85:м; 86:д; 89:г, н, с; 90:д, ж, м, ю; 91:в; 94:и, л; 96:е; 97:а, б, г, к; 136:б; 137:о; 138:з, н; 139:а; 161:в, ж, м, п; 167:д; 168:б, в; 171:б, д; 173:а, б, в, е, з, и, т, у, щ, я, л1, м1; 177:г; 179:г, ж; 193:а; 228:г, е, з; 237:а, б, ж, з; 238:в; 239:е; 240:в, г; 245:а; 246:а, ж; 249:в; 251:а; 252:а, н, п; 253:з, и; 260:г; 261:е; 263:е; 264:б, в; 266:д; 267:г; 268:а; 269:г; 270:б; 273:е, з; 274:е; 277:б; 278:а; 280:б;

283:в; 287:е; 288:г, д; 294:б; 295:в; 300:б; 312:д, е; 403:з; 404:ж, и, к; 408:а, б; 409:б; 410:а; 411:д, е, ж; 412:г; 413:в, м; 414:д, е; 416:е; с обща площ 1131.2 ха, цялата залесена.

• **Гори във фаза на старост** - определени съгласно Приложение 6 към Заповед РД 49-421/02.11.2016 г. на министъра на МЗХГ и сертификационен доклад – отдели и подотдели: 35:а, и, м, т; 37:з, и; 70:б; 74:е; 75:и, к; 78:к; 85:м; 91:в; 96:е; 97:а, б, к; 161:в, ж, м, п; 168:в; 173:б; 237:а, б, з; 238:в, м; 240:в, г; 241:а, б, е; 245:а; 246:а, ж; 251:а; 252:д; 255:б; 258:н; 259:ж; 263:е; 264:б; 266:д; 267:г; 268:а; 269:г; 270:в; 274:е; 277:б; 278:а; 280:б, д; 283:в, е; 284:е; 287:е; 288:г, д; 294:б; 295:в; 300:б; 312:д, е, ж; 403:з; 404:ж, и; 408:а, б; 409:б; 410:а; 411:д, е, ж; 412:в, г; 413:в, д, к, н; 414:д, е; 416:е, л, с; 466:г; обща площ 731.9 ха, изцяло залесена.

• **ГВКС 1** – определени съгласно сертификационен доклад - отдели и подотдели: 9 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 11 "е", 12 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, ф, х", 13 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, х, ч, ш, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1", 14 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш", 15 "г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, о1, п1, р1, с1, т1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, в2, г2", 16 "а, б, в, г, д, е, и, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, е1, ж1, з1, и1, м1, н1", 17 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, щ, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1", 18 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, б2, в2, г2, д2", 19 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, о, п, р, т, у, х, ц, ч, ш, щ", 20 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, м3, н3, о3, п3", 21 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 22 "а, б, г", 23 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, 23", 24 "а, б, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т", 25 "б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, щ, я, а1", 27 "а, б, в, г, д, и, к, л", 28 "а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я", 29 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1", 30 "а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, м1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1", 31 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1", 32 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 33 "а, б, в", 34 "а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч", 35 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1", 36 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ", 37 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1", 39 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 40 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 42 "з, и, к, л, м, о, п, р, у", 43 "з, и, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1", 44 "б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1", 45 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, а1", 46 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1", 47 "а, б, в, г, д", 48 "б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1", 49 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 50 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 51 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 52 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 53 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 54 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х", 55 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 56 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т", 57 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м", 58 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х", 59 "д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у", 62 "а,

б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 63 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 64 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х", 65 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю", 66 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у", 67 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 69 "б, о", 70 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 71 "а, б, в, г, д, е, и, к, л, м", 72 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч", 73 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1", 74 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф", 75 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 76 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х", 77 "а, б, в, г, д, е, з, м", 78 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1", 79 "а, б, в, г, д", 80 "а, б, в", 81 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у", 82 "а, б, в, г, д", 83 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1", 84 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2", 85 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х", 86 "а, б, в, г, д, е, ж", 87 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 88 "а, б, в, г, д, е, ж", 89 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 90 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю", 91 "а, б, в, г, д, е", 92 "а, б, в, г, д, е, ж", 93 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 94 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1", 95 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 96 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 97 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 120 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч", 134 "а, б", 135 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р", 136 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 137 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 138 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 139 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 160 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1", 161 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1", 162 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р", 164 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 166 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш", 167 "а, б, в, г, д", 168 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 169 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц", 170 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 171 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 173 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2", 193 "а", 194 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р", 195 "а, б, в, г, д, е, ж", 196 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 197 "з, и, к, л, м", 216 "а, б, в", 217 "а, в, г, д, е", 218 "а, б", 228 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 237 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 238 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 239 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф", 240 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 241 "а, б, в, г, д, е, ж", 242 "а, б, в, г, д, е", 243 "а, б", 244 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 245 "а, б, в, г", 246 "а, б, в, г, д, е, ж", 247 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 248 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 249 "а, б, в, г", 250 "а, б, в, г, д, е, ж", 251 "а, б, в, г, д", 252 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п", 253 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 254 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 255 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 256 "а, б, в", 257 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р", 258 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 259 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 260 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 261 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 262 "а, б, в, г", 263 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 264 "а, б, в, г, д, е, ж", 265 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 266 "а, б, в, г, д, е", 267 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 268 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 269 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю", 270 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т", 271 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 272 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю", 273 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 274 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 275 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 276 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ", 277 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 278 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 279 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 280 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 281 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 282 "а, б, в, г, д, е, ж,

з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т", 283 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ", 284 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 285 "а, б, в, г, д, е, ж, с, т, у, ф", 286 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш", 287 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш", 288 "а, б, в, г, д, е", 289 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 290 "а, б, в, г, д, е", 291 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 292 "а, б, в", 293 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 294 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 295 "а, б, в, г, д", 296 "а, б, в, г, д, е", 297 "а, б, в", 298 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 299 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 300 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 306 "з, л, м, н, о, п, х, ч", 312 "д, е, ж, з, и, л", 313 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ", 318 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1", 401 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2", 402 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1", 404 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1", 405 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 406 "а, б, в, г, д", 407 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с", 408 "а, б, в", 409 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 410 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м", 411 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 412 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 413 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1", 414 "а, б, в, г, д, е", 415 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 416 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1", 463 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2", 464 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, л3, м3, н3, о3, п3, р3, с3, т3, у3, ф3, х3, ц3, ч3, ш3, щ3, ю3, я3, к4, л4, м4, н4, о4, п4, р4, с4, т4, у4, а4, б4, в4, г4, д4, е4, ж4, з4, и4", 465 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, д2, е2, ж2, з2, и2, к2, л2, м2, н2, о2, п2, р2, с2, т2, у2, ф2, х2, ц2, ч2, ш2, щ2, ю2, я2, а3, б3, в3, г3, д3, е3, ж3, з3, и3, к3, л3, м3, н3, о3, п3, р3, с3, т3, у3, ф3, х3, ц3, ч3, ш3, щ3, ю3, я3, а4, б4, в4, г4, д4, е4, ж4, з4, и4", 466 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц", 2000 "а", 2026 "б, в", 2031 "б", 2032 "а, б", 2033 "а, б", 2034 "а, б", 2035 "б, в, г", 2036 "а", 2037 "а, б, в, ж, и", 2051 "а", 2052 "г, д", 2053 "а", 2063 "а, б, в, г", 2064 "а, б", 2065 "а, б, в, г", 2066 "а, б, в, г", 2067 "а", 2068 "а, б", 2069 "а", 2070 "а, б, е", 2071 "а, б", 2072 "а", 2088 "к, л, м", 2089 "е", 2096 "а", 2160 "в, г", 2165 "а", 2166 "б", 2167 "а", 2168 "а, б", 2171 "а, б, в, г, д, е, ж", 2172 "а, б", 2173 "а", 2174 "б", 2196 "а, б, в, г", 2197 "а, б, в, г, д, е", 2198 "а, б", 2199 "а", 2200 "а, б, в, г", 2201 "а, б, в, з, и, к", 2202 "а", 2205 "а, б, в, г, д, е, ж, з", 2206 "а", 2207 "а, б, в, г", 2208 "а, б, в", 2209 "а", 2210 "б, в", 2211 "а, б, в, г", 2212 "а, б", 2213 "а, б, в", 2214 "а, б, в, г, д, е", 2215 "а, б, в", 2216 "а, б, в, г, д, е, ж", 2217 "а, б", 2218 "а, б, в, г", 2219 "а, б", 2220 "а, б, в, г", 2221 "б", 2222 "а, б", 2228 "а, б", 2230 "а, б, в, г, д", 2231 "а, б, в", 2232 "а", 2235 "б", 2236 "а, б, в", 2256 "а", 2281 "а", 2339 "а, б", 2340 "а, б", 2342 "а", 2345 "а, б, в", 2346 "а, б", 2348 "б, в, г, е, ж, з, и", 2351 "а, б, в", 2352 "а, б", 2353 "а", 2354 "а, б, в, г, д, е, ж", 2355 "а", 2356 "а, б, в, г", 2357 "а", 2358 "б", 2359 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к", 2360 "а", 2361 "б", 2362 "а, б, в, г", 2363 "а, б", 2364 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л", 2365 "а, б, в, г, е, ж", 2366 "а", 2367 "а, б, в, г",

2368 "а, б, в, г", 2369 "а, б", 2370 "а, б", 2371 "а, б, в, г, д, е", 2372 "а, б, в, г, д", 2391 "а, б, в", 2392 "а, б, в, г", 2393 "а, б, в", 2394 "а, б", 2395 "а, б", 2396 "а, б", 2397 "а, б, в", 2398 "а", 2449 "в", 2454 "а, б", 2455 "а", 2456 "а, б, в, г, д", 2457 "а, б, в", 2458 "а", 2461 "а", 2462 "а, б", 2569 "б, в, г, д, е, ж", 2570 "а, б", 3001 "а, б, в", 3012 "а, б", 3019 "а", 3021 "а", 3022 "г", 3027 "а, б", 3034 "а, б, в, г", 3035 "а", с площ 11626.2 ха.

- **ГВКС 2** – определени съгласно сертификационен доклад - отдели и подотдели:

134 "а, б", 135 "а, б, в, г", 136 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и", 137 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о", 138 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н", 139 "а, б, в, г, д, е, ж", 193 "а", 194 "а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р" с площ 240.6 ха.

- **ГВКС 3** – определени съгласно сертификационен доклад - отдели и подотдели:

35 "а, и, м, т", 37 "з, и", 70 "б", 74 "е", 75 "и, к", 78 "к", 85 "м", 91 "в", 96 "е", 97 "а, б, к", 161 "в, ж, м, п", 168 "в", 173 "б", 237 "а, б, з", 238 "в, м", 240 "в, г", 241 "а, б, е", 245 "а", 246 "а, ж", 251 "а", 252 "д", 255 "б", 258 "н", 259 "ж", 263 "е", 264 "б", 266 "д", 267 "г", 268 "а", 269 "г", 270 "в", 274 "е", 277 "б", 278 "а", 280 "б, д", 283 "в, е", 284 "е", 287 "е", 288 "г, д", 294 "б", 295 "в", 300 "б", 312 "д, е, ж", 403 "з", 404 "ж, и", 408 "а, б", 409 "б", 410 "а", 411 "д, е, ж", 412 "в, г", 413 "в, д, к, н", 414 "д, е", 416 "е, л, с", 466 "г" с площ 731.9 ха.

- **ГВКС 4** – определени съгласно сертификационен доклад - отдели и подотдели:

18 "б, к, л, м, н, 1", 19 "н, с, ф", 20 "б, в, ж, г2, д2, к2, л2, л3", 25 "а, б, д, щ, ю, а1, е1", 30 "ф, ц, ч, ш, б1, н1, о1, р1", 34 "к", 41 "в", 42 "а, б, г, е, ж, з, м, н, о, п, р, с, х", 43 "а, в, д, е, к, н", 44 "б, в, г, о, п, у, ф, х", 45 "д, и, к, м, н, с, т, ш, щ", 46 "к", 47 "а, б", 48 "в, е, ж, т, е1", 49 "а, б", 51 "б", 52 "а", 61 "б, к1, 4", 70 "а", 72 "а, т, у, ф, х, ц", 74 "б, г, е", 75 "в, е, ж, з, и", 76 "а, в, ж, з, о, п, р, с, у", 78 "а, б, в, г, д, е, ж, и, к, с, ч, ш, щ, ю, а1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, н1, о1", 79 "в", 82 "в, д", 83 "з, и, м", 137 "з, и", 138 "ж", 139 "а, б, д, е, ж, з", 194 "а, в, г, д, е, ж, н, о, п", 195 "ж", 237 "ж", 240 "д", 252 "г", 280 "а", 293 "б", 300 "б", 411 "е", 2002 "в, г", 2089 "з", 2097 "а", 2359 "к", 2435 "а, 1", 3001 "а, б, в, г, д, 1, 4, 5", 3022 "б, в" с площ 420.4 ха.

- **ГВКС 6** – определени съгласно сертификационен доклад-отдели и подотдели: 280 а, 284 е с площ 15.5 ха.

Определянето и инвентаризацията на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) в **държавните** горски територии е направено съгласно Сертификационен доклад от 2024 г., одобрен от ДП СИДП - гр. Шумен и според чл.5, ал.3, т.3 от ЗГ и чл. 43 на Наредба № 18 за инвентаризация и планиране на горските територии, като ГВКС са актуализирани съгласно Практическо ръководство „Определяне, стопанисване и мониторинг на гори с висока консервационна стойност в България“, разработено с подкрепата на WWF и работната група по разработване на национален FSC стандарт – 2016 г. Съответните дефиниции са адаптирани конкретно за горските територии, управлявани от ТП “ДЛС Балчик”.

Списък на категориите ГВКС, съгласно сертификацията по FSC е даден в Приложение III.3.5. В защитените зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна от екологичната мрежа Натура 2000 с помощта на

“Ръководство за определяне на местообитания с европейска значимост“ са установени местообитания с площ **6226,6 ха**, като разпределението им е показано в таблица № 17.

Таблица № 17

Разпределение на ОБЩАТА площ по местообитания и група гори

Местообитани я	широкол. високостъблен и	изд.за превръщан е	нискостъб лени	Всичко	%	в т.ч. ГФС		в т.ч. ГВКС.3	
	ха					ха	% от площта на местооби - танието	ха	% от площта на местооби - танието
общо 40A0	-	-	1.2	1.2	-	-	-	-	-
общо 9150	-	0.8	-	0.8	-	-	-	-	-
общо 91G0	-	140.5	-	140.5	2.3	50.3	35.8	50.3	35.8
общо 91H0	90.9	1422.0	109.0	1621.9	26.1	77.8	4.8	77.8	4.8
общо 91I0	0.1	0.4	-	0.5	-	-	-	-	-
общо 91M0	68.2	4057.3	35.2	4160.7	66.8	416.7	10.0	416.7	10.0
общо 91S0	-	9.1	-	9.1	0.1	-	-	-	-
общо 91Z0	169.2	95.7	27.0	291.9	4.7	10.7	3.7	10.7	3.7
ВСИЧКО	328.4	5725.8	172.4	6226.6	100.0	555.5	8.9	555.5	8.9

2. ТАКСАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАСАЖДЕНИЯТА

Залесената площ на ТП „ДЛС Балчик“ е 16 173.9 ха, като 89.7% от нея са гори със защитни и специални функции и 10.3 % са със стопански функции. Разпределението ѝ, както и това на дървесния запас общо за горите (без клони), по типове месторастения в границите на обособените условни стопанските класове е дадено в таблица № 21. Общата инвентаризирана площ на ТП ДЛС „Балчик“ е 18038.5 ха. Запасът на основните насаждения е 1478705 куб.м (без клони), а на надлесните дървета 1175 куб.м.

Таблица № 18

За разпределение на залесената площ и общия дървесен запас (без клони) по **условни стопански класове** и типове месторастения

Условен Стопански клас: Черборови култури

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
Стопански клас: Черборови култури							
M-I-2 D-1	13	149.2	20.0	20835	18.4	-	-
T-I-2 C-1	59	23.4	3.2	3575	3.2	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	14.4	1.9	3085	2.7	-	-
T-I-2 B-1,2	61	7.3	1.0	855	0.8	-	-
MTЮ-I C-2	121	184.0	24.7	35220	31.1	-	-
MTЮ-I AB-1	122	365.8	49.2	49595	43.8	-	-
Всичко		744.1	100.0	113165	100.0	-	100.0

Условен Стопански клас: Горскоплоден

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-1	13	55.2	57.9	7590	63.5	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	1.0	1.1	260	2.2	-	-
MTЮ-I C-2	121	39.1	41.0	4095	34.3	-	-
Всичко		95.3	100.0	11945	100.0	-	100.0

Условен Стопански клас: Липов,

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	5.8	2.9	1710	4.6	-	-
M-I-2 D-1	13	19.9	10.1	3855	10.2	-	-
MTЮ-I C-2	121	171.4	87.0	32050	85.2	-	-
Всичко		197.1	100.0	37615	100.0	-	100.0

Условен Стопански клас: Церов,

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-1	13	91.9	44.5	15945	73.6	-	-
MTЮ-I C-2	121	114.6	55.5	5720	26.4	20	100.0
Всичко		206.5	100.0	21665	100.0	20	100.0

Условен Стопански клас: Широколистен В

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	3.8	0.3	1240	0.8	-	-
M-I-2 D-1	13	355.2	24.3	35400	23.6	15	60.0
T-I-2 C-1	59	1.6	0.1	75	0.1	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	6.2	0.4	650	0.4	-	-
MTЮ-I C-2	121	1044.9	71.6	110390	73.7	10	40.0
MTЮ-I AB-1	122	48.8	3.3	2010	1.4	-	-
Всичко		1460.5	100.0	149765	100.0	25	100.0

Условен Стопански клас: Смесен В П

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
T-I-2 CD-2,3	60	63.2	25.3	10725	28.7	-	-
MTЮ-I C-2	121	187.0	74.7	26645	71.3	-	-
Всичко		250.2	100.0	37370	100.0	-	100.0

Условен Стопански клас: Смесен СрН П

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	18.3	1.1	1695	1.4	-	-
M-I-2 D-1	13	138.5	8.4	8280	6.5	10	10.5
T-I-2 C-1	59	95.3	5.8	9420	7.4	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	22.5	1.4	3295	2.6	-	-
MTЮ-I C-2	121	1369.8	83.3	104280	82.1	85	89.5
Всичко		1644.4	100.0	126970	100.0	95	100.0

Условен Стопански клас: Церов В П

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
T-I-2 CD-2,3	60	86.4	30.1	13010	36.3	-	-
MTЮ-I C-2	121	200.9	69.9	22830	63.7	20	100.0
Всичко		287.3	100.0	35840	100.0	20	100.0

Условен Стопански клас: Церов П

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-1	13	12.5	0.4	1040	0.3	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	1095.3	31.4	128135	38.5	-	-
MTЮ-I C-2	121	2378.1	68.2	203955	61.2	265	100.0
Всичко		3485.9	100.0	333130	100.0	265	100.0

Условен Стопански клас: Акациев

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	2.8	0.4	45	0.2	-	-
M-I-2 D-1	13	385.3	67.7	19330	67.0	-	-
T-I-2 C-1	59	0.5	0.1	5	-	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	3.2	0.6	140	0.5	-	-
MTЮ-I C-2	121	177.6	31.2	9295	32.3	-	-
Всичко		569.4	100.0	28815	100.0	-	100.0

Условен Стопански клас: Келявгабъров

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-1	13	40.4	1.4	1335	1.2	-	-
T-I-2 C-1	59	34.3	1.2	1610	1.5	-	-
T-I-2 CD-2,3	60	168.6	6.0	8220	7.6	-	-
T-I-2 B-1,2	61	57.5	2.1	3035	2.8	-	-
MTЮ-I C-2	121	626.9	22.5	26405	24.2	295	90.8
MTЮ-I AB-1	122	1863.7	66.8	68365	62.7	30	9.2
Всичко		2791.4	100.0	108970	100.0	325	100.0

Група гори Полезащитен горски пояс

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	No	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-1	13	2770.2	100.0	327455	100.0	155	100.0
Всичко		2770.2	100.0	327455	100.0	155	100.0

Таблица № 19

За разпределение на залесената площ и общия дървесен запас (без клони) по
стопански класове и типове месторастения

Стопански клас: Черборови култури

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	0.7	2.0	210	5.0	-	-
M-I-2 D-1	13	33.0	94.3	3800	90.9	-	-
МТЮ-I C-2	121	1.3	3.7	170	4.1	-	-
Всичко		35.0	100.0	4180	100.0	-	100.0

Стопански клас: Горскоплоден

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	68.4	65.2	7180	54.3	-	-
M-I-2 D-1	13	36.5	34.8	6050	45.7	-	-
Всичко		104.9	100.0	13230	100.0	-	100.0

Стопански клас: Церов

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	78.8	47.6	11090	49.4	-	-
M-I-2 D-1	13	86.7	52.4	11360	50.6	-	-
Всичко		165.5	100.0	22450	100.0	-	100.0

Стопански клас: Широколистен В

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	№	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	240.5	70.5	51175	81.5	-	-
M-I-2 D-1	13	92.0	27.0	11045	17.6	-	-
МТЮ-I C-2	121	8.7	2.5	560	0.9	-	-
Всичко		341.2	100.0	62780	100.0	-	100.0

Стопански клас: Смесен СрН П

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	126.6	68.1	9225	62.2	110	100.0
M-I-2 D-1	13	29.1	15.7	2595	17.5	-	-
МТЮ-I C-2	121	30.1	16.2	3005	20.3	-	-
Всичко		185.8	100.0	14825	100.0	110	100.0

Стопански клас: Акациев, Функции: стопанска

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
M-I-2 D-2	12	336.3	40.9	8665	30.9	160	100.0
M-I-2 D-1	13	476.6	57.9	19115	68.2	-	-
МТЮ-I C-2	121	10.1	1.2	255	0.9	-	-
Всичко		823.0	100.0	28035	100.0	160	100.0

Стопански клас: Келявгабъров, Функции: стопанска

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение		Запас надлесни	
означение	Но	ха	%	куб.м	%	куб.м	%
МТЮ-I C-2	121	8.0	46.2	195	37.1	-	-
МТЮ-I АВ-1	122	9.3	53.8	330	62.9	-	-
Всичко		17.3	100.0	525	100.0	-	100.0

а) Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния дървесен прираст по класове на възраст.

В таблица № 20 е показано разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст през 20 години.

Таблица № 20

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ, общия дървесен ЗАПАС и средния ПРИРАСТ по класове и подкласове на ВЪЗРАСТ през 20 години

ДЛС Балчик 2025

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Общ дървесен запас		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	1137.9	7.0	9335	0.7	380	1464
	11-20	1190.3	7.4	55090	3.7	230	3571
II	21-30	1212.2	7.5	94865	6.4	515	3523
	31-40	1214.8	7.5	119565	8.1	10	3274
III	41-50	1414.5	8.8	128950	8.7	10	2738
	51-60	1575.0	9.7	185310	12.6	-	3194
IV	61-70	3705.3	22.9	447045	30.2	-	6483
	71-80	2676.0	16.6	238595	16.1	30	3064
V	81-90	1738.5	10.7	173435	11.7	-	1982
	91-100	307.2	1.9	26245	1.8	-	267
VI	101-110	-	-	-	-	-	-
	111-120	0.8	-	140	-	-	1
VII	121-130	-	-	-	-	-	-
	131-140	-	-	-	-	-	-
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-
	над 150	1.4	-	130	-	-	1
Всичко		16173.9	100.0	1478705	100.0	1175	29562

средна възраст: 56 години
 среден запас: 91 куб.м/ха
 среден прираст: 1.83 куб.м/ха

Средната възраст на насажденията е 56 години, средния запас е 91 куб. м на хектар, а средния прираст е 1,83 куб. м на хектар.

б) Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст.

В таблица № 21 е показано Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по дървесни ВИДОВЕ и класове на ВЪЗРАСТ

Таблица № 21

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по дървесни ВИДОВЕ и класове на ВЪЗРАСТ

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	0.5	-	-	-	-	-	-	0.5	-
Смърч	-	0.4	-	-	-	-	-	-	0.4	-
Черен бор	0.1	142.2	507.1	28.0	-	-	-	-	677.4	4.2
Кедър	0.5	-	-	-	-	-	-	-	0.5	-
Гръцка ела	-	0.1	0.9	-	-	-	-	-	1.0	-
Атласки кедър	1.8	0.9	6.2	-	-	-	-	-	8.9	0.1
Кипарис	-	-	1.6	-	-	-	-	-	1.6	-
Туя	0.6	0.5	4.6	-	-	-	-	-	5.7	0.1
Бук	-	-	0.7	2.1	4.1	-	-	-	6.9	0.1
Червен дъб	75.7	83.0	85.4	4.9	-	-	-	-	249.0	1.5
Зимен дъб	-	1.7	-	0.2	-	-	-	-	1.9	-
Летен дъб	20.3	15.5	26.7	75.7	113.5	0.8	-	1.4	253.9	1.6
Благун	4.3	1.9	7.8	109.1	43.7	-	-	-	166.8	1.0
Цер	230.6	452.0	404.5	3128.3	1063.9	-	-	-	5279.3	32.7
Габър	0.7	4.0	26.1	105.8	100.8	-	-	-	237.4	1.5
Бряст	0.5	-	0.1	-	-	-	-	-	0.6	-
Явор	10.4	11.5	1.2	0.8	-	-	-	-	23.9	0.2
Бреза	-	-	0.2	-	-	-	-	-	0.2	-
Мъждрян	59.9	238.7	436.3	300.9	58.0	-	-	1.0	1094.8	6.8
Орех	3.2	35.8	148.3	50.4	-	-	-	-	237.7	1.5
Акация	1083.0	478.1	87.8	21.5	-	-	-	-	1670.4	10.3
Космат дъб	14.4	12.5	107.6	365.4	117.7	-	-	-	617.6	3.8
Келяв габър	100.9	103.8	445.2	1036.9	255.9	-	-	-	1942.7	12.0
Айлант	10.7	10.4	13.8	7.5	-	-	-	-	42.4	0.3
Бадем	-	-	5.2	1.3	-	-	-	-	6.5	0.1
Брекина	2.5	-	-	-	-	-	-	-	2.5	-
Дребнолистен бряст	-	-	-	0.1	-	-	-	-	0.1	-
Полски бряст	38.4	108.5	105.7	64.6	8.8	-	-	-	326.0	2.0
Източен бук	-	-	-	3.9	-	-	-	-	3.9	-
Върба	-	-	-	0.2	-	-	-	-	0.2	-
Бяла върба	-	2.5	1.6	10.6	-	-	-	-	14.7	0.1
Миризлива върба	1.2	30.5	94.8	1.7	-	-	-	-	128.2	0.8
Гледичия	342.0	110.7	54.7	65.6	0.2	-	-	-	573.2	3.6
Джанка	6.7	8.6	0.9	1.9	-	-	-	-	18.1	0.1
Бяла елша	0.2	0.1	-	-	-	-	-	-	0.3	-
Черна елша	-	-	0.1	0.9	2.8	-	-	-	3.8	-
Кестен	-	-	0.1	-	-	-	-	-	0.1	-
Конски кестен	1.7	0.2	-	0.5	-	-	-	-	2.4	-
Клен	33.3	84.4	61.5	114.2	32.6	-	-	1.0	327.0	2.0

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Полски клен	1.2	1.2	7.8	8.2	2.6	-	-	-	21.0	0.1
Копривка	4.1	9.6	26.5	19.6	7.2	-	-	-	67.0	0.4
Круша	2.8	0.8	3.8	10.2	-	-	-	-	17.6	0.1
Дребнолистна липа	-	-	-	1.4	-	-	-	-	1.4	-
Едролистна липа	-	0.3	-	3.0	-	-	-	-	3.3	-
Сребролистна липа	11.0	75.1	77.7	155.5	152.9	-	-	0.9	473.1	2.9
Люляк	-	34.0	19.4	-	-	-	-	-	53.4	0.3
Махалебка	44.4	64.7	91.4	98.0	7.4	-	-	1.0	306.9	1.9
Мекиш	27.7	5.3	5.2	4.1	7.9	-	-	-	50.2	0.3
Черен орех	-	0.5	-	-	-	-	-	-	0.5	-
Софора	-	-	-	1.0	1.8	-	-	-	2.8	-
Черница	2.3	2.0	2.7	8.6	-	-	-	-	15.6	0.1
Чинар	-	0.1	0.1	-	-	-	-	-	0.2	-
Шестил	2.4	5.4	0.7	11.5	-	-	-	-	20.0	0.1
Явор негундо	0.2	2.1	2.7	-	-	-	-	-	5.0	-
Американски ясен	95.2	81.0	16.9	16.0	-	-	-	-	209.1	1.3
Планински ясен	77.9	148.9	78.0	469.3	0.7	-	-	-	774.8	4.8
Полски ясен	7.2	32.8	18.5	35.2	56.5	-	-	-	150.2	0.9
тп Bachelieri	6.4	13.5	6.4	-	-	-	-	-	26.3	0.2
тп I-214	2.9	14.8	10.7	1.6	-	-	-	-	30.0	0.2
тп Regenerata	0.2	0.1	1.7	-	-	-	-	-	2.0	-
тп Vernirubens	-	0.3	-	-	-	-	-	-	0.3	-
Бяла топола	-	0.3	2.9	1.6	0.2	-	-	-	5.0	-
Златен дъжд	0.2	0.1	0.8	-	-	-	-	-	1.1	-
Киселица	0.7	0.3	0.5	0.2	-	-	-	-	1.7	-
Зарзала	0.1	0.1	-	0.4	-	-	-	-	0.6	-
Тамарикс	-	-	1.1	-	-	-	-	-	1.1	-
Див рожков	0.1	2.4	2.6	-	-	-	-	-	5.1	-
Птиче грозде	0.1	-	-	-	-	-	-	-	0.1	-
Всичко	2330.7	2434.7	3014.8	6348.4	2039.2	0.8	-	5.3	16173.9	100.0
проценти	14.4	15.0	18.7	39.3	12.6	-	-	-	100.0	

От таблицата се вижда, че преобладават насажденията в IV клас на възраст – 39.3 % от залесената площ, следвани от III клас на възраст – 18,7 % от, II клас на възраст – 15.0 и I клас на възраст – 14.4 % от залесената площ .

в) Разпределение на залесената площ по класове на възраст и бонитети.

В таблица № 22 е показано Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по класове на ВЪЗРАСТ(през 20 години) и бонитети.

Таблица № 22

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА площ по класове и подкласове на ВЪЗРАСТ през 20 години и бонитет

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
		I	II	III	IV	V		
I	1-10	147.3	33.8	73.8	581.4	301.6	1137.9	3.8
	11-20	122.0	110.7	220.9	365.5	371.2	1190.3	3.6
II	21-30	207.4	136.6	215.6	320.9	331.7	1212.2	3.4
	31-40	116.5	153.0	214.0	323.2	408.1	1214.8	3.6
III	41-50	28.2	41.8	201.9	682.7	459.9	1414.5	4.1
	51-60	75.9	75.1	390.9	648.5	384.6	1575.0	3.8
IV	61-70	40.0	189.3	1355.5	1447.8	672.7	3705.3	3.7
	71-80	33.3	30.8	605.0	1426.8	580.1	2676.0	3.9
V	81-90	73.8	83.7	370.3	899.4	311.3	1738.5	3.7
	91-100	1.1	7.9	25.5	198.2	74.5	307.2	4.1
VI	101-110	-	-	-	-	-	-	-
	111-120	-	-	-	-	0.8	0.8	5.0
VII	121-130	-	-	-	-	-	-	-
	131-140	-	-	-	-	-	-	-
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-	-
	над 150	-	-	-	-	1.4	1.4	5.0
Всичко		845.5	862.7	3673.4	6894.4	3897.9	16173.9	3.8
Проценти		5.2	5.4	22.7	42.6	24.1	100.0	

г) Разпределение на залесената площ по подкласове на възраст и бонитети.

В таблица № 23 е показано Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по подкласове на ВЪЗРАСТ(през 5 години) и бонитети.

Таблица № 23

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА площ по класове и подкласове на ВЪЗРАСТ през 5 години и бонитет

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
		I	II	III	IV	V		
I	1-5	115.9	29.5	46.5	435.0	157.1	784.0	3.6
II	6-10	31.4	4.3	27.3	146.4	144.5	353.9	4.0
III	11-15	81.9	64.2	119.9	226.0	205.5	697.5	3.6
IV	16-20	40.1	46.5	101.0	139.5	165.7	492.8	3.7
V	21-25	62.0	75.1	107.5	138.5	191.4	574.5	3.6
VI	26-30	145.4	61.5	108.1	182.4	140.3	637.7	3.2
VII	31-35	67.5	113.2	128.9	177.8	200.4	687.8	3.5
VIII	36-40	49.0	39.8	85.1	145.4	207.7	527.0	3.8
IX	41-45	23.4	24.2	97.0	384.5	215.2	744.3	4.0
X	46-50	4.8	17.6	104.9	298.2	244.7	670.2	4.1
XI	51-55	43.2	18.9	141.7	207.4	56.9	468.1	3.5
XII	56-60	32.7	56.2	249.2	441.1	327.7	1106.9	3.9
XIII	61-65	13.4	32.6	121.9	571.7	224.7	964.3	4.0
XIV	66-70	26.6	156.7	1233.6	876.1	448.0	2741.0	3.6
XV	71-75	5.2	17.6	272.3	490.5	233.7	1019.3	3.9
XVI	76-80	28.1	13.2	332.7	936.3	346.4	1656.7	3.9
XVII	81-85	18.9	44.1	279.6	379.8	77.5	799.9	3.6
XVIII	86-90	54.9	39.6	90.7	519.6	233.8	938.6	3.9
XIX	91-95	0.8	2.4	10.6	56.3	10.8	80.9	3.9
XX	96-100	0.3	5.5	14.9	141.9	63.7	226.3	4.2
XXI	101-105	-	-	-	-	-	-	-
XXII	106-110	-	-	-	-	-	-	-
XXIII	111-115	-	-	-	-	-	-	-
XXIV	116-120	-	-	-	-	0.8	0.8	5.0
XXV	121-125	-	-	-	-	-	-	-
XXVI	126-130	-	-	-	-	-	-	-
XXVII	131-135	-	-	-	-	-	-	-
XXVIII	136-140	-	-	-	-	-	-	-
XXIX	141-145	-	-	-	-	-	-	-
XXX	146-150	-	-	-	-	-	-	-
XXXI	151-155	-	-	-	-	-	-	-
XXXII	над 155	-	-	-	-	1.4	1.4	5.0
Всичко		845.5	862.7	3673.4	6894.4	3897.9	16173.9	3.8
Проценти		5.2	5.4	22.7	42.6	24.1	100.0	

д) Разпределение на залесената площ по подкласове на възраст и пълноти.

В таблица № 24 е показано Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по класове на ВЪЗРАСТ(през 20 години) и пълноти.

Таблица № 24

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по ПЪЛНОТА и класове на ВЪЗРАСТ

Пълноти	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
0.1	22.0	13.3	9.4	76.4	41.6	-	-	-	162.7	1.0
0.2	42.9	77.8	18.9	91.5	73.3	-	-	-	304.4	1.9
0.3	53.5	82.3	92.0	415.5	120.7	-	-	-	764.0	4.7
0.4	64.4	102.7	152.4	647.1	361.2	-	-	1.4	1329.2	8.2
0.5	66.9	226.2	401.7	779.1	443.1	-	-	-	1917.0	11.8
0.6	113.2	338.9	719.9	1059.7	384.1	-	-	-	2615.8	16.2
0.7	233.1	209.5	800.4	1445.6	385.2	0.8	-	-	3074.6	19.0
0.8	455.4	362.3	525.5	1246.9	227.7	-	-	-	2817.8	17.4
0.9	705.9	407.1	200.4	527.2	8.8	-	-	-	1849.4	11.5
1.0	570.9	606.9	68.9	92.3	-	-	-	-	1339.0	8.3
Всичко	2328.2	2427.0	2989.5	6381.3	2045.7	0.8	-	1.4	16173.9	100.0
%	14.4	15.0	18.5	39.4	12.7	-	-	-	100.0	
Средна пълнота	0.81	0.75	0.65	0.63	0.54	0.70	-	0.40	0.67	

Разпределение на залесената площ по пълнота и класове на възраст през 5 години.

Таблица № 25

Пълноти	клас I 1-5	клас II 6-10	клас III 11-15	клас IV 16-20	клас V 21-25	клас VI 26-30	клас VII 31-35	клас VIII 36-40	клас IX 41-45	клас X 46-50	клас XI 51-55	клас XII 56-60	клас XIII 61-65	клас XIV 66-70	клас XV 71-75	клас XVI 76-80	клас XVII над 80	общо	%
хектари																			
0.1	12.7	2.5	6.8	-	4.0	2.7	4.3	2.3	2.8	5.0	-	1.6	7.0	3.5	4.3	61.6	41.6	162.7	1.0
0.2	5.7	1.4	15.0	20.8	10.4	37.2	22.1	8.1	9.9	3.7	0.2	5.1	10.6	46.6	-	34.3	73.3	304.4	1.9
0.3	33.5	5.0	3.3	11.7	23.0	30.2	13.4	15.7	21.3	40.3	9.0	21.4	45.0	98.1	91.7	180.7	120.7	764.0	4.7
0.4	22.2	6.5	15.0	20.7	40.6	22.2	16.7	23.2	64.2	40.0	10.8	37.4	95.3	209.7	136.2	205.9	362.6	1329.2	8.2
0.5	30.3	7.4	10.9	18.3	33.4	50.3	46.3	96.2	136.9	97.3	35.5	132.0	88.2	275.5	141.9	273.5	443.1	1917.0	11.8
0.6	55.6	12.6	25.5	19.5	51.9	47.5	117.5	122.0	172.6	156.3	116.2	274.8	189.2	328.0	203.9	338.6	384.1	2615.8	16.2
0.7	91.5	26.8	63.6	51.2	48.2	44.7	34.2	82.4	148.6	171.0	117.4	363.4	286.9	691.2	196.9	270.6	386.0	3074.6	19.0
0.8	147.6	123.5	127.0	57.3	84.8	89.7	119.9	67.9	94.7	93.7	138.6	198.5	181.8	638.0	212.1	215.0	227.7	2817.8	17.4
0.9	235.2	101.1	206.0	163.6	127.3	128.4	102.5	48.9	69.8	50.0	28.8	51.8	44.3	379.4	32.3	71.2	8.8	1849.4	11.5
1.0	149.7	67.1	224.4	129.7	150.9	184.8	210.9	60.3	23.5	12.9	11.6	20.9	16.0	71.0	-	5.3	-	1339.0	8.3
Всичко	784.0	353.9	697.5	492.8	574.5	637.7	687.8	527.0	744.3	670.2	468.1	1106.9	964.3	2741.0	1019.3	1656.7	2047.9	16173.9	100.0
%	4.9	2.2	4.3	3.1	3.5	4.0	4.2	3.3	4.6	4.1	2.9	6.8	6.0	16.9	6.3	10.2	12.7	100.0	
Средна пълнота	0.78	0.82	0.84	0.80	0.77	0.76	0.77	0.67	0.64	0.63	0.70	0.66	0.64	0.68	0.60	0.56	0.54	0.67	

е) Разпределение на дървесния запас по класове на възраст и бонитети.

Таблица № 26

Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА площ по класове и подкласове на ВЪЗРАСТ през 20 години и бонитети

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Бонитети					Всичко	Среден бонитет
		I	II	III	IV	V		
I	1-10	1930	170	915	4515	1360	8890	3.4
	11-20	9725	6550	12470	13420	8930	51095	3.1
II	21-30	31325	14580	18250	15700	11955	91810	2.6
	31-40	24525	23910	22820	30165	15835	117255	2.9
III	41-50	8390	7760	17235	74720	19610	127715	3.7
	51-60	25595	16920	63255	61720	18865	186355	3.2
IV	61-70	10900	35505	237640	122735	42145	448925	3.3
	71-80	11595	5535	80850	101045	42460	241485	3.7
V	81-90	19390	11945	46910	78430	20725	177400	3.4
	91-100	290	1335	4100	17425	3930	27080	3.9
VI	101-110	-	-	-	-	-	-	-
	111-120	-	-	-	10	160	170	4.9
VII	121-130	-	-	-	-	-	-	-
	131-140	-	-	-	-	-	-	-
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-	-
	над 150	-	-	-	-	130	130	5.0
Всичко		143665	124210	504445	519885	186105	1478310	3.3
Проценти		9.7	8.4	34.1	35.2	12.6	100.0	

ж) Разпределение на общия дървесен запас по дървесни видове и класове на възраст.

Таблица № 27

Разпределение на ЗАПАСА БЕЗ КЛОНИ по дървесни ВИДОВЕ и класове на ВЪЗРАСТ

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
куб.м										
Бял бор	-	40	-	-	-	-	-	-	40	-
Смърч	-	100	-	-	-	-	-	-	100	-
Черен бор	5	21690	94460	5425	-	-	-	-	121580	8.2
Кедър	30	-	-	-	-	-	-	-	30	-
Гръцка ела	-	5	180	-	-	-	-	-	185	-
Атласки кедър	100	55	1750	-	-	-	-	-	1905	0.1
Кипарис	-	-	225	-	-	-	-	-	225	-
Туя	-	50	350	-	-	-	-	-	400	-
Бук	5	-	150	435	910	-	-	-	1500	0.1
Червен дъб	3535	15960	29540	1610	-	-	-	-	50645	3.4
Зимен дъб	-	340	-	50	-	-	-	-	390	-
Летен дъб	965	1910	3450	11365	9535	140	-	130	27495	1.9

Благун	205	120	720	9695	3360	-	-	-	14100	0.9
Цер	8120	54595	49015	385355	101025	-	-	-	598110	40.5
Габър	60	600	3575	15775	12155	-	-	-	32165	2.2
Бряст	25	-	5	-	-	-	-	-	30	-
Явор	280	1600	260	70	-	-	-	-	2210	0.2
Бреза	-	-	20	-	-	-	-	-	20	-
Мъждрян	2210	10875	22465	26720	5210	-	-	70	67550	4.6
Орех	170	3345	17890	7020	-	-	-	-	28425	1.9
Акация	25420	27545	6205	1315	-	-	-	-	60485	4.1
Космат дъб	695	585	6525	28010	8860	-	-	-	44675	3.0
Келяв габър	1495	1625	9290	27335	6960	-	-	-	46705	3.2
Айлант	200	290	885	335	-	-	-	-	1710	0.1
Бадем	-	20	360	60	-	-	-	-	440	-
Брекина	85	-	-	-	-	-	-	-	85	-
Дребнолистен бряст	-	-	10	10	-	-	-	-	20	-
Полски бряст	1645	5925	8385	6515	1450	-	-	-	23920	1.6
Източен бук	-	-	-	810	-	-	-	-	810	-
Върба	-	10	-	20	-	-	-	-	30	-
Бяла върба	-	235	150	2275	-	-	-	-	2660	0.2
Миризлива върба	15	360	2100	15	-	-	-	-	2490	0.2
Гледичия	5275	10055	8025	9295	20	-	-	-	32670	2.2
Джанка	240	515	115	110	-	-	-	-	980	0.1
Бяла елша	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Черна елша	-	-	20	185	1060	-	-	-	1265	0.1
Кестен	-	5	10	-	-	-	-	-	15	-
Конски кестен	55	10	-	80	-	-	-	-	145	-
Клен	1305	4705	4135	9820	2815	-	-	60	22840	1.6
Полски клен	-	140	700	940	280	-	-	-	2060	0.1
Копривка	250	890	2345	2140	390	-	-	-	6015	0.4
Круша	65	105	450	1020	-	-	-	-	1640	0.1
Дребнолистна липа	-	30	-	230	-	-	-	-	260	-
Едролистна липа	-	60	-	650	-	-	-	-	710	0.1
Сребролистна липа	1370	9395	15160	28250	26390	-	-	130	80695	5.5
Люляк	5	30	85	-	-	-	-	-	120	-
Махалебка	1105	2605	5890	7680	400	-	-	40	17720	1.2
Мекиш	790	500	530	225	475	-	-	-	2520	0.2
Черен орех	-	50	-	-	-	-	-	-	50	-
Софора	-	-	-	70	290	-	-	-	360	-
Черница	60	180	370	1020	-	-	-	-	1630	0.1
Чинар	-	50	10	-	-	-	-	-	60	-
Шестил	105	685	215	2110	-	-	-	-	3115	0.2
Явор негундо	-	205	380	-	-	-	-	-	585	-
Американски ясен	3905	7820	2105	2065	-	-	-	-	15895	1.1
Планински ясен	2680	19180	11650	78730	100	-	-	-	112340	7.6
Полски ясен	590	5780	2710	10375	17315	-	-	-	36770	2.5
тп Bachelieri	415	1035	1235	-	-	-	-	-	2685	0.2
тп I-214	320	1240	1155	180	-	-	-	-	2895	0.2
тп Regenerata	-	-	300	-	-	-	-	-	300	-
тп Vernirubens	-	30	-	-	-	-	-	-	30	-
Бяла топола	-	30	435	500	80	-	-	-	1045	0.1
Златен дъжд	-	-	5	-	-	-	-	-	5	-

Киселица	10	5	30	10	-	-	-	-	55	-
Зарзала	-	20	-	20	-	-	-	-	40	-
Тамарикс	-	-	5	-	-	-	-	-	5	-
Див рожков	-	15	30	-	-	-	-	-	45	-
Всичко	63815	213250	316065	685925	199080	140	-	430	1478705	100.0
проценти	4.3	14.4	21.4	46.4	13.5	-	-	-	100.0	

Таблица № 28

За разпределение на залесената площ и дървесния запас (без клони) по класове на възраст при двете последователни инвентаризации - **общо за стопанството**

Година на инвентаризация	Мярка	Класове на възраст								Общо
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
		1-20	21-40	41-60	61-80	81-100	101-120	121-140	над 141	
2016	ха	2773.1	2695.5	5239.7	5015.3	481.8	0.8	0	1.4	16207.6
	%	17.1	16.6	32.3	30.9	3.0	0.0	0.0	0.0	100.0
2025	ха	2328.2	2427.0	2989.5	6381.3	2045.7	0.8	0.0	1.4	16173.9
	%	14.4	15.0	18.5	39.5	12.6	0.0	0.0	0.0	100.0
разлика	+				1366.0	1563.9	0.0	0.0	0.0	
	-	-444.9	-268.5	-2250.2						-33.7
2016	куб.м	111575	214430	541820	471615	37835	50	0	70	1377395
	%	8.1	15.6	39.3	34.2	2.7	0.0	0.0	0.0	100
2025	куб.м	64425	214430	314260	685640	199680	140	0	130	1478705
	%	4.4	14.5	21.2	46.3	13.5	0.0	0.0	0.0	100.0
разлика	+		0		214025	161845	90	0	60	101310
	-	-47150		-227560						

Намалението на залесената площ с 33.7 ха, се дължи на това, че при предходната инвентаризация са били ново инвентаризирани 1161.5 ха гори в земеделски, водни и други територии. При сегашната инвентаризация част от тях са прекартирани гори, а други е установено, че са площи с липса на дървесна и храстова растителност, най-вече в полезащитните горски пояси недържавна собственост. Това е основната причина за намалението на общата инвентаризирана площ.

Разликата между сега установения запас и запаса от миналата инвентаризация е в повече с 101 310 куб.м. Увеличението на запаса се обяснява с разликата между прираста (32 729 м³/год.) и действителните добиви (28 113 куб.м./год.), които са по-малки от него, като не отчитаме добивите от недържавни гори. Останалата разлика е благодарение на натрупването на запаси в ПГП, където се извеждат само технически сечи за стопанисване на ПГП(чл.36 „а“ от Наредба №8 за сечите в горите), основно в ПГП от Акация и Гледичия, и в тези с влошено санитарно състояние.

з) Изчислени средни таксационни показатели общо за цялата териториална единица.

В Таблица № 29 са представени средните таксационни показатели по функции и условни стопански класове общо за стопанството.

Таблица № 29

Разпределение на залесената площ и дървесният запас по стопански класове и средни
таксационни показатели за горските територии

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
ЧБК	744.1	4.6	48	IV (3.8)	0.66	152	3.16	2350	113165	137215	-	-
Церов	206.5	1.3	32	III (2.8)	0.83	105	2.91	601	21665	28240	20	30
Горскоплоден	95.3	0.6	57	IV (3.8)	0.67	125	2.34	223	11945	15275	-	-
Липов	197.1	1.2	74	III (3.4)	0.69	191	2.70	532	37615	42090	-	-
ШВ	1460.5	9.0	53	IV (3.5)	0.63	103	1.91	2791	149765	176735	25	30
Церов В П	287.3	1.8	68	III (2.8)	0.60	125	2.03	584	35840	39740	20	20
Церов П	3485.9	21.7	75	IV (3.7)	0.51	96	1.33	4646	333130	367085	265	290
Смесен В П	250.2	1.5	76	II (1.8)	0.57	149	2.27	567	37370	42015	-	-
Смесен СрНП	1644.4	10.2	63	IV (4.2)	0.64	77	1.31	2161	126970	140220	95	120
Акациев	569.4	3.5	23	IV (4.0)	0.80	51	2.10	1198	28815	30395	-	-
Келявгабъров	2791.4	17.3	66	IV (4.2)	0.67	39	0.66	1844	108970	120345	325	360
ПГП	2769.1	17.1	40	III (3.3)	0.82	118	2.68	7412	327430	397230	155	185
Вс. ГТ със ЗСпФ	14501.2	89.8	59	IV (3.7)	0.66	92	1.72	24909	1332680	1536585	905	1035
Б. Горски територии със стопански функции												
ЧБК	35.0	0.2	41	IV (3.9)	0.63	119	2.91	102	4180	5240	-	-
Церов	165.5	1.0	30	II (1.9)	0.94	136	4.53	749	22450	31235	-	-
Горскоплоден	104.9	0.6	51	III (3.3)	0.73	126	2.46	258	13230	17530	-	-
ШВ	341.2	2.1	44	II (2.0)	0.74	184	4.26	1455	62780	78990	-	-
Смесен СрНП	185.8	1.1	68	IV (3.9)	0.62	80	1.41	262	14825	16320	110	120
Акациев	823.0	5.1	13	IV (3.9)	0.79	34	2.21	1815	28035	29695	160	175
Келявгабъров	17.3	0.1	48	V (5.0)	0.68	30	0.64	11	525	550	-	-
Всичко ГТ със СтФ	1672.7	10.2	30	III (3.3)	0.77	87	2.78	4652	146025	179560	270	295
А+Б. Горски територии												
Черборови култури	779.1	4.8	48	IV (3.8)	0.66	151	3.15	2452	117345	142455	-	-
Церов	372.0	2.3	31	II (2.4)	0.88	119	3.63	1350	44115	59475	20	30
Горскоплоден	200.2	1.2	53	IV (3.5)	0.71	126	2.40	481	25175	32805	-	-
Липов	197.1	1.2	74	III (3.4)	0.69	191	2.70	532	37615	42090	-	-
ШВ	1801.7	11.1	52	III (3.2)	0.65	118	2.36	4247	212545	255725	25	30
Церов В П	287.3	1.8	68	III (2.8)	0.60	125	2.03	584	35840	39740	20	20
Церов П	3485.9	21.7	75	IV (3.7)	0.51	96	1.33	4646	333130	367085	265	290
Смесен В П	250.2	1.5	76	II (1.8)	0.57	149	2.27	567	37370	42015	-	-
Смесен СрНП	1830.2	11.3	64	IV (4.2)	0.64	78	1.32	2423	141795	156540	205	240
Акациев	1392.4	8.6	17	IV (3.9)	0.80	41	2.16	3013	56850	60090	160	175
Келявгабъров	2808.7	17.4	66	IV (4.2)	0.67	39	0.66	1855	109495	120895	325	360
ПГП	2769.1	17.1	40	III (3.3)	0.82	118	2.68	7412	327430	397230	155	185
Всичко горски територии	16173.9	100.0	56	IV (3.7)	0.67	92	1.83	29561	1478705	1716145	1175	1330

Таблица № 30

Разпределение на залесената площ и дървесният запас по видове гори и средни таксационни показатели за горските територии

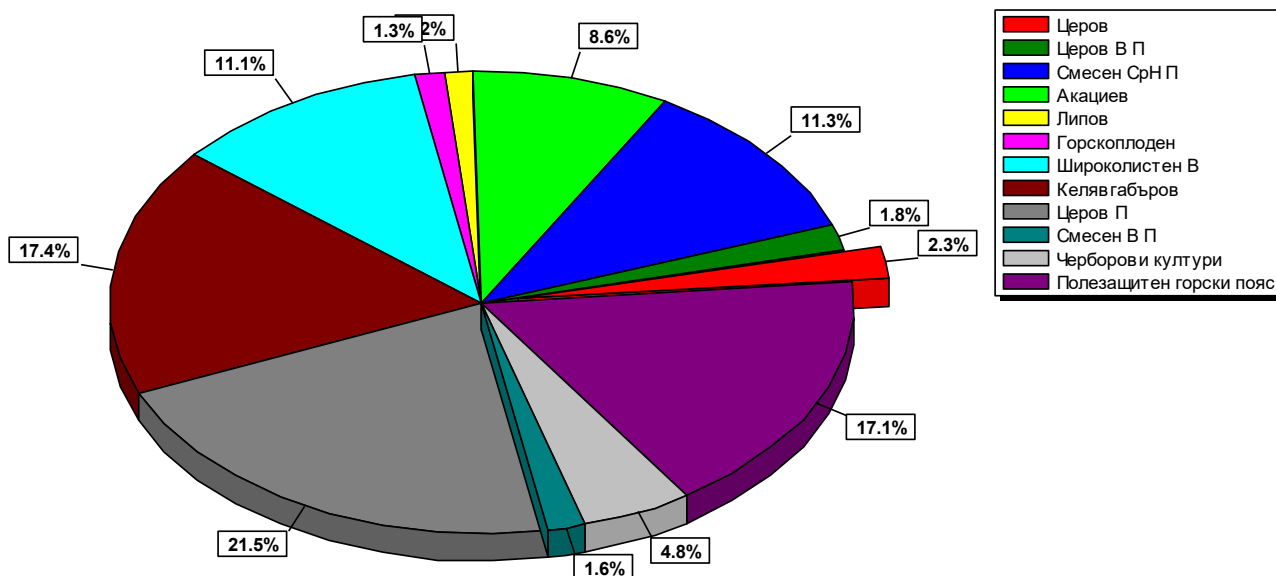
Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
									куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
2.3 - Култури от ЧБ – извън естеств. зона на разпростр.	787.9	4.9	48	IV (3.9)	0.66	150	3.15	2478	118100	143485	-	-
3.3 - Култури от СМ –извън естеств. зона на разпростр.	0.4	-	35	I (1.0)	0.80	175	5.00	2	70	90	-	-
9 - Култури от чужди игл. видове	8.8	0.1	48	III (3.0)	0.76	215	4.32	38	1895	2250	-	-
13.1–Естеств. сем. смесени дъбови гори	3.5	-	142	V (4.8)	0.48	104	1.14	4	365	410	-	-
13.2 - Култури от дъбове	340.6	2.1	41	II (2.1)	0.79	194	4.43	1510	66030	86580	-	-
14.1 – Сем. гори от цер	1185.3	7.3	51	III (2.7)	0.85	176	3.45	4087	208060	267225	20	30
16.1–Естеств. Крайр.гори	23.0	0.1	38	III (2.9)	0.46	75	2.17	50	1720	1925	15	20
16.2 - Култури от хибридни тополи	36.5	0.2	43	III (2.9)	0.38	109	2.82	103	3980	4560	-	-
17 - Лонгозни гори	106.0	0.7	72	I (1.2)	0.74	279	4.07	431	29575	32840	-	-
20.1–Естеств. липови гори	166.7	1.0	78	III (3.4)	0.68	189	2.51	418	31445	34960	-	-
20.2 - Култури от липа	60.1	0.4	54	IV (3.9)	0.76	198	3.73	224	11915	13680	-	-
21 - Смесени широкол. гори	1917.2	11.9	53	IV (3.5)	0.67	103	2.01	3851	197110	234120	10	10
23.2 – Изд. букови гори	0.8	-	90	I (1.0)	0.70	213	2.50	2	170	190	-	-
23.4 – Изд. смесени дъбови гори	2368.1	14.6	58	IV (3.7)	0.66	83	1.65	3916	196030	217240	210	250
23.5 – Изд. церови гори	3802.0	23.6	75	IV (3.6)	0.52	98	1.39	5286	372410	410625	285	310
23.6 – Изд. гори от об.гбр	84.0	0.5	81	II (1.6)	0.39	100	1.30	109	8430	9625	-	-
24 - Гори от акация	2231.5	13.8	18	IV (4.1)	0.82	42	2.07	4630	92590	97475	310	350
25 - Гори от келяв габър	2818.8	17.4	66	IV (4.2)	0.67	39	0.66	1867	109905	121335	325	360
27 - Орехови култури	232.4	1.4	53	IV (3.6)	0.71	124	2.39	556	28900	37525	-	-
29 - Гори от конски кестен	0.3	-	25	IV (4.0)	0.40	17	-	-	5	5	-	-
ОБЩО	16173.9	100.0	56	IV (3.7)	0.67	92	1.83	29562	1478705	1716145	1175	1330

За онагледяване са изготвени и десет диаграми:

1. За разпределение на залесената площ по стопански класове в проценти.
2. За разпределение на залесената площ по класове на възраст във високостъблените гори.
3. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високостъблените гори.
4. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в издънковите гори за превръщане.
5. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане.
6. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в нискостъблените гори.
7. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискостъблените гори.
8. За разпределение на залесената площ по дървесни видове.
9. За разпределение на дървесния запас по дървесни видове.
10. За разпределение на залесената площ по видове гори в проценти.

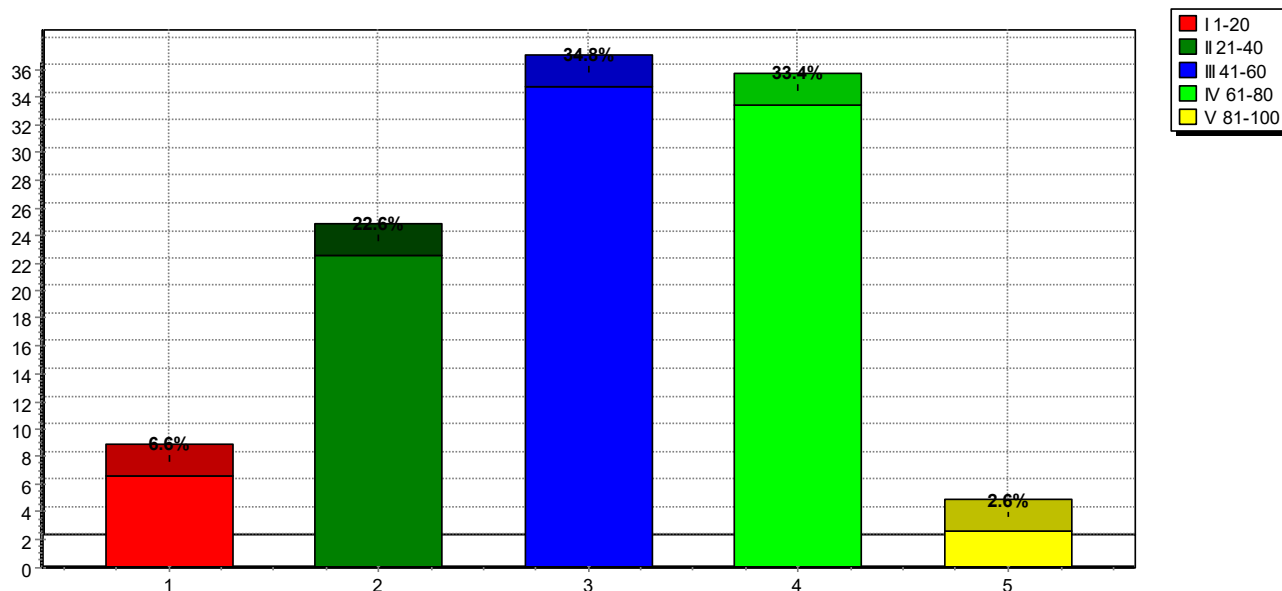
ДИАГРАМА № 1

**Разпределение на залесената площ на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.
по стопански класове, изразено в проценти от залесената площ**

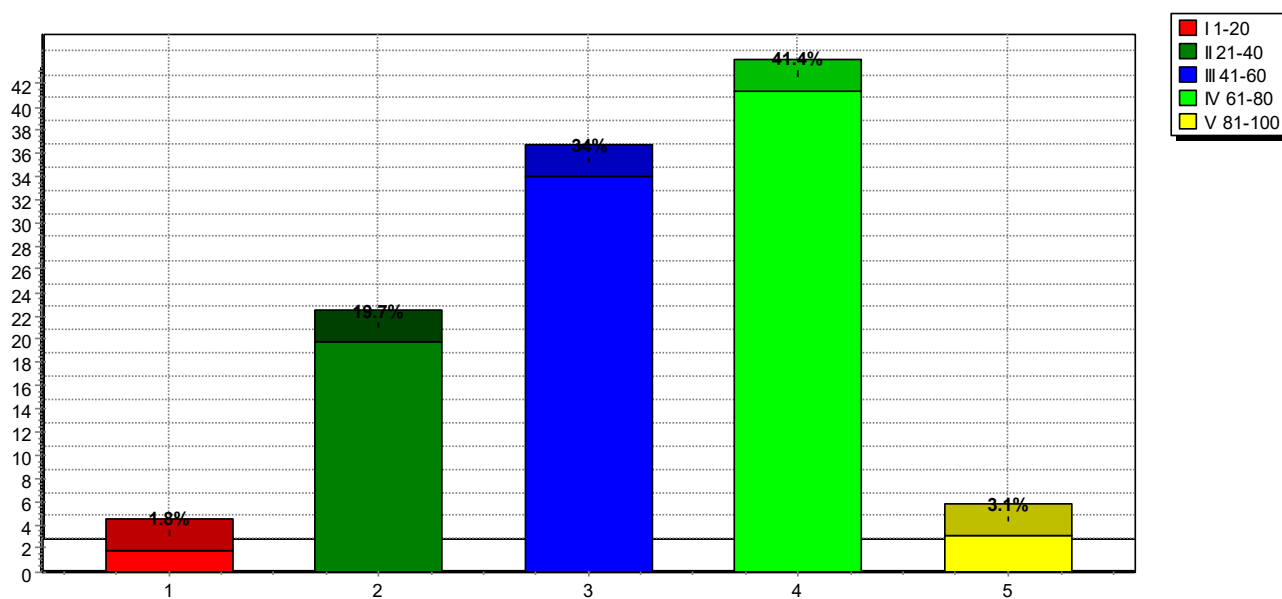
ДИАГРАМА № 2

Разпределение на залесената площ по класове на възраст
във високостъблените гори на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

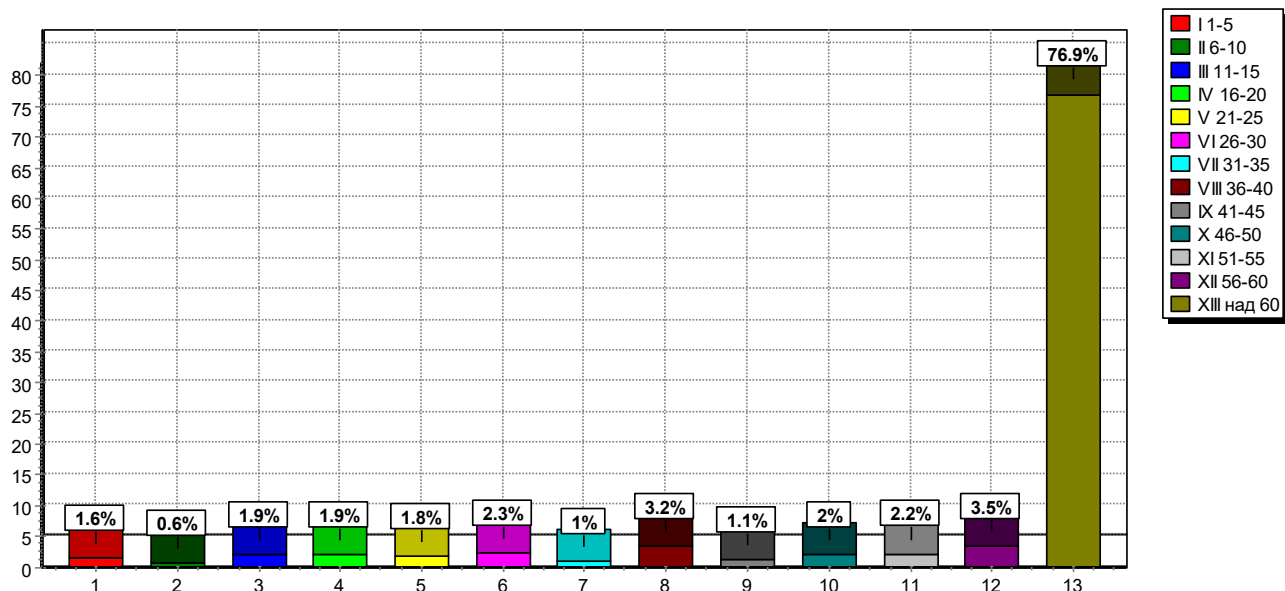
ДИАГРАМА № 3

Разпределение на дървесния запас по класове на възраст
във високостъблените гори на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

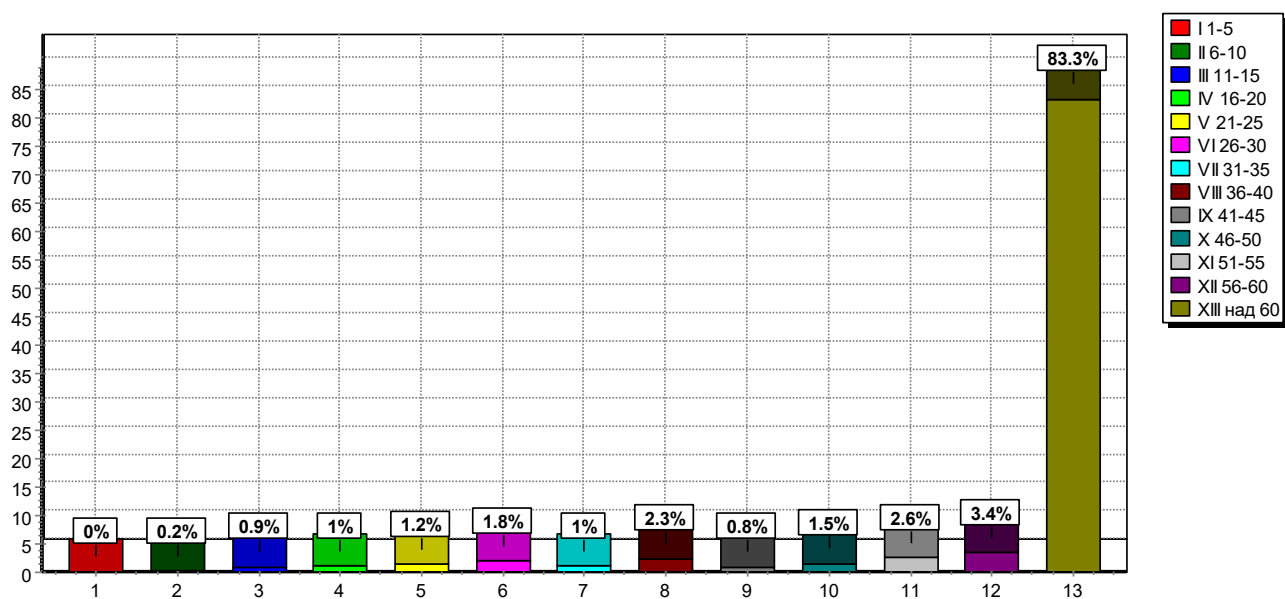
ДИАГРАМА № 4

Разпределение на залесената площ по класове на възраст в
издънковите гори за превръщане на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

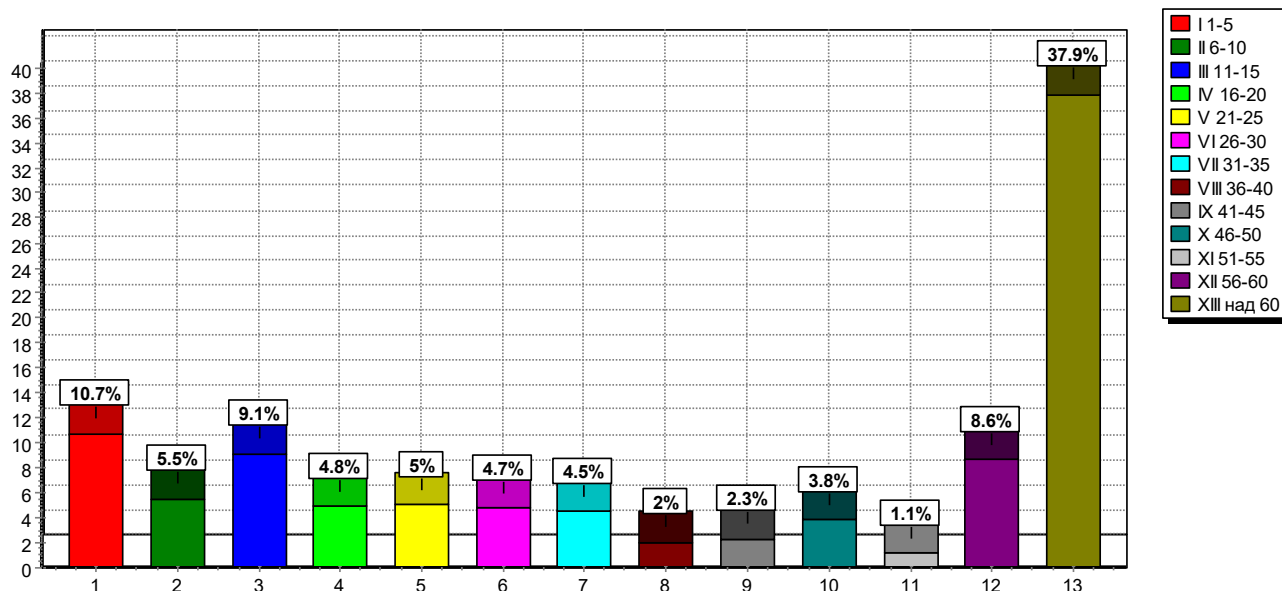
ДИАГРАМА № 5

Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в
издънковите гори за превръщане на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

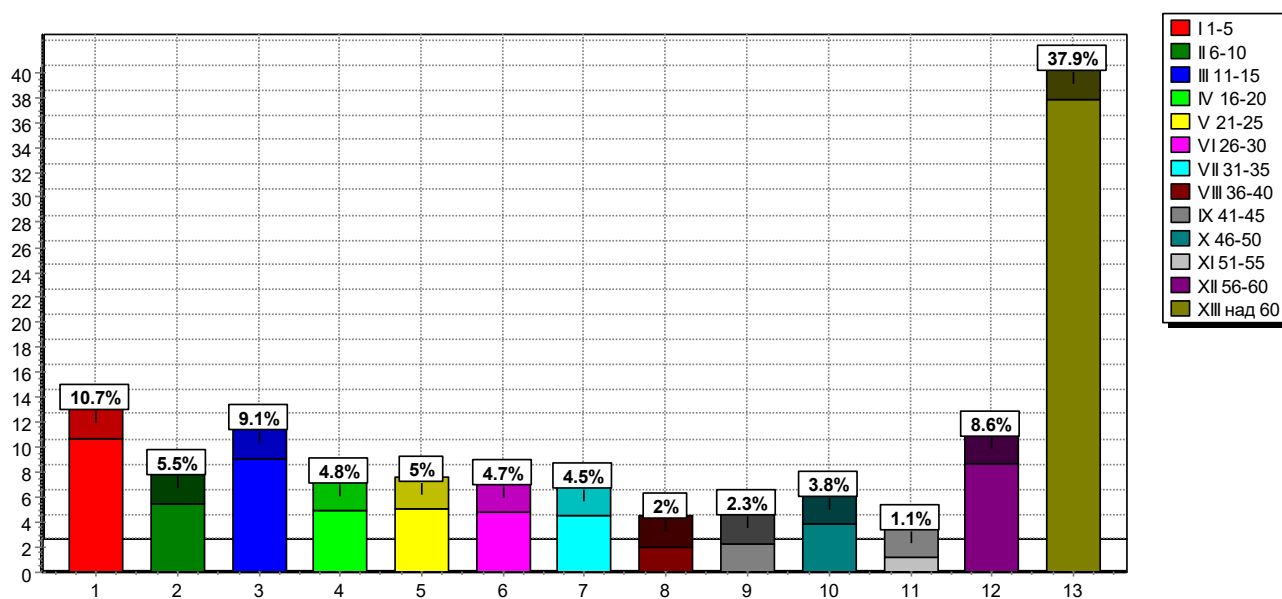
ДИАГРАМА № 6

Разпределение на залесената площ по класове на възраст в
нискостъблени гори на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

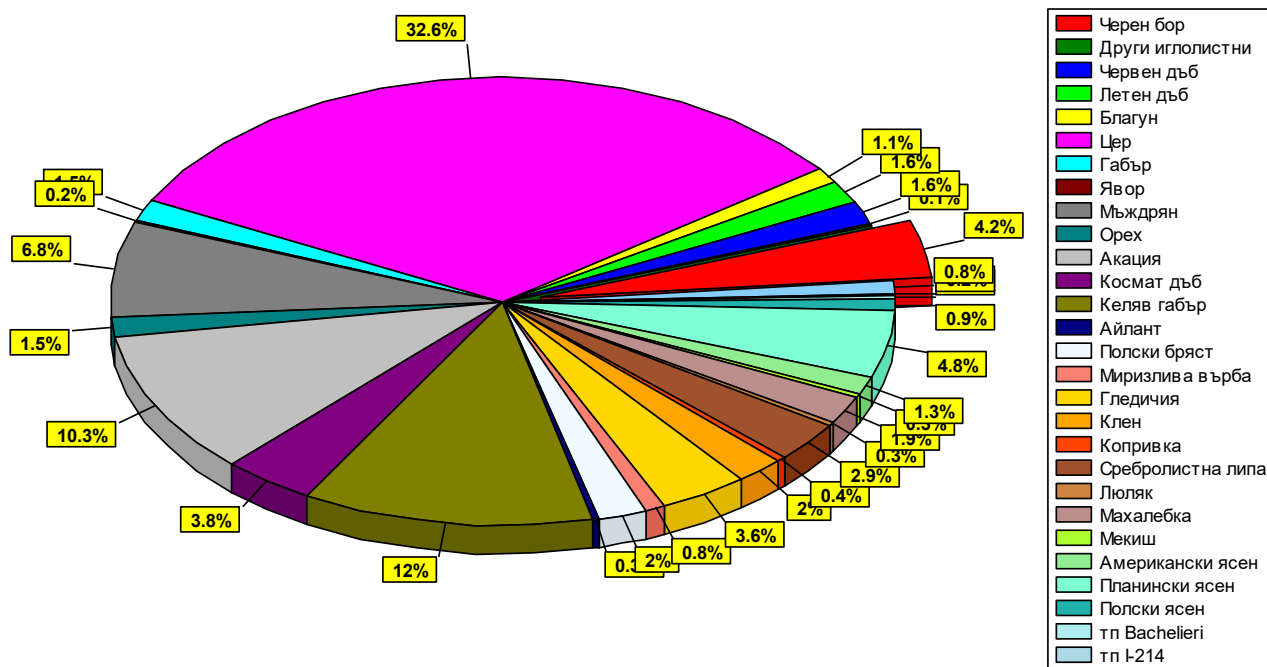
ДИАГРАМА № 7

Разпределение на дървесния запас по класове на възраст
в нискостъблени гори на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.

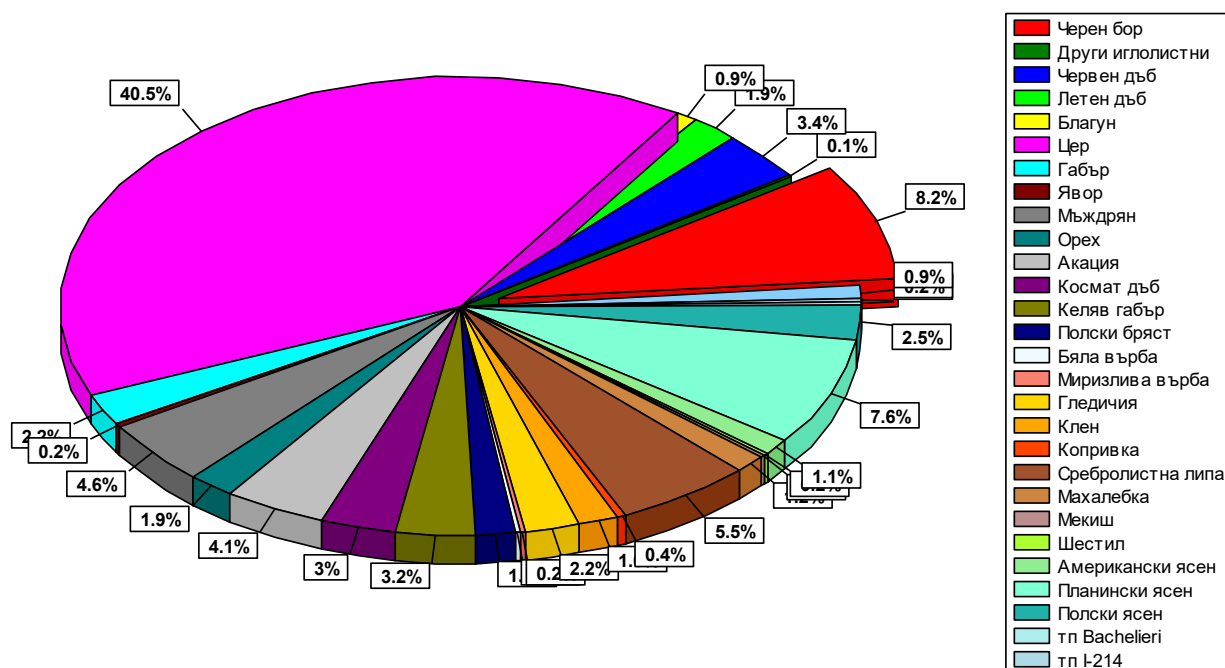
ДИАГРАМА № 8

Разпределение на залесената площ на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.
по дървесни видове

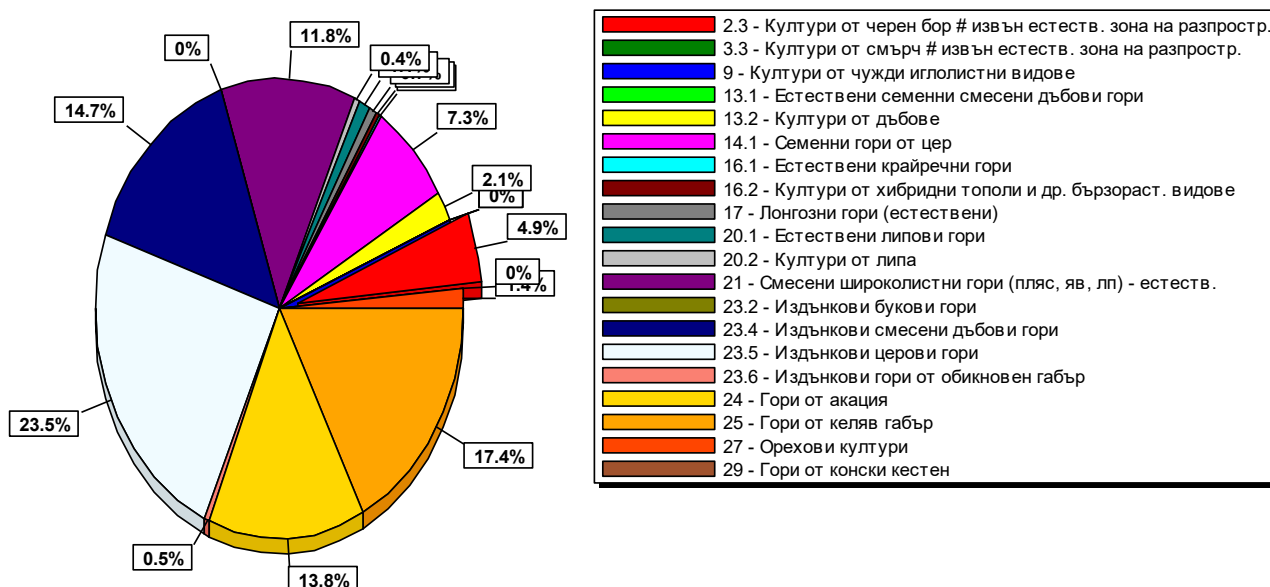
ДИАГРАМА № 9

Разпределение на дървесния запас на ТП “ДЛС Балчик” 2025 г.
по дървесни видове

ДИАГРАМА № 10

Разпределение на залесената площ на ТП „ДЛС Балчик“ 2025г. по видове гори

3. СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ

При предишната инвентаризация 12.0 % от залесената площ на стопанството е била с стопански функции, а 88.0 % със защитни и специални функции и гори в защитени територии. При сегашната инвентаризация 89.7% от залесената площ на ТП „ДЛС Балчик“ са горски територии със защитни и специална функции. Сравнение по условни стопански класове е направено общо, независимо от функционалната принадлежност на горите.

При предишния ГСП са били обособени 8 стопански класа, 9 условни стопански класа и група гори Полезащитни горски пояси. Съгласно утвърденото Задание и действащите нормативни актове и документи, променените условия следствие досегашното стопанисване, при настоящето планиране са обособени 7 стопански класа в горите със стопански функции, 11 условни класа в териториите със защитни и специални функции и група гори Полезащитни горски пояси.

В горите със стопански функции отпадат Липов стопански клас и Церов стопански клас за превръщане поради недостатъчна площ. Обособява се Церов стопански клас с площ 165,5 ха. поради спецификата на дървесния вид и начина на стопанисване.

В горите със защитни и специални функции се обособява условен стопански клас Церов с площ 206.5 ха., условен стопански клас Церов високобонитетен за превръщане с площ 287.3 ха и условен стопански клас Смесен високобонитетен с площ 250.2 ха.

Обособяването на групата гори със защитни и специални функции е направено въз основа на документи, подробно описани в Приложението на ГСП за категоризация на горите в ТП „ДЛС Балчик“.

Около 64.4 % от площта на стопанството попада в границите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) – Натура 2000 – общо тринадесет на брой, както следва: BG0000102 – Долината на река Батова – 8056.9 ха, BG0000118 – Златни пясъци – 240.9

ха, BG0000130 – Крайморска Добруджа – 760.1 ха, BG0000154 – Езеро Дуранкулак – 209.9 ха, BG0000156 – Шабленски езерен комплекс – 136.1 ха, BG0000573 – Комплекс Калиакра – 1043.8 ха, BG0000621 – Езеро Шабла-Езерец – 109.9 ха, BG0002050 – Дуранкулашко езеро – 226.0 ха, BG0002051 – Калиакра – 675.9 ха, BG0002061 – Балчик – 512.0 ха, BG0002082 – Батова – 7888.7 ха, BG0002097 – Белите скали – 709.4 ха, BG0002097 – Било – 231.4 ха, като някои от тях се припокриват.

3.1. Гори със защитни и специални функции (ЗСпФ)

Залесената площ на горите със защитни и специални функции общо за стопанството е 14501.2 ха, което е 89.7% от общата залесена площ. По условни стопански класове площта се разпределя както следва:

3.1.1. Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК

Площта на този условен стопански клас е 744.1 ха, което представлява 4.6 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени с преобладание на черен бор култури извън естествения ареал със средна производителност – IV (3.8) бонитет. Тук са включени и 0.4 ха култури от смърч, 4.5 ха култури от атласки кедър, 1.4 ха – от кипарис и 0.1 ха – от туя. Средната възраст на класа е 48 години.

Културите са разположени на бедни, средно богати, средно богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е средно.

От извършената инвентаризация през 2025 година бе установено че **599.5 ха** от иглолистните култури са засегнати от различни вредители в една или друга степен.

3.1.2 Условен стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ

Площта на този условен стопански клас е 1460.5 ха, което представлява 9.0 % от залесената площ. Тук са включени всички чисти и смесени с и без преобладание семенни насаждения и култури от ясени, червен дъб, летен дъб, космат дъб, мъждрян, махалебка и други от I - V бонитет, както и 9,8 ха култури от хибридни тополи. На основание заданието в този стопански клас са отнесени и издънковите ясенови насаждения. Средната производителност на класа е IV (3.5) бонитет, а средната възраст е 54 години.

Насажденията и културите са разположени предимно на средно богати, средно богати и богати месторастения. Общото санитарно състояние на условия клас е сравнително добро.

3.1.3. Условен стопански клас Церов – Ц

Площта на този условен стопански клас е 206.5 ха, което представлява 1.3 % от залесената площ. Съставен е от чисти и с преобладание на цер култури и насаждения от I до V бонитет. Средната производителност на стопанския клас е III (2.8) бонитет, а средната възраст – 32 години. Насажденията и културите са разположени на средно богати и богати месторастения. Общото им санитарно състояние е добро.

3.1.4. Условен стопански клас Липов – Л

Площта на този условен стопански клас е 197.1 ха, което представлява 1.2 % от залесената площ. Съставен е от чисти и с преобладание на липа насаждения и култури от I до V бонитет. Средната производителност на стопанския клас е III (3.4) бонитет, а средната възраст – 74 години. Насажденията и културите са разположени на средно богати и богати месторастения. Общото им санитарно състояние е добро.

3.1.5. Условен стопански клас Горскоплоден - ГПл

Площта на този условен стопански клас е 95.3 ха., което представлява 0.6 % от залесената площ. Стопанският клас е съставен от чисти култури от орех с производителност от II до V бонитет и средна производителност IV(3.8) бонитет. Средната възраст на културите е 57 години. Разположени са на богати и среднобогати месторастения. Санитарното им състояние е сравнително добро.

3.1.6. Условен стопански клас Церов високобонитетен за превръщане – ЦВП

Площта на този условен клас е 287.3 ха, което представлява 1,8 % от залесената площ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на цер издънкови насаждения от I, II и част от III бонитет. Средната производителност на класа е III (2.8) бонитет. Средната възраст е 67 години. Насажденията са разположени на среднобогати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

3.1.7. Условен стопански клас Смесен високобонитетен за превръщане – СмВП

Площта на този условен клас 250.2 ха, което представлява 1,5 % от залесената площ. Съставен е от смесени без преобладание на габър, цер, ср. липа, пл. ясен издънкови насаждения (65%) и издънкови насаждения с преобладание на габър (35%) от I, II и част от III бонитет. Средната производителност на класа е II (1.8) бонитет. Средната възраст е 76 години. Насажденията са разположени на средно богати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

3.1.8. Условен стопански клас Церов за превръщане – ЦП

Площта на този условен клас е 3485.9 ха, което представлява 21.5 % от залесената площ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с и без преобладание на цер средно и нискобонитетни издънкови насаждения част от III, IV, V бонитет. Средната производителност на класа е IV (3.7) бонитет. Средната възраст е 75 години. Насажденията са разположени на средно богати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

3.1.9. Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП

Площта на този условен клас е 1644.4 ха, което представлява 10.2 % от залесената площ. Съставен е от смесени издънкови насаждения без преобладание от летен дъб, космат дъб, благун, цер, клен, п. бряст и други., I до V бонитет. Поради незначителната им площ към този клас са отнесени и насаждения с преобладание на летен дъб, космат дъб, клен, полски бряст, махалебка и др. Средната производителност на класа е IV (4.2) бонитет, а средната възраст е 63 години.

Насажденията са разположени на средно богати, средно богати до богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

3.1.10. Условен стопански клас Акациев – А

Площта на този условен стопански клас е 569.4 ха, което представлява 3.5 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени насаждения и култури с и без преобладание на акация и гледичия със средна производителност IV (4.0) бонитет. Средната възраст на стопанския клас е 23 години. Насажденията и културите са разположени на средно богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е средно.

3.1.11. Келявгабърров условен стопански клас – Кгбр

Площта на този условен стопански клас е 2791,4 ха, което представлява 17.3 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени с преобладание на келяв габър насаждения със средна производителност - IV (4.2) бонитет. Тук са включени и 87.7 ха издънкови насаждения от мъждрян, както и всички смесени насаждения без преобладание от келяв габър и мъждрян. Средната възраст на стопанския клас е 66 години. Насажденията са разположени на много бедни до бедни, средно богати, средно богати до богати и богати месторастения. Общото санитарно състояние на стопанския клас е средно.

ПОЛЕЗАЩИТНИ ГОРСКИ ПОЯСИ – ПГП

Съгласно указанията дадени в Писмо изх.№ ИАГ-34291 от 07.10.2014 г. и Писмо с изх. № ИАГ-39399 от 10.11.2014 г. и заданието за извършване на инвентаризация и планиране полезащитните горски пояси са обособени в отделна група и не се разглежда като „Стопански клас“.

Поради специфичните функции на тези гори, при тях не се поставят стопански цели и турнуси на сеч. Ще се провеждат само мероприятия под формата на технически сечи.

Обща характеристика

Залесената площ на групата ПГП е 2769.1 ха, което представлява 17.1 % от залесената площ на стопанството.

Общо за горите със защитни и специални функции

Средната възраст е 59 години

Средната пълнота е 0.65

Средния бонитет е IV (3.7)

Общия дървесен запас е 1332680 куб.м. (без клони)

Средния запас е 92 куб.м./ха

Общия среден годишен прираст е 24909 куб.м.

Средния прираст на 1 ха е 1.72 куб.м./ха

3.2. Горски територии със стопански функции (СтФ)

Залесената площ на горите със стопански функции е 1672.7 ха или 10.3% от залесената площ. По стопански класове тя се разпределя, както следва:

3.2.1. Стопански клас Черборови култури – ЧБК

Площта на този стопански клас е 35.0 ха, което представлява 0.2 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени култури с и без преобладание на черен бор извън естествения ареал на разпространение от III и IV бонитет, със средна производителност – IV (3.9) бонитет. Средната възраст на класа е 41 години. Културите са разположени предимно на богати месторастения. Общото им санитарно състояние е средно.

3.2.2. Стопански клас Церов – Ц

Площта на този стопански клас е 165.5 ха, което представлява 1.0 % от залесената площ. Съставен е от култури от цер от I до IV бонитет. Средната производителност на стопанския клас е – II (1.9) бонитет. Средната възраст на класа е 30 години. Културите са разположени на богати месторастения. Общото им санитарно състояние е добро.

3.2.3. Стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ

Площта на този стопански клас е 341.2 ха, което представлява 2.1 % от залесената площ. Тук са включени всички смесени с преобладание и без преобладание насаждения и култури от червен дъб, летен дъб, планински ясен, американски ясен, мъждрян и др. от I до V бонитет. Поради малката си площ тук са включени 10.2 ха култури от сребролистна липа и 3,9 ха култури от хибридни тополи. На основание заданието в този стопански клас са отнесени и издънковите ясенови насаждения.

Средната производителност на класа е II (2.0) бонитет, а средната възраст на класа е 44 години. Общото санитарно състояние на стопанския клас е сравнително добро, но се наблюдава

съхнене по ясените. Насажденията и културите са разположени на богати и средно богати месторастения.

3.2.4. Стопански клас Горскоплоден - ГПл

Площта на този стопански клас е 104.9 ха., което представлява 0.6 % от залесената площ. Стопанският клас е съставен от чисти култури от орех с производителност от II до V бонитет и средна производителност III(3.3) бонитет. Средната възраст на културите е 51 години. Разположени са на богати месторастения. Санитарното им състояние е сравнително добро.

3.2.5. Стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП

Площта на този стопански клас е 185.8 ха, което представлява 1.1 % от залесената площ. Съставен е от смесени издънкови насаждения със и без преобладание от летен дъб, п. бряст и други, от III до V бонитет (78%). Поради малката им площ към този клас са отнесени и насаждения с преобладание на летен дъб, полски бряст, мекиш и др., както и 21,9 ха издънкови насаждения с преобладание на цер от II до V бонитет. Средната производителност на класа е IV (3.9) бонитет. Средната възраст е 68 години. Насажденията са разположени на богати и средно богати месторастения. Санитарното им състояние е добро до средно.

3.2.6. Стопански клас Акациев – А

Площта на този стопански клас е 823.0 ха, което представлява 5.1 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени насаждения и култури с и без преобладание на акация и гледичия със средна производителност IV (3.9) бонитет. Средната възраст на стопанския клас е 13 години. Насажденията и културите са разположени на богати и средно богати месторастения. Санитарното им състояние е средно.

3.2.7. Келявгабърров стопански клас – Кгбр

Площта на този стопански клас е 17.3 ха, което представлява 0.1 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени с преобладание на келяв габър насаждения със средна производителност - V (5.0) бонитет. Тук са включени и 3.5 ха издънкови насаждения от мъждрян, както смесени насаждения без преобладание от келяв габър и мъждрян. Средната възраст на стопанския клас е 48 години. Насажденията са разположени на много бедни до бедни и средно богати месторастения. Общото санитарно състояние на стопанския клас е средно.

Общо за горите със стопански функции

Средната възраст е 31 години

Средната пълнота е 0.77

Средния бонитет е III (3.3)

Общия дървесен запас е 146025 куб.м. (без клони)

Средния запас е 87 куб.м./ха

Общия среден годишен прираст е 4653 куб.м.

Средния прираст на 1 ха е 2.78 куб.м./ха

Общо за гората

Средната възраст е 56 години

Средната пълнота е 0.67

Средния бонитет е IV (3.7)

Общия дървесен запас е 1 478 705 куб.м. (без клони)

Средния запас е 91 куб.м./ха

Общия среден годишен прираст е 29 562 куб.м.

Средния прираст на 1 ха е 1,83 куб.м./ха

В таблица № 31 е направено сравнение в наименованията и площите на условните стопански класове между двете последователни инвентаризации.

Таблица № 31

За сравнение на залесената площ по **условни стопански класове** при двете последователни инвентаризации

Условни стопански класове	съкращение	2015	2025	разлика
		площ-ха	площ-ха	*/-
Черборови култури	ЧБК	902.1	779.1	-123.0
Церов	Ц	-	372.0	372.0
Горскоплоден	ГПл	195.9	200.2	4.3
Липов	Л	262.0	197.1	-64.9
Широколистен В	ШВ	2120.4	1801.7	-318.7
Церов В П	ЦВП	-	287.3	287.3
Церов П	ЦП	3518.7	3485.9	-32.8
Смесен В П	СмВП	-	250.2	250.2
Смесен СрН П	СмСрНП	2035.6	1830.2	-205.4
Акациев	А	1546.7	1392.4	-154.3
Нискостъблен	Н	4.6	-	-4.6
Келявгабъров	Кгбр	2926.8	2808.7	-118.1
Полезащитен горски пояс	ПГП	2695.1	2769.1	74.0
всичко		16207.9	16173.9	-34.0

Условния стопански клас Черборови култури намалява с 123.0 ха. в следствие на извършени санитарни сечи.

Условен стопански клас Церов с площ 372.0 ха се създава от широколистен високостъблен, поради достатъчна площ.

Условен стопански клас Горскоплоден с площ 200.2 ха се е увеличил поради по-прецизно картиране на площите.

Условния стопански клас Липов намалява с 64.9 ха. поради това, че насажденията с участие на липа 5 десети са отнесени в Смесения високобонитетен за превръщане условен стопански клас.

Условния стопански клас Широколистен високостъблен намалява с 318.7 ха. основно поради обособяването на Условния стопански клас Церов.

Условния стопански клас Церов високобонитетен за превръщане се обособява поради достатъчна площ от Условния стопански клас Церов за превръщане.

Условния стопански клас Церов за превръщане намалява само с 32.8 ха, въпреки обособяване на Условния стопански клас Церов високобонитетен за превръщане, поради преоценка състава на смесени насаждения, в които преобладава дървесен вид цер.

Условния стопански клас Смесен високобонитетен за превръщане е обособен от Условния стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане, поради достатъчна площ.

Условния стопански клас Акациев намалява с 154.3 ха поради преоценка на насаждения, в които участието на акация е било 5-6 десети, а при инвентаризацията е установено участие по-малко от 5 десети. Други са в урбанизирани територии или са били в земеделски територии, които при инвентаризацията са обработваеми площи.

Условния стопански клас Келявгабъров намалява с 118.1 ха., поради това, че в този условен стопански клас са били отнесени площи с преобладаваща храстова растителност, както и поради преоценка на смесени насаждения с участие на космат дъб и цер.

4. ТУРНУСИ НА СЕЧ

За постигане на поставените пред ТП „ДЛС Балчик“ цели, за всеки условен стопански клас са възприети турнуси на сеч съгласно действащата Наредба № 18, указанията на ИАГ за стопанисване на горите и Заданието за проектиране.

Турнусите на сеч са приети от ЕС на ИАГ към МЗХ на 21.04.2026 Год.

4.1.Горски територии със защитни и специални функции

Залесената площ на групата гори със защитни и специални функции е 12 066.6 ха. или 91.5 % от залесената площ на държавните горски територии. В тази група гори са обособени условни стопански класове по същите критерии, както и в горите със стопански функции.

4.1.1.Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК(ЗСпФ) – 469.1 ха

Обособен е предимно от чисти и смесени с участие на пет и повече десети черен борови култури извън естествения ареал. Средната производителност на класа е IV (3.8) бонитет. Тук са включени и 5,8 ха. култури от чужди иглолистни видове (атласки кедър, кипарис, туя). Средната възраст на класа е 49 години.

Културите са разположени на бедни, средно богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е средно.

От извършената инвентаризация през 2025 год. бе установено че 346,7 ха (74%) от иглолистните култури са засегнати от съхнене в една или друга степен.

В случаите, когато е налице влошено здравословно състояние или са водени принудителни и санитарни сечи в предходния ревизионен период, се налага да се премине към планиране на мероприятия с насока на стопанисване трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, която за района на стопанството е около 40-45 годишна възраст.

С оглед негативната тенденция в здравословното състояние на черборовите култури в района, към същото мероприятие може да се премине и при наличието на достатъчно количество укрепнал подраст.

В този стопански клас има представителни екосистеми (ПрЕко) с площ 58,3 ха и в тях не са планирани мероприятия.

Цел на стопанисване - поддържане и подобряване на защитните и специални функции на културите, трансформирането им в естествени гори от местни видове.

Цел на производство - добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см за насажденията в добро състояние и средна строителна дървесина за тези с влошено състояние при **турнус на сеч 60 години**, съгласно указанията на ИАГ за стопанисване на иглолистни култури извън ареала им на разпространение.

4.1.2. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ (ЗСпФ) –1103.1ха

Площта на този условен клас е 1103,1 ха, което представлява 8,3 % от залесената площ на ДГТ. Тук са включени всички чисти и смесени с и без преобладание семенни насаждения и култури от ясени, червен дъб, летен дъб, космат дъб, мъждрян, махалебка и други от I - V бонитет, както и 9,7 ха култури от хибридни тополи. На основание заданието в този стопански клас са отнесени и издънковите ясенови насаждения. Средната производителност на класа е IV (3.4) бонитет, а средната възраст е 54 години.

Насажденията и културите са разположени предимно на средно богати, средно богати до богати и богати месторастения, а 46,3 ха чисти и смесени култури от мъждрян, махалебка и миризлива върба са на много бедни до бедни месторастения. Общото санитарно състояние на условия клас е сравнително добро.

В този стопански клас има едно насаждение с предназначение гора във фаза на старост (ГФС) с площ 0,8 ха и представителни екосистеми (ПрЕко) с площ 108,3 ха и в тях не са планирани мероприятия.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър над 18 см при следните диференцирани турбуси на сеч:

за всички чисти и смесени със и без преобладание насаждения и култури от

червен дъб и ясени - турнус на сеч 100 години.

- **насаждения и култури от полски бряст – 90 години;**
- **насаждения и култури от летен дъб – 120 години;**
- култури от мъждрян, махалебка – 40 години;
- култури от хибридни тополи – 15 години.

4.1.3. Условен Церов стопански клас – Ц (ЗСпФ) – 183.5 ха

Площта на този стопански клас е 183,5 ха, което представлява 1,4 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на цер култури от I и V бонитет. Средната производителност на класа е III (2.9) бонитет. Средната възраст е 30 години. Насажденията са разположени на средно богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е добро.

Ще се стопанисва с цел запазване и разширяване специфичните функции на горите. Предлага турнус на сеч 100 години с цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см.

4.1.4. Условен Горскоплоден стопански клас - ГПл (ЗСпФ) – 54.0 ха

Площта на този стопански клас е 54,0 ха., което представлява 0,4 % от общата залесена площ. Стопанският клас е съставен от чисти култури от орех с производителност от II до V

бонитет и средна производителност IV (4,1) бонитет. Средната възраст на културите е 56 години. Разположени са на богати и средно богати месторастения. Санитарното им състояние е средно. В записката ще бъде предложен списък на културите които вече не може да изпълняват функциите си поради влошено здравословно състояние и ще се предложи подмяната им с други подходящи за месторастенето местни видове.

Стопанският клас ще се стопанисва с цел производство на плодове, без турнус за сеч съгласно ЗГ.

4.1.5. Условен стопански клас Липов – Л (ЗСпФ) – 190.6 ха

Площта на този условен клас е 190,6 ха, което представлява 1.5 % от залесената площ на ДГТ. Обособен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на липа насаждения и култури, със средна производителност – III (3.4) бонитет. Средната възраст на класа е 75 години.

Насажденията и културите са разположени на средно богати и богати месторастения. Общото им санитарно състояние е добро.

В този стопански клас има едно насаждение в ГФС с площ 0,4 ха и него не са планирани мероприятия.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 90 години.

4.1.6. Условен стопански клас Смесен високобонитетен за превръщане – СмВП (ЗСпФ) – 242.4 ха

Площта на този условен клас е 242,4 ха, което представлява 1,8 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от смесени без преобладание на габър, цер, ср. липа, пл. ясен издънкови насаждения (65%) и издънкови насаждения с преобладание на габър (35%) от I, II и част от III бонитет. Средната производителност на класа е II (1.8) бонитет. Средната възраст е 76 години. Насажденията са разположени на средно богати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

Площта на горите във фаза на старост (ГФС) са 64,9 ха, а на представителните екосистеми (ПрЕКО) в този условен клас е 31,8 ха и в тях не са предвидени мероприятия.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, превръщането им в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 80 години.

4.1.7. Условен стопански клас Церов високобонитетен за превръщане – ЦВП (ЗСпФ) – 282.4 ха

Площта на този условен клас е 282,4 ха, което представлява 2,1 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на цер издънкови насаждения от I, II и част от III бонитет. Средната производителност на класа е III (2.8) бонитет. Средната възраст е 68 години. Насажденията са разположени на средно богати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

Площта на горите във фаза на старост (ГФС) и представителните екосистеми (ПрЕКО) в този условен клас е 77,4 ха и в тях не са предвидени мероприятия.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, превръщането им в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 60 години.

4.1.8. Условен стопански клас Церов за превръщане – ЦП (ЗСпФ) – 3110.5 ха

Площта на този условен клас е 3110,5 ха, което представлява 23,6 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на цер издънкови насаждения част от III, IV, V бонитет. Средната производителност на класа е IV (3,7) бонитет. Средната възраст е 76 години. Насажденията са разположени на средно богати и средно богати до богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

Площта на горите във фаза на старост (ГФС) са 297.8 ха, а на представителните екосистеми (ПрЕКО) в този условен клас е 234,4 ха и в тях не са предвидени мероприятия.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции, превръщането им в семенни и цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч на сеч 55 год.

4.1.9. Условен стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП (ЗСпФ) – 1393.0 ха

Площта на този условен клас е 1393,0 ха, което представлява 10,6 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от смесени издънкови насаждения без преобладание от летен дъб, космат дъб, благуи, цер, клен, п. бряст и други, от III до V бонитет (78%). Поради незначителната им площ към този клас са отнесени и насаждения с преобладание на летен дъб, космат дъб, клен, полски бряст, махалебка и др.

Средната производителност на класа е IV (4,2) бонитет, а средната възраст е 66 години.

Насажденията са разположени на средно богати, средно богати до богати и богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

Площта на горите във фаза на старост (ГФС) е 97.5 ха, а на представителните екосистеми (ПрЕко) – 89.7 ха и в тях не са предвидени мероприятия.

Ще се стопанисва с цел запазване и разширяване на специфичните функции на горите, както и превръщане на издънковите гори във високостъблени и цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 60 години.

4.1.10. Условен стопански клас Акациев – А (ЗСпФ) – 323.5 ха

Площта на този условен стопански клас е 323,5 ха, което представлява 2,5 % от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени насаждения и култури с и без преобладание $\leq 5/10$ на акация със средна производителност IV (3,9) бонитет. В този стопански клас са включени и всички насаждения и култури от гледичия – 56,8 ха. Средната възраст на стопанския клас е 16 години.

Насажденията и културите са разположени на богати и средно богати сухи месторастения. Санитарното им състояние е средно.

Ще се стопанисва с цел поддържане и подобряване на защитните и специалните им функции и цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 20 години за акациевите насаждения и култури от IV и V бонитет и 15 години за тези от I, II и III бонитет, а за гледичиевите насаждения и култури – турнус 40 години.

4.1.11. Условен стопански клас Келявгабърров – Кгбр (ЗСпФ) – 2406.4 ха

Площта на този условен стопански клас е 2406,4 ха, което представлява 18,2 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от чисти и смесени с и без преобладание $\leq 5/10$ на келявгабър насаждения със средна производителност - IV (4.2) бонитет. Тук са включени и издънковите насаждения от мъждрян – 56,2 ха, както всички смесени издънкови насаждения без преобладание от келявгабър и мъждрян. Средната възраст на стопанския клас е 67 години.

Насажденията са разположени предимно на много бедни до бедни и бедни месторастения (69%), но 208,6 ха са на средно богати до богати и богати месторастения. Общото санитарно състояние на стопанския клас е добро.

Площта на горите във фаза на старост (ГФС) е 191,7 ха, а на представителните екосистеми (ПрЕко) - 513.2 ха и в тях не са предвидени мероприятия.

Насажденията ще се стопанисват издънково при турнус на сеч 40 години с основна цел запазване и поддържане жизнеността на насажденията, както на техните екологични и защитни функции, биоразнообразието и добив на дърва за горене.

➤ ПОЛЕЗАЩИТНИ ГОРСКИ ПОЯСИ – ПГП

Съгласно указанията дадени в Писмо изх.№ ИАГ-34291 от 07.10.2014 г. и Писмо с изх. № ИАГ-39399 от 10.11.2014 г. и заданието за извършване на инвентаризация и планиране полезащитните горски пояси са обособени в отделна група и не се разглежда като „Стопански клас“. Характеристиката за тях е направена по групи гори.

Поради специфичните функции на тези гори, при тях не се поставят стопански цели и турбуси на сеч. Ще се провеждат само мероприятия под формата на технически сечи с цел поддържане и подобряване на състоянието им, както и за създаване и поддържане на конструкция на дървостойките за по-равномерно разпределение на снежната покривка.

Обща характеристика

Площта на групата ПГП е 2308,1 ха, което представлява 17,5 % от залесената площ на ДГТ.

Таксационните данни по групи гори са само за държавните горски територии

- Иглолистни гори

Иглолистните гори в ПГП са представени от черборови култури с площ 7,0 ха и култури от чужди иглолистни видове с площ 0,7 ха. и запас(без клони) 1030 куб.м. Разположени са на богати, свежи месторастения. Културите са в средно състояние.

- Широколистни високоствъблени

Групата гори е с обща площ 1365.7 ха и запас(без клони) 233440 куб.м. Включени са чисти и смесени култури и насаждения. Култури от Червен дъб – 114.0 ха. Култури от цер – 716.1 ха., култури от сребролистна липа – 4,0 ха. Смесени широколистни гори с и без преобладание на Американски ясен, Планински ясен, Полски бряст, Копривка, Махалебка, Шестил, Круша и Черница, Мъждрян, Конски кестен и др. с площ 446.7 ха. В тази група са включени и Ореховите култури с обща площ 27.4 ха.

С най – голямо участие в дървостойките на групата „широколистни високоствъблени“ е цера 717,7 ха следван от планинския ясен 236.0 ха и червения дъб 114.0 ха.

Месторастенията са средно богати до богати и богати. Средната производителност е III (2,9) бонитет. Средната възраст е 56 год.

Санитарното състояние е средно, като повреди са установени на 585.3 ха, предимно суховършия и съхнене при ясените и бряста.

- Издънкове за превръщане

Групата гори е с обща площ 264.8 ха и запас(без клони) 16725 куб.м. Преобладават издънковите ясенови насаждения с площ 165.7 ха., следвани от полския бряст с площ 27.2 ха., мекиш – 11.3 ха и др. Санитарното състояние е добро.

- нискоствъблени

Групата гори е с обща площ 669.9 ха и запас(без клони) 25425 куб.м. Насажденията и културите с преобладание на Гледичия са 364,6 ха и на Акация са 265,8 ха. Насажденията от Мъждрян са 5,4 ха. Санитарното състояние е добро.

Стопанисването на полезащитните горски пояси е изцяло подчинено на състоянието на отделното насаждение при спазване на „Указания за стопанисване на полезащитните горски пояси“ от 2014 г. и чл. 36 „а“ от Наредба № 8 за сечите в горите.

Съгласно чл. 36 „а“ от Наредба № 8 за сечите в горите в полезащитните горски пояси може да се планира насока на стопанисване – техническа. Именно такава насока е планирана, като целта на стопанисване е запазване и подобряване на защитните и специални функции на горите, както и създаване на благоприятни предпоставки за въздействие върху водния режим на почвата, ветровата ерозия и микроклимата на съседните земи.

4.2. Горски територии със стопански функции

Горските територии със стопански функции са с площ 1114.5 ха (8.5% от залесената площ).

4.2.1. Стопански клас Черборови култури – ЧБК (СтФ) – 10.9 ха

Площта на този стопански клас е 10,9 ха, което представлява 0,1 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от чисти и смесени култури с и без преобладание на черен бор извън естествения ареал на разпространение от III до IV бонитет, със средна производителност – IV (3.6) бонитет. Средната възраст на класа е 45 години.

Културите са разположени на богати месторастения. Санитарното им състояние е средно.

От извършената инвентаризация през 2025 год. бе установено че иглолистните култури са засегнати от съхнене в една или друга степен.

В случаите, когато е налице влошено здравословно състояние или са водени принудителни и санитарни сечи в предходния ревизионен период се налага да се премине към

планиране на мероприятия с насока на стопанисване трансформация. Възобновителните сечи могат да започнат след преминаване на количествената зрелост на културите, която за района на стопанството е около 40-45 годишна възраст.

С оглед негативната тенденция в здравословното състояние на черборовите култури в района, към същото мероприятие може да се премине и при наличието на достатъчно количество укрепнал подраст.

Ще се стопанисва с цел трансформирането им в естествени гори от местни видове, цел на производство - добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см за насажденията в добро състояние и средна строителна дървесина за тези с влошено състояние при **турнус на сеч 60 години**.

4.2.2. Стопански клас Широколистен високоствъблен – ШВ (СтФ) – 217.0 ха

Площта на този стопански клас е 217,0 ха, което представлява 1,6 % от залесената площ на ДГТ. Тук са включени всички смесени с преобладание и без преобладание насаждения и култури от червен дъб, летен дъб, планински ясен, американски ясен, мъждрян и др. от I до V бонитет. Поради малката си площ тук са включени 10.2 ха култури от сребролистна липа и 3,9 ха култури от хибридни тополи. На основание заданието в този стопански клас са отнесени и издънковите ясенови насаждения.

Средната производителност на класа е II (1,9) бонитет, а средната възраст на класа е 46 години. Общото санитарно състояние на стопанския клас е сравнително добро. Насажденията и културите са разположени на богати месторастения.

Ще се стопанисва с цел на производство добив на едра строителна дървесина с диаметър над 18 см при следните диференцирани турнуси на сеч:

- за всички чисти и смесени със и без преобладание насаждения и култури от червен дъб и ясени - турнус на сеч 100 години.
- култури от летен дъб – 120 години;
- култури от мъждрян – 40 години;
- култури от хибридни тополи – 15 години.

4.2.3. Стопански клас Горскоплоден - ГПл (СтФ) – 77.8 ха

Площта на този стопански клас е 77,8 ха., което представлява 0,6 % от общата залесена площ на ДГТ. Стопанският клас е съставен от чисти култури от орех със средна производителност IV (3,5) бонитет. Средната възраст на културите е 49 години. Разположени са на богати месторастения. Санитарното им състояние е сравнително добро, с оглед на което те могат да изпълняват функциите си. В записката ще бъде предложен списък на културите които вече не може да изпълняват функциите си поради влошено здравословно състояние и ще се предложи подмяната им с други подходящи за месторастенето местни видове.

Стопанският клас ще се стопанисва с цел производство на плодове, без турнус за сеч съгласно ЗГ.

4.2.4. Стопански клас Церов – Ц (СтФ) – 129.6 ха

Площта на този стопански клас е 129,6 ха, което представлява 1,0 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е изцяло от чисти и смесени с преобладание на цер култури от I до IV бонитет.

Средната производителност на класа е II (1,9) бонитет. Средната възраст е 30 години. Насажденията са разположени на богати месторастения. Санитарното им състояние е добро.

Ще се стопанисва с цел на производство - добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см. при турнус на сеч 100 години.

4.2.5. Стопански клас Смесен средно и нискобонитетен за превръщане – СмСрНП(СтФ) – 145.0 ха

Площта на този клас е 145,0 ха, което представлява 1,1 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от смесени издънкови насаждения със и без преобладание от летен дъб, п. бряст и други, от III до V бонитет (78%). Поради малката им площ към този клас са отнесени и насаждения с преобладание на летен дъб, полски бряст, мекиш и др., както и 21,9 ха издънкови насаждения с преобладание на цер от III до V бонитет.

Средната производителност на класа е IV (3,8) бонитет, а средната възраст е 65 години.

Насажденията са разположени на богати и средно богати месторастения. Санитарното им състояние е средно до добро.

Ще се стопанисва с цел на стопанисване превръщане на издънковите гори във високостъблени и цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 60 години, а за церовите насаждения – 55 години.

4.2.6. Стопански клас Акациев – А (СтФ) – 528.3 ха.

Площта на този стопански клас в горите със стопански функции е 528,3 ха, което представлява 4,0 % от залесената площ на ДГТ. Съставен е от чисти и смесени насаждения и култури с преобладание на акация със средна производителност IV (3,9) бонитет. Тук са включени и всички насаждения от гледичия – 20,6 ха. Средната възраст на стопанския клас е 12 години. Насажденията и културите са разположени предимно на богати сухи месторастения. Общото санитарно състояние на стопанския клас е средно.

Ще се стопанисва с цел на производство добив на средна строителна дървесина при турнус на сеч 20 години за акациевите насаждения и култури от IV и V бонитет и 15 години за тези от I, II и III бонитет, а за гледичиевите насаждения и култури – турнус 40 години.

4.2.7. Стопански клас Келявгабър – Кгбр (СтФ) – 5.9 ха.

Площта на този стопански клас в горите със стопански функции е 5,9 ха.

Съставен е от чисти и смесени насаждения с преобладание на келяв габър и мъждрян, със средна производителност - V (5,0) бонитет. Средната възраст на стопанския клас е 28 години.

Насажденията са разположени на много бедни до бедни и средно богати месторастения. Общото санитарно състояние на стопанския клас е средно.

Насажденията ще се стопанисват издънково с основна цел запазване и поддържане жизнеността на насажденията, както на техните екологични функции, биоразнообразието и добив на дърва за горене при турнус на сеч 40 години.

5. ВИДОВЕ ГОРИ

За всички залесени площи е определен вида гора съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии. В Таблица № 32 е посочено разпределението на залесената площ по видове гора и условни стопански класове, а в таблица № 33 са дадени средните таксационни показатели на отделните видове гори и общо за гората.

Таблица № 32

За разпределението на залесената площ по видове гора и условни стопански класове

Видове гори	Стопански класове												Общо	%
	Черборови култури	Церов	ГПЛ	Липов	Широколистен В	Церов В П	Церов П	Смесен В П	Смесен СрН П	Акациев	Келявгабъров	Полезащитен горски пояс		
	хектари													
2. Гори от черен бор	770.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.3	787.9	4.9
2.3 - Култури от ЧБ	770.6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.3	787.9	4.9
3. Гори от смърч	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-
3.3 - Култури от смърч	0.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-
9. Култури от чужди игл. видове	8.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.7	8.8	-
13. Смесени дъбови гори	-	-	-	-	157.5	-	-	-	-	-	-	186.6	344.1	2.1
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	-	-	-	-	3.5	-	-	-	-	-	-	-	3.5	-
13.2 - Култури от дъбове	-	-	-	-	154.0	-	-	-	-	-	-	186.6	340.6	2.1
14. Гори от цер	-	372.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	813.3	1185.3	7.3
14.1 - Семенни гори от цер	-	372.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	813.3	1185.3	7.3
16. Крайречни гори	-	-	-	-	54.8	-	-	-	-	-	-	4.7	59.5	0.4
16.1 - Естествени крайречни гори	-	-	-	-	22.6	-	-	-	-	-	-	0.4	23.0	0.1
16.2 - Култури от хибридни тополи	-	-	-	-	32.2	-	-	-	-	-	-	4.3	36.5	0.3
17. Лонгозни гори	-	-	-	-	106.0	-	-	-	-	-	-	-	106.0	0.7
20. Гори от липи	-	-	-	197.1	23.6	-	-	-	-	-	-	6.1	226.8	1.4
20.1 - Естествени липови гори	-	-	-	166.7	-	-	-	-	-	-	-	-	166.7	1.0
20.2 - Култури от липа	-	-	-	30.4	23.6	-	-	-	-	-	-	6.1	60.1	0.4

Видове гори	Стопански класове												Общо	%
	Черборови култури	Церов	ГПЛ	Липов	Широколистен В	Церов В П	Церов П	Смесен В П	Смесен СрН П	Акациев	Келявгабър	Полезащитен горски пояс		
	хектари													
21. Смесени широколистни	-	-	-	-	1390.2	-	-	-	-	-	-	527.0	1917.2	11.8
23. Група издънкови за превръщане	-	-	-	-	69.3	287.3	3485.9	250.2	1830.2	-	-	332.0	6254.9	38.7
23.2 - Издънкови букови гори	-	-	-	-	-	-	-	0.8	-	-	-	-	0.8	-
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	-	-	-	-	69.3	-	-	165.4	1806.0	-	-	327.4	2368.1	14.6
23.5 - Издънкови церови гори	-	-	-	-	-	287.3	3485.9	-	24.2	-	-	4.6	3802.0	23.6
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	-	-	-	-	-	-	-	84.0	-	-	-	-	84.0	0.5
24. Гори от акация	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1392.4	-	839.1	2231.5	13.8
25. Гори от келяв габър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2808.7	10.1	2818.8	17.4
27. Орехови култури	-	-	200.2	-	-	-	-	-	-	-	-	32.2	232.4	1.5
29. Гори от конски кестен	-	-	-	-	0.3	-	-	-	-	-	-	-	0.3	-
ВСИЧКО	779.1	372.0	200.2	197.1	1801.7	287.3	3485.9	250.2	1830.2	1392.4	2808.7	2769.1	16173.9	100.0

Таблица № 33
Средни таксационни показатели по видове гори и общо за гората

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%	години			куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	без клони	с клони	без клони	с клони
									куб.м	куб.м	куб.м	куб.м
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	787.9	4.9	48	IV (3.9)	0.66	150	3.15	2478	118100	143485	-	-
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	0.4	-	35	I (1.0)	0.80	175	5.00	2	70	90	-	-
9 - Култури от чужди иглолистни видове	8.8	0.1	48	III (3.0)	0.76	215	4.32	38	1895	2250	-	-
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	3.5	-	142	V (4.8)	0.48	104	1.14	4	365	410	-	-
13.2 - Култури от дъбове	340.6	2.1	41	II (2.1)	0.79	194	4.43	1510	66030	86580	-	-
14.1 - Семенни гори от цер	1185.3	7.3	51	III (2.7)	0.85	176	3.45	4087	208060	267225	20	30
16.1 - Естествени крайречни гори	23.0	0.1	38	III (2.9)	0.46	75	2.17	50	1720	1925	15	20
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	36.5	0.2	43	III (2.9)	0.38	109	2.82	103	3980	4560	-	-
17 - Лонгозни гори (естествени)	106.0	0.7	72	I (1.2)	0.74	279	4.07	431	29575	32840	-	-
20.1 - Естествени липови гори	166.7	1.0	78	III (3.4)	0.68	189	2.51	418	31445	34960	-	-
20.2 - Култури от липа	60.1	0.4	54	IV (3.9)	0.76	198	3.73	224	11915	13680	-	-
21 - Смесени широколистни гори (пляс, яв, лп) - естеств.	1917.2	11.9	53	IV (3.5)	0.67	103	2.01	3851	197110	234120	10	10
23.2 - Издънкови букови гори	0.8	-	90	I (1.0)	0.70	213	2.50	2	170	190	-	-
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	2368.1	14.6	58	IV (3.7)	0.66	83	1.65	3916	196030	217240	210	250
23.5 - Издънкови церови гори	3802.0	23.6	75	IV (3.6)	0.52	98	1.39	5286	372410	410625	285	310
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	84.0	0.5	81	II (1.6)	0.39	100	1.30	109	8430	9625	-	-
24 - Гори от акация	2231.5	13.8	18	IV (4.1)	0.82	42	2.07	4630	92590	97475	310	350
25 - Гори от келяв габър	2818.8	17.4	66	IV (4.2)	0.67	39	0.66	1867	109905	121335	325	360
27 - Орехови култури	232.4	1.4	53	IV (3.6)	0.71	124	2.39	556	28900	37525	-	-
29 - Гори от конски кестен	0.3	-	25	IV (4.0)	0.40	17	-	-	5	5	-	-
ОБЩО	16173.9	100.0	56	IV (3.7)	0.67	92	1.83	29562	1478705	1716145	1175	1330

Най - разпространените видове гора в ТП „ДЛС Балчик“ изразена в % от залесената им площ са:

23.5. – Издънкови церови гори	- 23.6 %
25. – Гори от келяв габър	- 17.4 %
23.4. – Издънкови смесени дъбови гори	- 14.6 %
24 – Гори от акация	- 13.8 %
21 – Смесени широколистни гори (пляс, яв, лп) - естеств.	- 11.9 %
14.1 - Семенни гори от цер	- 7.3 %
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	- 4.9 %
и други с незначително участие.	

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Този горскостопански план е изготвен от проектантска група на **"Център флорс" ЕООД** - гр. Бургас, с ръководител инж. Александър Атанасов.

Теренните работи са започнали на 3.05.2025 г. и са приключили на 28.10.2025 година. Картният материал е изработен на графична система LESOKAD, а горскостопанския план е изработен със софтуер "FAP".

За картна основа са използвани топографски карти в М 1:10000 покриващи 100% от територия на ДЛС "Балчик", както и ортофото карти от 2021г. и 2022г. в М 1:10000 предоставени от ИАГ.

За определяне на типовете месторастения е използвана "Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България" – 2011г.

Запасът на насажденията и културите е определен по растежни таблици както следва:

• култури от бял бор	- Кръстанов, Беляков, Шиков
• култури от черен бор, ела и дуглазка	- Цаков
• черен бор, смърч, трепетлика и ест. бял бор	- Тюрин
• високостъблен бук и габър	- Недялков
• високостъблен дъб	- Вименауер
• издънков бук	- Недялков, Кръстанов, Беляков
• издънков дъб	- Шустов
• келяв габър	- Георгиев

Запасите са изчислени по средната височина на насажденията за всички с височина по-голяма от 3 метра включително. Запасът на 1 ха е закръглен до 1 куб.м, а запасът на цялата площ на 5 и 10 куб.м. Навсякъде в работния проект запасът е изчислен с и без клони.

Възстановени и измерени са съществуващите две Постоянни пробни площи в подотдели 161 „п“ и 162 „е“.

Настоящият Горскостопански план влиза в сила от 01.01.2026 година, след утвърждаването му от ИАГ към МЗХ. Продължителността на ревизионния период е 10 години до 2035 година включително.

Р-л проектантска група:

/инж. Александър Атанасов/